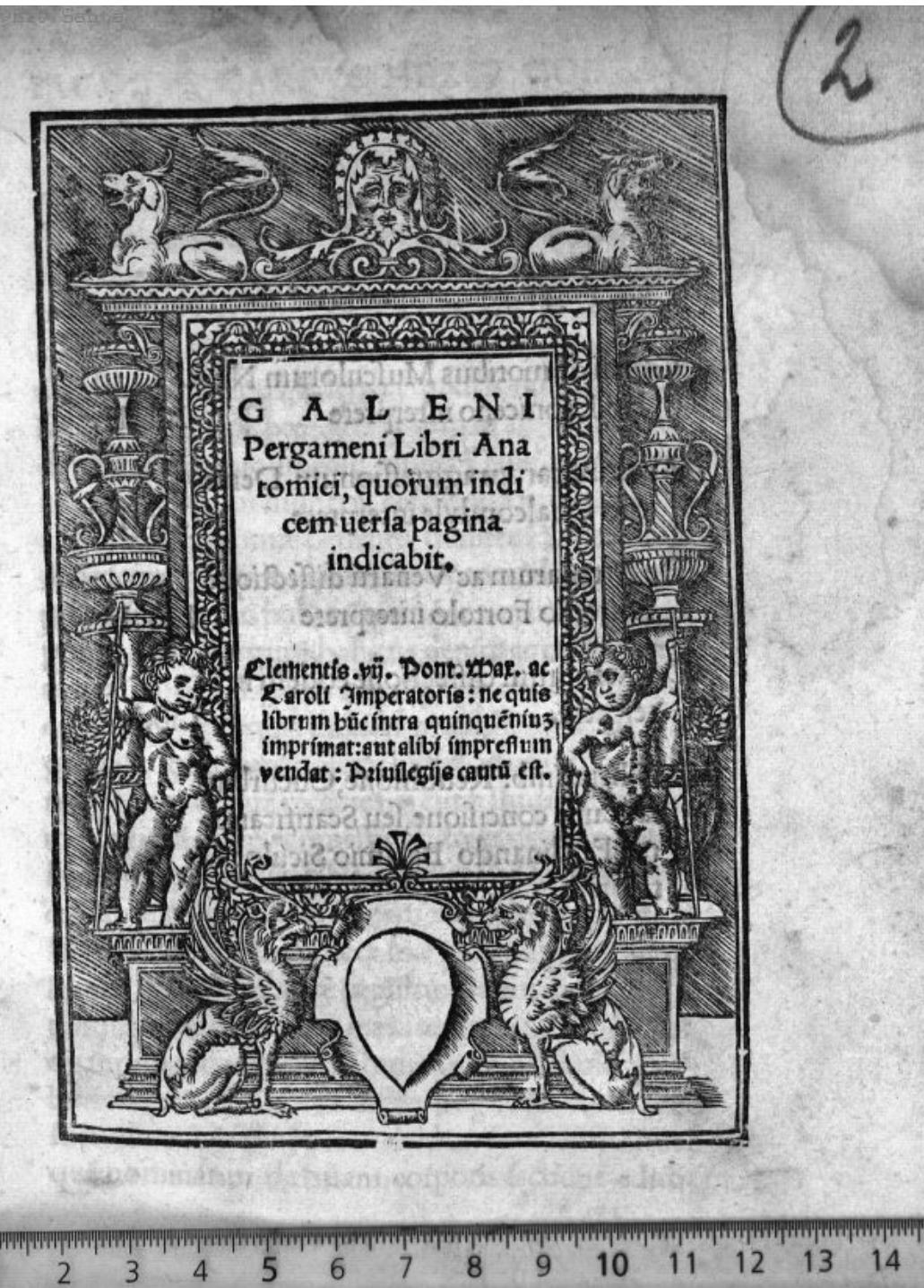

Bibliothèque numérique

medic@

**Galien / Leoniceno , Niccolò (trad.) /
Chalcondyle, Demetrios (trad.). Galeni
Pergameni Libri Anatomici, quorum
indium versa pagina indicabit**

*Bonomiae : in aedibus Ioannis Baptistae Phaelli
Bonomiensis, 1529.*
Cote : 61462x02

2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

Catalogus eorum, quæ hoc Libro continentur.

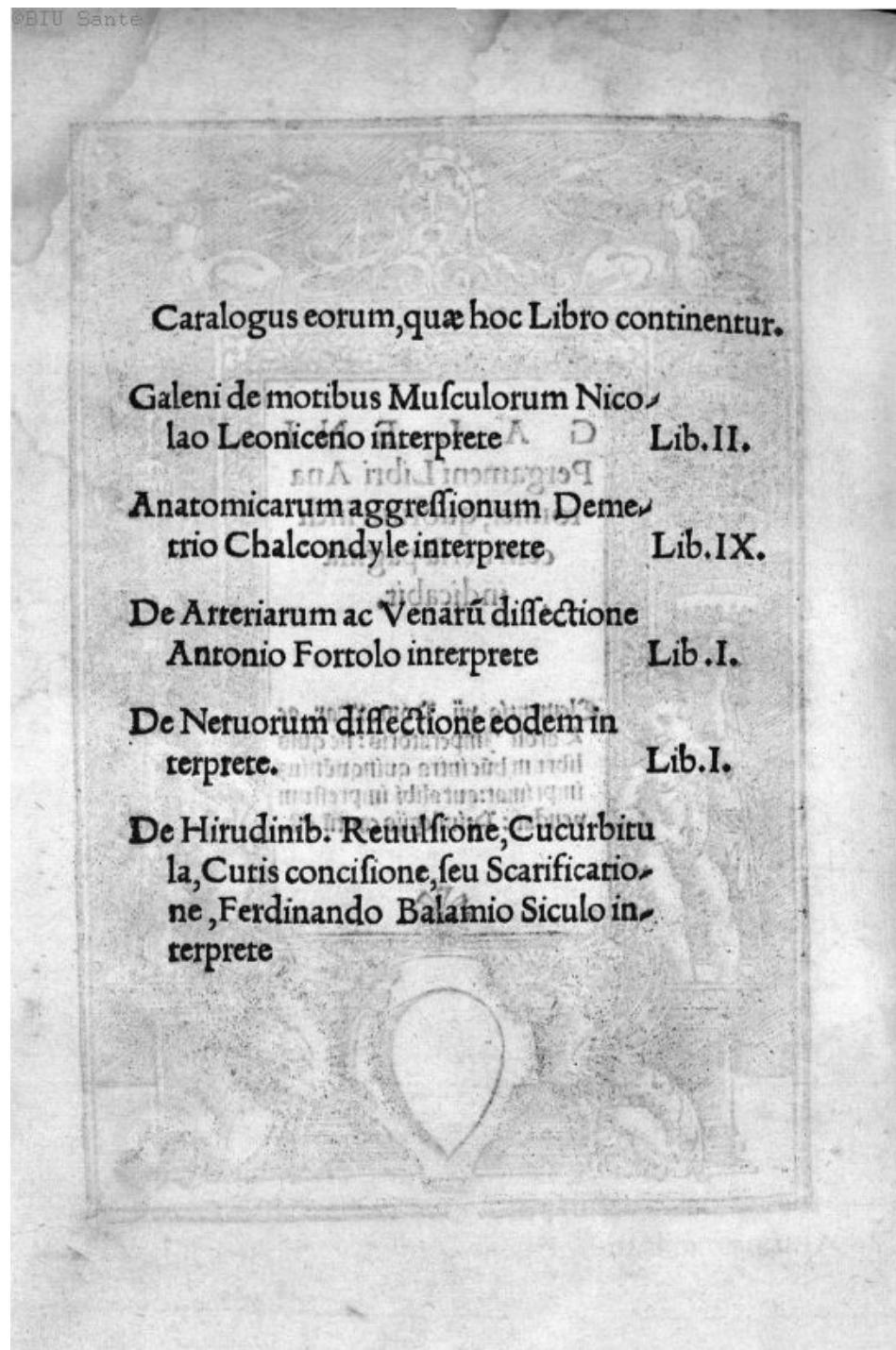
Galeni de motibus Musculorum Nico-
lao Leoniceno interprete Lib. II.

Anatomicarum aggressionum Deme-
trio Chalcondyle interprete, Lib. IX.

De Arteriarum ac Venarum dissectione
Antonio Fortolo interprete Lib. I.

De Nervorum dissectione eodem in-
terprete. Lib. I.

De Hirudinib. Retiulsiōne, Cucurbitu-
la, Cutis concisione, seu Scarificatio-
ne, Ferdinando Balamio Siculo in-
terprete

2

IACOBVS CARPVSHERC. GONZA-
ghæ Card. Mantuanæ Domino suo, S.

Quam necessaria ē medicina ad ualitudinem,
uel tuendam uel restituēdāram ē ad perfe-
ctam medicinæ cognitionem necessaria, ars ea cor-
pora incidendi, quam græci ἐντομική appellant. Nā
cuni morbi pleriq; omnes in alte abditis, ac remotis
ab aspectu paribus, sedem, et quasi fontes habeant
suos, et eēdē sāpe p̄t̄s, aut hoīum ui atq; iniuria lāe-
dan̄: aut alio quouis casu, uitiēt̄: Quis audeat sibi
aut morborū, aut uulnerū, ceterarūq; hūani corporis
affectionū, quæ uitæ periculū minitent̄: curationē
deposcere: qui uitæ ipsius quasi penetralia explorata
ac p̄specta non habeat: qui nō intimarū partium
positū, ordinē, figurā, habitus deniq; ac recessus, nō
mente, tantū sed oculis etiam pluſtrarit: In hac arte
cū intelligerent quantū esset præsidii excellētes in
genio ac subtilitate hoīes, cū græci, cum latini, neq;
magis ueteres quā recentes, ei curæ studiisq; sui mul-
to maximā partē, et inuestigando, et docēdo, et scri-
bendo impertiti sunt: Neq; quisq; fere se medicū di-
cere ausus est: qui non ad eam excolendā atq; illu-
strādam operæ solertiæq; suæ plurimū contulerit.
Huius ego cū utilitatē sāpissime essem expertus, in
uindicandis plerunq; a maximis periculis hoīibus:
quantum ingenio, cura, studio multorū uoluminū
lectione, eruditissimorū utraq; lingua hominū con-
suetudine, cōsequi potui, eo libro sum testificatus;
quē nominatim de hūani corporis sectione edidi.

a ii

E P I S T O L A

Sed n. cum intelligerem hāc medicinæ partē a Ga
leno medicorū oīum (Hippocratē tñ excipio) facile
prīcipe, doctissime copiosissimeq; tractatū: atq; eos
Galeni libros a Demetrio Chalcōdyle hoīe ætatis
suæ in græcarū literar. interpretatione exercitatissi
mo, i latinū sermonē diligētissime ac fideliss. cōuer
sum, nihil prius habui aut antiquius: quā eū e late
bris, in quibus diu iacuerat, eximere: Neq; uero aut
laborē, aut impensam ullā refugi: dū eius cōpos fie
ri studeo. Verū cū q̄to id ego magis cupiebam: ita,
ut fere sit, i iis reb; q̄s ipēse experimus, se quodā mō
uotis meis subduceret: postremo a Lazaro bonami
co Bassianē, hoīe rectissimis studiis, optimisq; arrib,
et cū primis magna utriusq; linguæ facultate prēdi
to, ad ipsa quasi latinæ loq̄ntis Galeni latibula sum
deductus. Iā uero cū librū nactus essem: non facile
dixerim: utrū me magis ad eū legendū Galeni no
mē et opis argumētū iūitarit: an uero rerū et uerbo
rū copia, partium accurata distributio: detinuerit, il
lud satis scio: me nihil unq; audius aut diligētius le
gisse: Fuit tñ (ut nulla hoīi satis plena, aut pfecta uo
luptas cōtingere pōt) illud p mihi molestū: qđ pas
sim multa offendī mendosa, multa derracta, multa
alieno loco iserta: qđ aut pp librarii imperitiā, ac ne
gligentiam, aut quod Demetrius non satis caſtiga
to, et integro exemplari in uertendo usus fuerat: ac
cidisse suspicatus sum: Quod sane uitia ac uerius
pulcherrimi corporis uulnera, cum sananda duce
rem: adhibui de auditorum et sectatorum meorum

E P I S T O L A

3

numero duos doctrinæ, ac utriusq; linguaæ peritia
 præstantes uiros, quorum auxilio collatis græcis
 exemplarib. totū opus ab omni mendorum fœdi-
 tate vindicatum, ac uitiis omnib. perpurgatum, ita
 restitui, ac reformati, ut(nisi mea me fallit opinio)
 quiuis in Galeni modo lectione uersatus, hūc eius
 partum in latinum trāslatum, possit agnoscere. Iā
 uero cum opus plane ex politum et ad umbilicum
 (ut aiūt) mihi redactum uideretur, ederem ne illud,
 an uero solus eo fruerer, diu dubio atq; incerto ani-
 mo fui: Nam quantum me ad editionem cōmunis
 utilitatis studium adhortabatur: tātum deterrebat
 multorum nostræ æteris medicorum imperitia: qui
 eo errore impliciti tenētur, ut spretis ac contemptis
 græcorū fontib. e turbidissimis plerunq; barbariæ
 ciuulis morborum remedia hauriāt: quiq; optimos
 quosq; libros, nihil certe magis quā aut fides grac-
 chulus: aut sus amaracinum curare consueuerūt. In
 hac animi mei hæsitatione, forte ita accidit, ut cum
 apud te Bononiæ in hortis ad uiolā cenaremus ad
 essetq; in eo conuiuio. P. Pomponarius suæ æteris
 Philosophorū facile princeps, quo tūc magistro in
 philosophia utebare: Lazarus is cuius ante men-
 tionem feci, et Franc. Furnius adolescens doctrina
 abūdātiſſ. ac multis bonis artib. ornatiss. sermo fue-
 rit de hac ipsa medicinæ parte illatus: ibiq; cū mul-
 ta ultro citroq; de partiū humani corporis situ, ac
 noībus disputata fuissent: ego forte Galeni ex his

a iii

EPISTOLA

ipsis libris sñiam pronúciaui. Rogasti illico tu me,
 pro incredibili tuo studio in oī disciplinarū genere
 haberē ne hosce libros: Qd̄ cum affirmassem: tunc
 duo a me uehementer cōtendere cœpisti: primū ut
 quoniā ea de quib. egeramus, nisi oculis subiicerēr,
 nō possent facile cognosci: ea qualia eēnt, ut tibi dis-
 secto sue indicarē: qd̄ ex omnib. aianrib. sūmā esse
 accœpisses huic in uiscerib. cum homine similitu-
 dinē: Alterū ut q̄primum hos libros ederē. Cōmo-
 uit me plurimū flagitatio tua, a sūma discēdi cupi-
 ditate, qua te semp̄ flagrare cognorā: pfecta: Neq;
 mihi ullo pacto cōmittēdū putauī, ut tibi adolescē-
 ti amplissimo, ac nō magis fortunæ doribus, q̄ uir-
 tutis ac liberalis oīs doctrīæ genere ornatiss. eidēq;
 de literatis oīb. optime merito, meā in obsequendo
 humanitatem atq; officiū desiderandū relinquē.
 Alterā igit̄ quasi æris alieni partē statim dissolui:
 ita ut ipse, et qui aderāt oēs, in ea uiscerū ícisione si-
 bi accumulatiss. satis factū dicerēt. Alterā nūc depē-
 lido: serius q̄ fortasse et ipse cupieras: et ego statuerā:
 sed editiōis tarditatē defendet, opinor, et mea et eo-
 rū hoīum, quos aī noīauī, et īpressoris ēt ipsius di-
 ligētia: neq; n. qd̄ nīm q̄sq; prestare debuerit, te aut
 quenq; q̄ hos libros ī manus sumpserit requisiturū
 existimo. Suscipe modo Car. augustiss. efflagitatū
 la re munus hilari frōte: ac mihi crede si tibi id gra-
 tū ɔtigisse ītellexero, et ī posterū me operā daturū,
 ut te hoc genere literarū expleā: et alios ēt, ut hāc a
 te gratiam inēant excitaturum. Vale.

CLAVDII GALENI PERGAMENI
NI DE MOTU MUSCULORVM LIBER
PRIMVS, NICOLAO LEONICE
NO VICENTINO
INTERPRETE.

4

Instrumenta motus voluntarii, musculi sūt, quorum adeo magna multitudo est, ut nē numerare quidem eos facile sit. Nam et natura ita quidam coniunguntur inter se, ut videantur unus esse. Et quum unus aliq̄ exī stat in multis desinēst tendones, non unus amplius solus esse uidetur, sed quot sunt tendones. Idcirco et quia multiplici sunt figura, et in dissimiles inseruntur partes, modum motus difficulter comprehensibilem habent. Erit autem ne id quidem parum, uidelicet ipsos musculos innasci parriculis quæ mouentur in diuersis locis, et s̄pē numero contrariis. Alii enim deorsum, alii sursum, nonnulli ex anteriori pte, vel posteriori, aut hinc, aut illinc concurrunt. Quinetiam omnis musculus sectus per transuersum non valde tenui, neq; superficiali sectione, nocet quidem omnino quibusdam motibus particulae, in quam inserebatur. Sed quia multiplicia sunt nocumenta, et hoc etiam paero modus ipsorum motus difficulter comprehendit poteſt. Siquidem musculi qui in cruribus sunt, quum alius alias scissus fuerit, vel flectere, vel extendere, vel extollere, vel demittere, vel conuertere membrum, statim nequeunt. Eadē et phlegmone, et calli, et putrefactiones, et contusiones eorum, et durities cicatricum efficiunt, et in cruribus, et in manibus maxime. Etenim ex musculis patientibus, in utraq; manu quidam tollere, vel extendere, vel flectere, vel demittere eas nō amplius possunt, quidā uero in utraq; partem circūducere, vel cōuertere retro. Eadem tendonibus patientibus fiunt. Vocant autē eos recentiores & τονευώστειον quasi eneruationes musculorum, quoniam ut puto, musculos in eos uident finire. Mixta autem quedam eorum natura est, et media inter ligamentū et neruum. Ligamentum enim est proprio non cōmuni

a iiii

HMA GALENI LIBER I. VARD

uocabulo corpus neruosum, ex osse quidem omnino or-
tum habens, in diuersam autem naturam transiens, aut in
os, aut in musculum. constat etiam nomen ei abusu esse
inditum. Neruus autem et tensio ex cerebro, aut spinæ me-
dulla oriuntur, nuncupatur autem ab operationibus unū
instrumentum duobus nominibus, eo quod riutare, et tē-
dere natum est. Substantia uero corporis eorum ea est, ac
si intelligas stipatum et densarum, ideoq; duriusculum fa-
cium cerebrum. Est etiam et spinalis medullæ corpus si-
mile cerebro compacto, et ob id duro facto. Nam et ipsius
cerebri posterior pars, quæ medullæ spinæ continua, du-
rior est anteriori parte. Et quicunq; neruorum moliores
sunt, hi nihil a medulla spinæ differre tibi uidebuntur.
Sed medulla quæ in aliis ossibus est, talis uisiturn, sed hu-
midæ, et propemodum fluxilis. maxime uero ipsius mol-
le, assimilari pinguedini posses. Quapropter nec exoriri
ex hac medulla neruum aliquem inuenies, neque molle,
neque durum. Q uin nec cerebri, et medullæ spinalis te-
gumentis, nec præterea arteriæ atque uenæ intexut eam;
itaque nullo pacto cerebro, et medullæ spinali similis est,
nec est ipsi ulla cōmunicatio uel participatio cum muscu-
lis. Sed cum cerebro, et medulla spinæ, omnibus muscu-
lis corporis non parua cōmunicatio est. Nam aut a cere-
bro, aut a medulla spinæ neruum accipient, necesse est,
qui uisu quidem paruu, sed uirtute minime paruu. Co-
gnosces autem ex passionibus. Nam incisus, oppressus, cō-
rufus, laqueo interceptus, callis affectus, et putrefactus, au-
ferit musculo omnem motum et sensum. Q uin et phleg-
monem patientes non pauci spasmo correpti sunt, et mé-
te alienati, quorum quidam sic affecti, quām sapientiore
medicu nacti essent, neruo abscisso statim desierūt spas-
mo et mentis alienatione laborare, sed postea musculum
in quem neruus insertus erat, insensibilem atq; inutilē ad
motū habuerunt. Adeo certe magna quædā uis est, in ner-
uis desup a magno principio influens, nō enim ex seip sis
eam, neque cōnatam habent. Cognoscere etiā potes hinc
maxime, si incideris quēcunq; istorū neruorū, aut spinalē
ipsum. Quantū enim luperius est incisionis cōtinuū cere-
bro, id

DE MOTV MVSCVLORVM

bro, id quidem conseruabit principii vires. Omne autem
 quod inferius est, neq; sensum, neq; motum ulli p̄bere po-
 terit. Nerui itaq; riuorū ī morem, a cerebro, ceu ex quodā
 fonte deducuntur muscularis vires. Quibus quū primū cō/
 iuncti fuerint, scinduntē multifariā, alii in alias uariati scis-
 suras, tandemq; in tenues et mēbraneas fibras omnino solu-
 ti, rotū sic musculi corpus intertexūt. Ligamenta uero iux-
 ta q̄ musculi ossibus colligantur et cōnascuntur, et mēbra
 nas circa se gignunt, et quosdā intro peruios ductus in ip-
 sam carnē muscularū mittūt, quā ueluti quandā regionē
 intellige multis riuis irriguā, uno quidē p̄fato neruo, duo
 bus uero aliis, altero sanguinis calidi et tenuis et uaporosi,
 altero frigidioris et crassioris. Vocatur autē ipsorū alter ar-
 teria, alter uena. Iste igitur riui principiū a corde et hepate
 habentes, corpus muscularū irrigat, quorū gratia nō am-
 plius regio quadā nomine absoluto, sed quasi plāta mu-
 sculis sit. Nam uero ppter tertium riū quia principio ma-
 gno deducitur, non planta, sed quoddā p̄stantius planta
 redditur, assumpto sensu et motu uoluntario, quibus aīal
 a non aīali differt. Propter has igitur vires instrumentum
 aīale musculus factus est, quēadmodū p̄ arteriam et ue-
 nā naturale. Etenim morus qui ex arteria et uena pcedūt,
 naturales sunt et uoluntatis expertes, qui autē a muscularis,
 aīales et uoluntarii. Siue autē consulto dicas muscularū fie-
 ri motus, siue spontaneos, aut cum uoluntate, nihil refert.
 Vnū enim in oībus his coniectari oportet, q̄o uidelicet
 discernas motū ipsorū a motu arteriarū et uenarū. Itaq; si
 nequeas in noībus ostendere differentiā, abunde satis qd̄
 uis significabis. Cur igit̄ nō sensus īstīm ēē muscularū dici-
 mus, sed motus dūtaxat, qui plane utriusq; sīlē existat pri-
 ceps? An q̄a motus qdē nullus utiq; fieri posset aīalibus uo-
 luntariis absq; muscularis. Quare ppriū ipsius īstīm mu-
 sculus ē. Sēlus at īneſt oībus sensilibus p̄iculis, et sine mu-
 sculis. qcūq; n. ipsarū p̄iceps sit nerui, ea oīo sentit, qd̄ igit̄
 sit muscularis clare dcm ē, népe motus uoluntarii īstīm. dcm
 est et uñ principiū motus sit ipsi, et p̄q; puta a cerebro et p̄
 neruos. Dcm p̄terea et quēadmodū ī ipm hi scīdāt, et quē
 admodū ligamēta. Reliquū at adhuc ē de natura rēdonū

MGALENI LIBER.I.OM ED

dicere, quo nihil obscurū relinquaſ ſimoniſbus q̄ deinceps
 ſequunt. Quod igitur quaſi mixta quādam natura tendo
 num ſit ex ligamētis et neruis, dictum quidem et hoc an-
 te, ſed conſideratio eius omiſſa eſt, nunc uero adiūgetur.
 Tendo tanto durior eſt neruo, quāto ligamēto mollior.
 Quin et mole corporis talis, ut qui ex ambobus maxime
 factus ſit. Et ligamētum quidem oē inſenſile, neruuſ aūt
 ominiſ ſenſu p̄aditus, tendo uero neq; inſenſiliſ, quia et
 neruo paſcipiat, nec ita ſenſiliſ, ut neruuſ, non enim ner-
 uuſ eſt tantum. Quatenus igitur paſcipiat ligamenti na-
 tura, eatenus heberatur acrimonia ſenſuſ. Quinetiam ex
 eo quod naſcitur quidem tendo ex fine muſculi, inſerun-
 tur aūt in caput ipſius et neruuſ et ligamēta, deinde in to-
 tum moſculum diſpergūtur, rationabile eſt ex ambobus
 tendonem eſſe factum. Clariuſ aūt id ſcire poſſes per diſ-
 fectionē, euidēter enim uidebiſ principium quidē, quod
 uocant caput muſculi, magis neruoſum, media uero car-
 nosiora, ubi uentriculi (ut uocant) muſculorum ſunt. Inde
 rurſus pro additioniſ portione multo ſemper neruoſior
 effectuſ. Tandem eo magis neruoſus apparet terminuſ in-
 ferioř, quo etiā apparet in capite. Neruuſ aūt peruenieſ ad
 iſpum, in prima quidē iñſertione in paucas diſtribuiſ por-
 tioneſ. Iliſ iam in alias ſciſſiſ, hiſq; iterū ſectiſ in alias, eo
 uſq; tandem ſciſſura proceđit, ut in membraneaſ et ualde
 tenues fibraſ deſinat. Rurſus hæ particulae inuicem coeūt,
 ac neruoſ mole quidē prioribus maiores, cærerum nume-
 ro pauciores generant, qui in fine muſculi et numero et
 magnitudine pares iilis qui initio locantur primo euadūt.
 Quoniam uero te do naſcitur multo maior neruo, qui in
 muſculum deſcendit, maniſtum eſt quod non ſolū ex
 neruo factus eſt, uerum etiam aliquid ex natura ligamen-
 torum affiumpſit, nec ſane hoc modicū. Multis enim locis
 ſexcuplus, multis etiam decuplus crassitudine nerui appa-
 ret. Et merito ſane rauſus et talis factus eſt, ut qui et ligamē-
 menti et nerui uſum exhibituſ ſit. Alligat enim muſcu-
 lum ſubiectis oſſibus in quaſi inſerit, et hac parte nihil diſ-
 fert a ligamento. Sentiſ autē et mouetur, ſic quoq; neruo
 paſcipiat. Maior autem factus eſt neruo quippe q̄ oſſi ma-
 uebit.

DE MOTU MUSCULORVM 7

uebit. Inseritur enim ut plurimum omnis tendo in ossis terminis cartilagine exceptum. Sed non erit hic terminus quilibet, nec ipse nervus urinat, uerum dilatatus in uoluitur circa superiorem partem ossis, quod uocatur caput. Sic enim quem ipse trahitur a musculo, erat contrarius os subiectum conatum sibi. Vinculo enim tuto quodam erat opus musculo, ut ab ipso os moueretur, nec erat aliud ad hoc aptius ligamento. Nervus autem qui a cerebro procedit, uia quaedam existens uituris motoriae, quod cum hac comunicat simul extensus est, et comixtus ligamento, et ita tendo facetus est ex utrisque. Omnis igitur tendo in os omnino inseritur: non tamen omnis musculus in tendonem desinit: in millo enim musculorum mouimenti lingua nascitur tendo, non enim requiebat lingua motu ullius ossis, quae uocem sit auditura articulate, et saporem diuidatur, et masticationi atque deglutioni adiumento futura. Quod si cui uidetur cor similiter habere, hic non diligeretur animaduertit musculi corpus, alioquin cognosceret ipsum a musculo multum differre, et crassitudine, et formatione, et contextu, duritateque. Quin etiam et operibus nequaquam conueniunt. Hoc enim in duplice et composite motu qui perpetuo ex eleuatione et depressione consistit, minime indiger motu spontaneo animalis ad rei cuiusdam generationem, musculis uero neque motus similes citraq; uoluntatem nunquam fieri possent. Sunt enim quaedam ligamenta in uentriculo cordis, ad unguem similia tendonibus, de quorum usu alibi dicemus. Intelligatur autem nunc non men ligamenti, secundum commune significatum. At labra oris exacta plane copactione cutis et musculi facia, absque osse mouentur. Similiter et ipsi oculi motum habent voluntarium a musculis, nullum autem os cum eis mouet, praeterea et cutis quae in fronte et superciliis est, tum plurimae partes faciei, ossibus quietibus, motu reguntur uoluntario. Ea tamen differentia est inter hanc cutem, et oculos, et labra, quod huic quidem subiecta est natura musculosa tenuis, oculos autem magis musculi mouent, laborum uero natura cute admixta musculo fit. Quod si etiam stomachus ipse uentris quem δισοφάγον, id est gulam uocabat uero

MVR GALENI LIBER.I.

teres, musculus ē, et musculi officia animalibus ministrat,
 erit utiq; et hic musculus, neq; in tendonē desinēs, neq;
 os simul mouens. At qui in cœruleo uestimentis suscipientis urī
 nam est, et substantia corporis oīno musculo similis ē, et
 actione. Quādmodū sane et qui in sede, siue illū unum
 solum musculum, siue plures coiunctos existimare oportet,
 mouerur autem ab his oīnos nullum, quādmodū ne ab
 illis quidēm qui in testes et penē descendunt. In summa
 de omnibus musculis dicendum, quod motus voluntarii
 sunt instrumenta. Tum quandoq; seipso dūraxat mouēt
 contrahentes, ut musculi sedis et uestimenta, quādōq; uero et
 curem ad principium suū dum trahuntur sinuū attrahūt,
 uelut hi qui in labris et fronte, et omnino in facie sunt, ab
 iis itaq; nullus nascitur rendo. Cæteri omnes musculi qui
 cunq; ossa mouent, in tendones omnino uel maiores uel
 minores terminantur. Quicunq; uero aliud quid, horum
 quibusdam sunt tendones, quibusdam uero non. Mouent
 autem aliud quam os, musculi oculorū, linguae, testiū, et
 penis. Itē et gutturis, tum qui maxime sunt Laryngis. Ea
 est superior terminus asperae arteriæ, quod et caput appellat
 bronchi, et faucis. Musculi igitur oculorum membra
 neis quidēm, sed ualidis texturis nerueis, in duram, et ner
 uosam tunicam adiacentem rhagoidi perueniunt. Penis
 autem et testiū, nullo contextu nerueo facto, carneis ip
 sorum particulis innascuntur. Porro musculorum qui in
 gutture et fauce sunt, quibusdam exigui quidam contex
 tus neruci, quibusdam nequaquam sunt. Motus autē mo
 dus alius alibi existit. In lingua quidēm non est quē mo
 tum uidere non posses, sursum enim et deorsum, ante et
 retro, ultro citroq; apparet circūferri. Partim etiam quasi
 reflexa et propensa, partim ingeminata et supplexa, non
 nunquam etiam circulariter undiq; circunducta. Sed in
 oculis quatuor quidē sunt recti motus, sursum, deorsum,
 dextrorsum, et sinistrorsum, duo autem alii musculorū
 qui circunferuntur in oculo. Duo etiam musculorum cir
 ca tempora, firmantibus enim dentes inuicem reduntur,
 atque curuantur, hiantibus uero laxantur, et porriguntur.
Quinetiam motus magni musculi in brachio, satis perspi
cuus dum

DE MOTV MVSCVLORVM 7

cuus dum flectendo in cubitū curuatur, et in se�sum coit,
 in extensionibus autem laxatur, et exporrigitur. Eosdem
 motus et musculus magnus cubiti intus euidenter haber
 apparentes. In flectendis quidem digitis curuatur contra
 hiturq; extendentibus uero ipse quoq; extenditur, et laxa
 tur, et porrigitur. Sic etiam et alii musculi pene omnes q
 in pedibus sunt, duplices motus uidebuntur habere, si eos
 denudaueris cute, nam etiam predictos non denudatos
 uidemus propter magnitudinem. In macilentis autem et
 musculosis corporibus, compluriū muscularum motus
 euidenter apparent prius quam cutis animatur. Sed mu
 sculus qui in fede est, proprium quēdam motum, quin et
 figuram diuersam possedit, cōtractis crumenis similem.
 Imo uero septum transuersum simile est tali cuiquam rei,
 nisi quod non perforatum est. Huius igitur motum euidē
 ter uidebis, diuiso quidem peritoneo, circum colligēs au
 tem subiecta uiscera. Aliorum autem muscularum qui in
 thorace, et omnino sub uentre sunt, sufficit eueni tantum
 auferre. Accidit autem illis diuersum ab iis qui in mani
 bus et facie locum obtinent. Illi enim quā extēduntur,
 ad principium curuantur retrahunturq;. Hi autem dū ten
 duntur, exporrigantur, curuantur uero dum laxant. Vtrū
 igitur (id enim a principio propositum erat considerare)
 tot modi motus existunt muscularis quot etiam apparent,
 et in diuisionibus, et prius quā denudes particulas, an mu
 to quidem pauciores sunt, apparēt aut multi. Absurdū. n.
 uidetur p̄ter alia, nō unū motū muscularis existere. Tanq; si
 et arteriarū aliū alius motum existere dicat quispiam,
 semp enim natura uidetur p̄ similia instrumenta sif ope
 rari. Q & sex insin igitur motus oībus muscularis quod iā
 quidā dixerunt, euidenter redarguitur, nullus enim mu
 scularū qui in cruribus et manibus sunt, habet tertiuū quē
 dam motū diuerſum ab extensione et contractione, quē
 admodū nec temporanei quidem musculari. Euidēter. n. et
 horū utriq; duo sunt motus. Si aut̄ totū membrorū in sex
 loca musculari trāsferūr, nullū hinc dubium quin per singu
 los eorū duplex sit motus. Si enim unus musculus totum
 membrū moueret, necesse esset quot sint membra motus,

GALENI LIBER. I.

tot esse et musculi motus. Quoniam uero non solū sex, sed et multo plures in unoquoq; membro musculi sunt, nihil profecto mīrum alium ab alio membro fieri motū. Sed puto linguam eos decepisse, qui eiusmodi dixerūt, ratos uno musculo ipsam existēt. Quod si uere unus musculus esset, euidenter utiq; demonstraretur, unius musculi multos esse motus, nunc autē (non enim unus est, sed multi musculi ipsam mouent) contrariū puto conclusum iri, uidelicet nō multos uniuscuiusq; musculi eē motus. Alio, qui frustra esset eorū multitudo, si per unum omnes effici possibile esset. At uterq; oculorum aiunt, quatuor rectos obtinet motus. Recite o bone uir, etenim et musculi recti quatuor. Esset autem unus in utroq; si omnes mouere idoneus esset. Ut igitur si unus esset, cocluderetur quatuor eē motus, sic quoniam tot numero sunt quot motus, ab uno quoq; ipsorum unum fieri concludetur, quemadmodum etiam eorum qui circuertunt ipsum utriusq; unū. At qui apud nosipso, inquit, in confessō est, etsi nō plures, duo sicut p singulos musculos motus fieri. Quomodo igit ratiō unum esse uult? Est autem hoc nihil absurdum, motus enim ut actio unus in singulo, contrarius uero per accidens. Siquidem operatur trahens ad seipsum particulam, quae mouetur. Non operatur autem quum in contrarium locum ab alio musculo abducatur, ideoq; nulla particula quae mouetur uno utitur musculo, sed siquidem desuper aliquis innascatur, omnino alius sursum contra innascit, etsi ex dextris, omnino aliis ex sinistris. Unaquæq; enim particularum quae mouētur, ueluti a quibusdam habenis in contraria interceptis, uicissim habet alterum ipsorum intensum, alterum laxatum. Intensus igitur trahit ad se, laxatus autem trahitur cum particula, et propter hoc mouentur quidem secundum utrosq; motus utriq;. Operari autem est eum qui mouetur intendi, non sequi, sequitur quum ipse otiosus transferatur, sicut quædam alia inebri particula. Nunquid igitur audemus dicere, unum omniū muscularum conatum esse motum, an non prius quā nobis omnia quae in ipsis apparent confessa fuerint. Mihi id longe melius esse uidetur. Quae igitur sunt quae in ipsis apparent

DE MOTU MUSCULORVM.

8

apparent, dicamus, nihil omittentes. Vnum itaque et pri-
mum, cuius pars iam in principio quoquo modo dicta est,
quod abscissis quidem ipsis totis per transuersum motus
penitus perit in subiectis particulis, incisis autem laeditur.
Laetionis autem quantitas, qualitatatem sectionis sequitur,
magis quidem pereire motu in maioribus divisionibus,
minus autem in minoribus. Haec eadem de tendonibus
quos mihi dicta esse puta, etenim et hos si quidem totos
abscideris, dissolues motus particularum. Si uero incide-
ris, tantum laedes quantum incidisti. Si igitur motus omnis
periret partis, uno inciso musculo, concluderetur utique
omnium motuum hunc unum musculum duceni esse, si
uero unus quidam duxat motus periret, huius solius dux
esse qui incisus. Sed quia neque unum solum, neque omnes
perire accidit, sed omnino duos, concludi videbitur utique
ab uno musculo duos fieri motus. Sed quia et musculus
ex contrariis partibus constitutus, aut tendo sectus, eosdem
duos motus perdit, rursus utique et illum fore secundum ean-
dem rationem dominum eorumdem duorum mortuum
dicemus quos tuentur, aut offendunt pari modo. Quare si
unus quiuis musculorum pereat, motio simul peribit. Quia
facere non similiter atque nati sunt, sed uterque altera fo-
lium, namque necesse est horum alterum uerum esse. Urum
autem sit, conabimur ostendere, quum prius clarus dixe-
rimus, quod morum qui sibi inuicem succedunt, necesse
est altero pereunte, et reliquum simul perire. Finge enim
eum morum uitiatum esse, qui natus est particulam exten-
dere. Igitur flectetur quidem primum, manebit autem
in hoc perpetuo, quod non amplius extendi possit, quia mo-
tu extensorio priuata est. Quia igitur extendi non amplius
potest, idcirco nec flecti quidem, flectis enim quae antea
extensa est. Similiter morum qui natus est flectere particu-
lam si accidat perire, extendetur quidem primum, sed immo-
bilis in posterum fieri, quum non amplius ad flectionem
uenire potuerit, qua praecedente extensio sequitur. Id igitur
magis quouis alio uerum esse uidetur, uidelicet mo-
rus contrarios sibi inuicem succedentes simul corrumphi.
Quamobrem recte se habet quæstio, utrum duo motus

GALENI LIBERI.

ab utrisq; musculis fiant, an unus quidem ab utroq;, tum
ne simul reliquus cum altero pereat. Q uo igitur pacto
id distinguetur diuersis casibus? Ut enim communia de/
monstratiua erant alicuius cōmuni, quātum erat in scip/
sis, ideoq; incertum fiebat quod proprium erat in utroq;,
sic quæ diuersa sunt, et demōstrationem propriā utriusq;
musculorum operationis, et ueritatem manifestā facient.
At proprie in utroq; musculorum hæc sūt. Eo quidē qui
intus est abscisso, extensa pars in hac figura perpetuo ma/
net, eo autem qui foris, flexa non amplius extēditur. Q d
si tuis manibus capiens flectas extensam, uel extendas in/
flexum, utrumq; quidem ipsorum facile efficies, omissa au/
tem particula, statim in pristinum statū restitues. Q uid
igitur ex his demonstratur? nempe flexū uenire a muscu/
lis qui intus sunt, extensionem autem ab iis qui foris sunt.
Quapropter si quis foris ē uulneratus, amiserit operatio/
nem, qui uero intus, manet adhuc operans, flectitur par/
ticula tanq; is qui natus est ipsam flectere, illæsus existat.
Si uero qui intus est abscindatur, contrarium fit, extendit
quidem membrum, sed nō amplius flectitur. Cur autem
in utraq; figura permanet particula immobilis? An quia
motus inuicem succedētes corrumpi accidit. Nam et mu/
sculus flectere natus, si sanus existat, primum flectit, secun/
da aut et tertia uice nō amplius flectere potest, nisi parte
quæ extenditur, rursus accepta. Extense enim flectio est.
Qui natus est extendere per eandem rationē semel qui/
dem extendit, secundo aut et tertio non amplius poterit,
nisi particula flexa denuo recepta, flexe enim extensio ē.
Q uod si tu tunc perditam uulnerati musculi operationē
imitatus, extendas tuis manibus flexam, uidebis saluū esse
motum ei flectendæ idoneum. Nihil enim tua opera indi/
gens sua sponte flectetur a musculo intus constituto, ope/
rante tractionē, non tamē unq; ab ullo musculo extēde/
tur, sed semper tua opera ad hoc indigebit, ueluti si euni
qui intus est uulneraueris, extendetur quidē semper parti/
cula absq; tua opera, non tamē plane flectetur ab ullo mu/
sculo, sed ad hoc motu abste facto indigebit. Manifestum
igit ex dictis qd flectere quidē officiū est muscularū, qui
intus

DE MOTV MVSCVLORVM.

intus sunt, extēdere aut̄ eorū qui foris sunt. Nō incertū est, autem quod tensio et in seipso contractio cōnata muscu-
lis operatio est, extensio aut̄ et laxatio oppositorū inten-
sum, et ad seipso trahentium sit. Discere aut̄ id posses et
per alia apparentia non pauca, ut didicisti et per hoc pri-
mum, uidelicet crura avium amolitus ab animali, tuis di-
gitis pertracta tendones qui in eo sunt, prius quidem eos
qui intus, deinde eos qui foris, cernes enim per hos flecti
quidem membrum, per illos uero extendi. Iā uero si cru-
re, quod toti corpori adiacet capto, utrūq; tendonem aut̄
musculum uelis extende re, partim etiam hoc pacto cer-
nere posses, per hos quidem qui intus sunt, membrum fle-
cti, per illos uero qui foris sunt extendi. Prætera si totum
per transuersum abscindere uelis, siue in animali mortuo,
siue adhuc uiuente, partem eius aliam sursum, aliā deor-
sum ferri euidenter uidebis, ad suum terminum utranq;
tractam, idq; si per quācunq; partem totum musculū per
transuersum abscideris, fieri euidenter uidebis, quo mani-
festum est quod omnis eius particula cōnatum habet mo-
tum, in seipso regressum. Etenim et si principium de-
super solum abscideris musculi, totus ad terminum re-
ducetur, et si finem inferiorem ad caput retrahetur, et
si utrinque abscideris, eum quasi cōglobatum uidebis et
concurrentem ad medium ex utrisq; terminis. Noui igit̄
quod per unūquodq; dictorum satis demonstratur propo-
situm. Verum et per medicos operibus exercitatos, et phi-
losophos, propterea qui de omni inuentione dubitat ope-
rationes non solum hæc, ueruetiam quæ postea dicenda
sunt omnia subiungentur. Callo enim in musculo facto
aut̄ quocūq; tendone, eorum quidem qui in membro cō-
stituti sunt, pars flexa non magis extenditur, eorum uero
qui foris sunt extensi, non amplius flectitur, contratio mo-
do quam in uulnerationibus se habebat. In illis enim in
contrariam partem uulnerati pars retrahetur, hic aut̄
ad ipsum patiens trahit. Videtur aut̄ et hoc non modo re-
pugnare his q; antea dicta sunt, ueruetiam mirifice attesta-
ri. Omne enim qd̄ callū contraxerit, a tumore prater na-
turam tendit. Hoc igit̄ ipsi ab ægritudine fieri uideatur,

b

M GALENI LIBER.I.

quod ualido ab impetu uoluntario, nisi quod ab hoc motu est spontaneus, ab illa uero non spontaneus. Quare nec a suis manibus ullum eorum quæ ira passa sunt ad contraria retrahiri possunt, quemadmodum in vulnerationibus fieri solebat. Contra enim tendit callus, uice ligamenti musculo factus. Quare si possibile esset manibus nostris in oppositum locum duci particulam, nihil utiq; prohiberet ea et a musculis oppositis abduci, utpore qui et ipsi naturalē motum habeant. Quæ autem in callis, eadem in phlegmone fieri cernuntur. Nam et musculi, et tētones, phlegmonem patientes sāpius ad se rendentes membrum impediuerunt ipsum a motu. Item durities cicatricū nihilo minus præpositis passionibus frequenter ligauit ipsum ut apparer. Videntur igitur et hæc omnia in idem evenire, et his non minus ea quæ dicenda sunt, simul quod multæ alia arteriæ soluuntur. Mirum enim uidebatur et fere impossibile quum unum modum motus omnes musculi habent, unum membrum nempe manum aliquando extendi, aliquando uero flecti, interdum in utrāq; partem circumducī, et modo sursum tendi, modo deorsum demitti, et interim retro ad spinam uerti. Verum non amplius mirum aliquid huiusmodi uidetur, nobis sc̄iētibustendi quidem sursum, et demitti manum, articuli qui in humero est, et musculorum ipsum mouentium actionem esse, extendi autem et flecti, brachii iuxta cubitum siti. Volui ad pronum aut supinum brachii ad radium, tangere autem spinam, et motus manus secundum tales operationes a quatuor articulis simul motis fit sic, demisso quidē brachio, flexo autem cubito, circunducto uero radio in proximum, conuerso autem manuum iunctura rursus. Verum omnes sane per musculos operantes fiunt, uerum impræsentiarum non est dicendi tempus a quo quis, nam in dissectione muscularum et de usu particularū, item in anatomicas tractionibus docetur. Tum numerus omnium, et motus existens propter unāquāq; ipsarum particularū. Quod autem ad propositum confert, id sermo in memoriā adduxit, ne mireris quomodo quū unus modus motus musculus sit adeo multiplici forma membra figurat, eo tamen

DE MOTV MVSCVL ORVM 10

eo tamen quod unusquisq; trahit ad seipsum partē in quā inseritur, alter ex dextris ad sinistra circūducitur, alter ex sinistris ad contraria poterit, sic et alius flectit, alius exten dit. Quid igitur mirū est quum multi musculi secūdum multos articulos simul operētūr, propter hoc bene uariā membrorum figuram esse. Nam q; in caput brachii ingre diuntur, sursum tendunt ipsum. Cubitum uero extendūt, qui in cubito sunt, foris in ipsum finientes. Radium uero ad pronum qui intus in cubito sunt quasi obliquū circū ducunt. Carpum siue iuncuram extendunt qui in cubito oris sunt, in ipsum terminantes. Porro unusquisq; digitorū ab internis tendicibus flectitur. Quod si unusquisq; digitorum tota figura manus his flectatur, qui in panca tio porrexent eam, similis fit. Si autem brachiū quidem sursum tēdatur, mediocriter, cubitus uero exacte supinus extendatur, radium uero maxime musculi in cubito foris constituti reflectunt. Si carpus una cū digitis extēdat, figura totius manus siliis extendentibus eā causa recipiēdi ali qd fieri utiq;. Quū eiusmodi sit ipsa cæteris obseruatis solū supinū submures, cōstituasq; mediū iter exacte supinū er pñū, totā formā manus tale efficies, q;lis maxime fit sagittāribus quū telū iecerint, ut inq; Hippocrates, sic quoq; et in singulis figuris totius manus nō difficile ē inuenire singulorum articulorum constitutionem. Modo illius memineris, quod unusquisq; muscularum dum tenditūr ad seipsum, trahit particulam in quam inseritur. Hoc n. pacto omnia officia manus inuenies, luctantium, sagittāriū, fabricantium, et quodcunq; aliud agentiuma mu sculis qui in ipsa sunt perfici. Hoc igitur itē mihi videor clarum eē, nec amplius sermone indigere. Quod ait nō dum dicitū est, et idcirco obscurū adhuc est, dicendū deinceps, videlicet neq; omnem manus motū operatione fieri muscularum, neq; oēm immobilitatē quiete. Nā et motum aliquē possibile est inuenire, oībus muscularis qui ī ea sunt cessantibus ab operatione, et quādam quietem perq; multis agētibus, dicatur aut prius de motu, sed ut clarior sermo sit, recordemur primum in oī corpore horū duo rū motuū, qui qdem adiuicē adiacēt, sed non sīt fiunt.

b ii

M^Y GALENI LIB R^I. 3^D

Vocatur autem alter ipsorum decubitus, alter decidētia. Discumbere quidem fit voluntario, decidere autem non sponte. Verum discumbere muscularum operatione cōfitur, et propter hoc opus est spontaneum animalis. Decidere autem non opus, sed casus inuitus, et musculo nullo operante indigeret. Sufficit enim solum omnes musculos tensionis trahere, permittente gravitati corpore qua uergat ferri. Hac quidē ratione decidere et discumbere differrunt, eademq; et deferri manum, et demitti. Defers enim cessantibus muscularis omnibus qui in ea sunt innata gravitate corporibus detracta, demittitur autem muscularis quae in ala sunt ad seiplos tradētibus brachium. Tertius igitur hic motus inuētus est muscularum, prater duos antea dictos, illo rum enim alter secundum quem operatur, in se ipso erat congressus, alter uero secundum quem cessant, dum ab oppositis muscularis extenduntur, nō erat quidem ipsis connatus, sed secundū aliquod accidens factus erat. At qui nunc adiuētus est nulla in re illis similis est, neq; enim secundum ipsum contrahitur, neq; extenditur ullus musculus, igitur nec penitus mouetur. At qui fieri non potest, ut quum totum membrum deorsum feratur, pars extensis membri muscularis immobilis maneat. Quare mouetur quidem, non ramen extenditur neq; contrahitur tūc. Quis igitur modus ipsi motus, qualis uidelicet et ossibus, neq; enim hæc extensa et cōtracta simul circūferuntur cū membris, sed ita mouentur ac si aliquod inanime corpus ipsis alligares. Quoniam igitur ex moribus cōtractio quidem musculari est tanq; instrumenti animæ, extēsio autem tanq; instrumenti quidem, non tamē operatio quædam, sed simpliciter motus. Qui modo adiūctus est tertius motus, neq; ut uiuētibus quidem muscularis inest omnino, sed ut inanimatis ac penitus ex seipisis immobilibus. At reliquā et quartū motum transgressi consideremus etiam modū istius, qui oppositus quodāmodo tertio esse uideretur. Tertio enim modo motus musculari demonstrati sunt cessare ab operatione sua, quamuis mouerit, nequaq; uideantur. Quarto opari demonstrabuntur, quamuis moueri nequaq; uideantur. Finimus manum sursum tensam esse, et deinde in hac figura sequari,

DE MOTV MVSCVLORVM. 11

scrupuli, post interrogemus iterum nosipso, cur iam non deorsum feratur gravitate uergens, ac deinde respondeamus, quod muscularū eleuantū ipsam tensio permanet. Prius igitur quā hæc exoluuntur perfecte, non est possibile manu transmoueri, cessantes tamē a tensione si nullus aliis musculus redatur, sed oēs absq; operatione maneat, quo gruitas eam ducit, eo deferetur. Si autē aliquis aliis musculis tendatur, quo ille trahat, illuc mouebitur. Manifestum igitur quod dum manus tēla seruatur, tensio muscularū qui ad ipsum constituerunt conseruatur. Nūquid igitur dicendū est eos operari quidem et tēdi, sed nō moueri? Atqui si hoc cauebimus dicere, non operari quidem eos dicendum. Absurdum enim est fateri eos operari secundū innatam et maxime propriā operationē, moueri aut eos negare. Atqui non apparent moueri, cui enim nō oportet etiam contraria opponere, tametsi quāmaxime ardua et distinctu difficultis fiat eorū certatio. Siquidē dubitationem cupientes in contraria argueremus, male profecto faceremus. Quā autem nō simus de numero eorū qui ideo mouent dubitationes ut nihil inueniatūr, sed de his potius q̄ undiq; diligenter idcirco considerant, ut exacte inueniatur, oportet alacriter omne quod in cōtrouerſia uenit, in mediū pferre, nihil supprimētes. Quia iā musculi opant, iō eos moueri dicimus. Quia uero nec totum mēbrū cuius ps sūt, neq; ipsi singulatim apparēt moueri, pp̄ hoc rursus nō audemus fateri eos moueri. Quā igitur q̄pliā solutionē dubitationis inueniatūr utrū eā quā affectū q̄ supponūt motus Tomicos appellatos, an aliquā aliā meliorē? At ne de hoc quidē temere pñūciemus, priusq; accurate cōsiderauerimus quidnā dicāt. Mihi multo qđē melius id uidetur eē. Atq; iam ita agamus, et primum (ut enim illi docent) sic sermo procedat. Intelligamus trahi aliquod corpus inanimatum, urpata lapidem, aut lignum ab aliquo. Rursus consideremus ab altero quoddam ad contraria hoc idem iterū retrahi, uincere tamen robore priorē tractum, et propter hoc sequi illū corpus, multo autē minus quam si a nullo in contrariū traheretur. Tertiā autē constitutionem huiuscmodi corpori afferamus, quando

b iii

M. GALENI LIBER. I.

uidelicet æquialenter in contraria tenditur. Non igitur prima quidē constitutio mouit ipsum semel, adeo quātū potentia mouentis poterat, et in tantam coegit distatiā progreedi, in quantā id quod mouet potuit ducere. Secunda aut tanto distantiā minorem priori effecit, quāto alterō mouentiū in contrarium attraxit id qd̄ mouet. Tertia constitutio quantū alter motuum trahebat prorsum, tan-
tum alter retrahens retrosum in eodem loco corpus ma-
nere coegit, nō ut penitus immobile. Manet enim et hoc
in eodem perpetuo, sed non similiter illi. Hoc qd̄ nequaq̄
mouetur, illud quia dupliciter, uelut qui aduersus fluxum
fluuii natat. Hic enim si uiribus æq̄lis sit violentiæ fluxus,
in eodem semper permanet loco, non tanq̄is qui nullo pa-
cto mouetur, sed prorsum p̄prio motu fertur, quantū ex-
terno terrorum rapitur, nihil aut malū est rem ita obfcu-
ram pluribus exemplis discuti. Sit aliqua alia quæ in
eodem loco uideatur manere. Vtrum dicendū est hanc im-
mobilem eē, ceu si suspensa desuper fuisse, an moueri ad
superiora tantū, quanrum grauitas corporis eā deorsum
duxisset? Mihi sane hoc uerius esse uidetur, nā si ipsam pri-
uaueris anima, uel uigore musculorū, celeriter ad terrā
deserri certes. Quomodo manifestū cōnatam grauitati
corporis lationē deorsum equalem lationi ad superiora
uigore animi existere. Vtrum igitur in omnibus huiusmo-
di statibus aliquando deorsum, aliquādo sursum corpus
fertur, contraria uicissim patiens? sed quia celeres et mo-
mentaneæ fiunt mutationes, et in breuissimis spaciis mo-
tus ferūtur, in eodē loco manere uidetur. An uere unum
locum per totū tempus occupet, non est p̄sentis temporis
differēre. Siquidem in naturalibus de motu sermonibus
eiusmodi indagari iustius est, sed sufficit ad præsens hoc
inuentū esse, uidelicet fieri aliquā talem speciem opatio-
nis, quā siue tonicā, siue aliter appellare uelis, nihil refert.
Cognoscere aut p̄stat quale sit, ne musculi uideantur ab
opatione cessare, quū manus sursum tendatur. Q uatuor
igit̄ oēs differentiæ motuū sunt, qui s̄m musculos fiūt. Nā
aut cōrahuntur, aut extenduntur, aut trāferunt, aut tensi
manent. Est aut eiusdē generis quarta differentia primæ,
ambæ

DE MOTU MUSCULORVM 12

ambae enim operationes musculi sunt. Quoniam autem musculum mortuum cui non est amplius participatio animalis uigoris incidentis per transuersum, totum ad terminos contrahi conspicimus, uidebitur utique non irrationaliter hoc esse officium constitutionis corporis ipsius. At qui si corpus muscule in seipsum contrahi natum est, quis usus adhuc erit animalis potentiae mouentis ipsum, nisi quodammodo potentia animae utilis sit ad hoc, ut musculi mutuo motibus cedant. Nam si quod uterque facere natus erat id ageret perpetuo, nihil certe phiberet corpus obnoxium esse passioni quae teratibus nuncupatur. Quid enim aliud teratus est, quam quae partes inuite in contraria retrahantur a musculis oppositis? Ut autem id non fiat, aliquis forte potentiam animae causaretur, dicereturque iubere musculis otium agere, quum oppositos moueri oporteat. Verum si fatebimur primum quidem contraria his quae antea dicta sunt dicemus, non enim amplius musculis ab animali uigore, sed potius non moueri concedemus, tum multa quae secundum ipsos apparent habebimus sibiipsis aduersantia. Primum sane et maximum quod nero pueniente ad musculum qui intus est abscesso, statim musculus ille extensus uidebitur, ac semper in extensione manere. Oportet enim siquidem contractio quidem contractata est eius corpori, extensio autem aia iubente fiebat, nec extensionem destrui magis quam contractionem, quando fuit separatus a communicatione initio musculus sectus. Nunc vero contrario modo se habet, contrahitur enim nesus non incisus, ille contra extenditur. Oportebat autem non solum extensionem destrui eius a quo abscessus est nesus, uerum et eius qui non abscessus est, utraque conseruari et extensionem et contractionem, siquidem extendi quidem a nero, contracti uero a seipsis musculi habent. Quomodo igitur et huius dubitationis solutionem habebimus ex ipsa rerum diversitate: oportet enim et hic diversitate inuenire et motus corporis musculorum et uitutis quae ipsis utatur. Quae igitur differentia est abscesso musculo qui extrinsecus est, aut tenectione statim priculam flectri, rametsi non eligamus flectere ipsa ab aliquo hexam. Nec enim praeterire oportet musculos qui intus sunt, a suomet corpore in seipso natos concur-

b. ivi

M^Y GALENI LIBER. I.

rere. Quod si flectio particulæ non est uoluntatis nostræ, quonam pacto fieri dicatur ab animali potentiæ. Ut igitur cognoscas quis sit potentia proprius motus, iubeto hominem conari particulam læsam plus flectere, uidebis enim euidente ipsam flectri. Rursus iubeto exoluere voluntariū motum flectendi, uidebis enim iterū eam extēdi quo usq; primam flexionem resumat, ad quam deducta ē absq; uoluntario imperu. Ex his enim apparentibus euidenter est cognoscere, quod in exactam et perfectam flectionē nunquam corpus musculi ex seipso puenire posset, nisi ab animali potentia adiuuetur. Frustra igitur forte quispiam dicet, corpus muscularum naturā habens, ut contrahi possit, factū esse ab anima, quæ reddiderit ipsum pfectius et meius. Sed qui hoc dicet, unus quidē est ex his, qui amatores sunt dubitationis, et indefiniti, ut ipsi uocant, quem libenter puncrare, an particulā quæ nata est extendi, putet apertissimū instrumentū potentiae, cuius officiū est congregare, uel contrariū. E quidē ne excogitare quidē possum, quoniam pacto aliquis instrumentū natura ineptius ad motū struxisset, q; si ipsum ad contraria uergens uoluntati movementis fecisset. Quod si hoc natura ineptissimū est, contrarium profecto natura aptissimū, quod ex seipso inclinat ad quod mouens uelit. Quae igitur potentia animalis festinantis musculum ad propriū principium trahere, structura ad hoc apta ipsi fuit. Hoc quidē tale est. Illud uero alius rationabilius quærat, dubitetq; cur nam omnino propriū motum diximus esse corpori musculi extremam contractionē, quū et post pfectam extensionē contrahitur, et post extremā contractionem extēditur. Aut enim neutrū ipsi motū propriū esse dicendū, sed casu aliquo fieri, aut utrosq; similiter proprios esse. Existimandū itaq; uel quāplurimū discedere a perfecta extensione, parū uero a perfecta contractione, idcirco magis propria eorū contractio putāda est. Quā enim duæ sunt excessoria, ut sic dixerit aliquis, figuræ, uidelicet summa extensio, et perfecta contractio, si non magis propriū esset corpori musculi contrahi q; extēdi, media amborū figuram exacte sumiceret, et semper ad hanc dimissus deueniret, nūc uero non appetet. Accedit enim

iii. d

DE MOTV MVSCVLORVM 13

enim p̄p̄rius ad perfectam membra flectionē, q̄ extensio-
nem. Verū si hoc concedatur ac dicatur, sicut sane iustū ē
idē cōcedi et dici, apparet enim ita se habere, adhuc uide-
tur mihi considerandū esse, cū extrema flexione m̄ebri
uoluntaria facta, quū exoluērīmus ipsam, parū discedere
musculus apparet, et exigū quodāmodo extendi, oportē-
bat enim nēquaq̄, siquidē natura corporis eius uergi ad
hoc ut cōtrahatur. Quibus igit̄ ad hoc rōnibus abundabi-
mus, in medio ponat cogitare ueritatis amatoribus, ut si
quidē recte demonstrant, et nō falli appareant, totū iam
p̄positū inuentū esse dicamus, si minus, id saltē plurimis
partim iam inuētis, partim uero concinne dubitatis alius
quis, et alius quod deest adiuueniat. Ut aut̄ futurus sermo-
fit clarus, indigeo aliqua similitudine, quam nō modo in-
telligere possibile tibi est, uerū etiam p̄parare uolēti. Duo
enim ossa capiens cuiusvis aialis ad articulū inuicem con-
uenientia, duas crenas ex pluribus nervis cōnectens, aut
conglutinatō accurate, in quib⁹ ego partibus ossiū iussero,
aut alligato. Iubeo aut̄ conglutinare, uel alligare ubi mu-
sculi ossibus innascebant. Quū aut̄ sit duplex modus ina-
nasceendi omnibus musculis, aut malum est utrūq; ipsorū
per imaginē imitari. Conandū est igit̄ clare interpretari
duplicē hunc modū, non enim recte aliquis ipsum imita-
ri posset, nisi exacte cognoverit. Principiū aut̄ hoc iustissi-
mum fieri. Ossium inuicem coeundiū ut articulus fieri, alte-
rum quidē ipsorū ē quod mouet, alterū uero uelut sedes
quædam subhæreret ei qđ mouetur, sicut cernis ostiorū car-
dines se habere. Quare necessario manenti quidē cauitas,
ei uero quod in gyru mouetur curuitas adeat. Vocatur au-
tem cauitas et pupilla, ei cotyle: curuitas uero caput et no-
dus. Tanto aut̄ cotyle siue coxae iunctura pupilla p̄fundior,
quāto caput nodo est oblongius. Utrūq; enim utriq; uelut
cardini spaciū aptū astruxit natura. Q̄ in uero hoc modo
benese habebant q̄ mouenda erant, multo etiā melius et
artificiosius eis cōiunxit q̄ motura erant. Nā musculos in-
strumenta motū p̄duxit quidē ex superiacētibus ossibus
in quibus cotyle. Inservit aut̄ in capita subiacentiū, q̄ erat
mouēda, et p̄ hac q̄ intenduntur et terrahuntur capita, si-

M^{AG}ALENI LIBER.I. DE M^{EMBR}IB^{US}

multotū membrū retrahitur. Quum aut̄ alter ipsorū mā
rus, alter uero minus, os erat moturus, magnitudinē mu-
scorū qui moturi sunt, creavit proportione parē molī
mouendorū ossiū. Quare hi quidē rationabiliter ex ipsis
capitibus, aut nodis superiacentī ossium nati sunt. Illi ue-
ro paulo his inferius iuxta cotylen, aut coxam aliquando.
Parui siquidē hoc pacto penitus fuissent, et minus potētes
mouere subiectū os. Hæc quidē natura est ossium cōiunctio-
rum inuicē iuxta articulos, et muscularū mouentiū ipsa.
Imitari aut̄ eam recte possis, si catenam alligās ex altero
ossiū, ea parte qua musculus nascebatur, appendas eius re-
liquū terminū in caput alterius ossiū, ubi musculus insere-
batur, duo hæc coniiciens, alterū nempe crassitudinē cate-
næ satis esse mouēdo ac uehendo subiecto osse, alterū qd̄
in excessibus figurarū nequaq; catena intensa sit, ac ita se
habeat, quasi esset sup terrā deiecta ligamenti expers. Sint
igitur duæ catenæ, quæ occuparunt regiones oppositorū
muscularū, qui extēdere et flectere membrum nati sunt,
utraq; tunc penitus liberata ab intensione quando mem-
brum extremā habet figurā, altera externa cū exacte extē-
sum sit, altera interna, quū flexū sit. His ita structis, mani
festū qd̄ catenarū urrag; a manibus nostris tracra in extre-
mā extensionē, aut flexionē ducit ossiū constructionē. Ip-
sæ uero per seiphas dimissa mediā figurā cōpositionis os-
sium operatæ, posthac manent quiescentes. Adhibere aut̄
mentē oportet præcipue huic ipsi figuræ. Media enim exa-
cte hæc est inter extensionē et contractionē, si etenim al-
terā catenarū incideris quidē in aliquo, sed non abscede-
ris totā, parum admodū ad alterā partem mediae figuræ
transfères ossiū constructionē: sed si penitus abscederis, ma-
gis, nō tñ ita ut ad ultimā deueniat figurā. Extremæ namq;
figuræ non aliter fieri uidentur, ac quū catenas manibus
trahas ad propriū principiū. Eadē hæc accidētia et in mu-
sculis euidenter cernuntur, quippe quū musculus catenæ
proportionē respōdeat, aīa uero manui mouenti ipsam.
Neutra. n. catenarū absq; manu ad extremā figurā cōstru-
ctionē ossiū deducere potest, neq; ullus muscularū absq;
animali impetu extremā flexionē, aut summā extensionē
partis

DE MOTU MUSCULORVM 14

partis efficere. Priuatis autem musculis quidem alicui impetu, catenis uero manu mediâ uidetis figuram ossium iter se mutuo fieri. Quod si incideris musculo que extra est, flecti membra supra mediâ figuram uidetis, quemadmodum si catena qua foris est, incidisses. In hunc modum si musculo que intus est icideris, extendi priuata plus medio uidetis. Quaedam igitur causae sunt et horum et aliarum oium passionum que in musculis deprehenduntur. Principium quidem oium unum est, ut musculos perfectam habere contractionem in excedentibus figuris, quemadmodum in catenis uide re licebat. Reliquae autem oes haec consequuntur, principium autem hinc ostendemus. Non nam ex hypothesi quadam nobis incerta sumendum est ipsum, sed ex quodam casu qui evidenter apparet in oibus musculis. Quod hoc enim quod ante dictum est, quod musculus tamen contractionem, quam redi abscissus fuerit a membris capite, quantum cum voluntario mouet, in extremam flexionem duxerit membrum. Ostendit autem manifeste huiusmodi apparere, musculo natu in extremam contractionem deuenire, quem licet in structura corporis. Quoniam ademptus fuerit continuisse, quod ad os obuersum spectat, tunc quasi ex vinculo solutus, et prefecte liber factus, suam ipsius naturam ostendit, donec uero a musculo e regione constituto retrahatur pecticula, quem et ille uidelicet eandem naturam habet, ut iam festinet ad extremam contractionem, alter musculus ab altero aequaliter priuabat coitu in seipsum. Et sic accidebat oppositorum in membris muscularum utrumque dimidiū contractionis laedi. Natiuam sunt ambo in extremam contractionem semper adduci. Quoniam autem alligari sunt exuniens ossis capire partium oppositorum, oio necesse erat membra aequalibus motibus intercessione neutrum sequi. Neutrum autem sequi, id est mediâ habere figuram extreborum, illorum enim utrumque siebat altero ipsorum pauciente, extensis quidem eo quod extra est, flexio uero eo quod intus. Aequivalens igitur motus ipsius corporis muscularum sit, quoniam neuter uigor aialem habet auxiliare, non aequalis uero quem alter solus dominet. Quare necesse est vincat contractio ilius musculi, uter ab aiali potestate adiuueatur, trium igitur apparetius casus iuenimus ab uno principio moti, quod ne ipsum quidem ex hypothesi nostra, sed ex evidenter apparente accepimus. Quod nam musculi uidentur accipere extremam contractionem quem

M^U GALENI LIBERI.

absoluti fuerint a ligamēto qd̄ ē ad capita mēbrorū, manifestū nobis factū ē eos natōs qde eē q̄tū ad structurā eo rū p̄trinet, pfecte contrahi, sed pp quoddā aliud impediri. Quid aut̄ esset quod impediret quarentes, proxime ligamentum inuenimus. Quo enim abscisso, in extreūmū cōtrahebantur, hanc caulam cur non prius contrahebentur, posuimus. Ligamentū aut̄ non simplicit̄ q̄a ligamentū est, idcirco p̄hibens inuenimus, quo minus musculi cōtraherentur, sed q̄a inserit in caput ossis, qd̄ in cōtrarias partes tenditur, et ob hoc assēcuti sumus causam eius, qd̄ lecū do loco apparet, uidelicet qd̄ membra mediā figuram accepiunt, quum neuter musculorū ab aiali potentia moueat. Tertiū erat ad hæc appārēs, uidelicet flecti, et cōtrahi, aut extendi tunc membrū, quū alterū dūtaxat musculum electio moueat. Vinci enim hoc alterū atq; uiolenter cogi, simul extendi cū toto membro. Age igitur p̄ter hæc et aliorum oīum q̄ apparent causas dicamus, ut si sibi ipsis cōsentaneæ sunt, credamus pp hoc ēt rōnibus de ipsis habitis. Si aut̄ aliquo modo diuersæ sint, uel in uno quopiam, oēs similiter iuspectas habeamus. Sit itaq; p̄ter dicta primum quidē hoc appārens, abscisso musculo qui extrinsecus est, ultra quidē mediā figurā flectitur membrū, nō tñ ad extreūmā. At qui forte videbitur rōnabile esse, quū nullus amplius retrahat in contraria musculū, q̄ intus ē oporet eū in extreūmā uenire cōtractionē. Sed q̄ ita sentit, oblitus est grauitatis q̄ in membro est, quippe quæ pfecte contractioni musculi resistit. Nam et in similitudine per casas similiter apparet fieri, neque enim illarum abscissa extranea reliqua contractio in extreūmū poterat uenire priusquam abscinderetur os quod ab ipsa mouebat. Donec autem continuum erat retrahebat ad seipsum carnem. Igitur quum etiam musculum qui intus est aliquis incidat, membrum consistit in eo situ, qui est inter medianam figuram et extreūmā extēsionem. Musculus enim qui extra est, non est potens penitus extēdere ipsum absq; animali motu. Quare et hæc apparentia his quæ anteā dicta sunt, et sibi inuicē consentanea sunt. Itē uero quacūq; ab Hippocrate scripta sunt, oīim de omnibus figuris quæ in partibus

DE MOTV MVSCVLORVM

15

in partibus sunt, et nunc ita se habere uidentur. Nonne misericorde et haec concordant? Primum quidem, quia flectentes penitus quacunq[ue] partem, aut extendentes extreme dolamus, Secundum uero, quia media istarum figura minime dolorum affert, Tertium, quia mutationem celerem in extremis figuris appetimus, Quartum, quia diutissimum medijs figuram sequamus, nullam cupientes mutationem, Quintum, quia hanc mutare aliquando desideramus, Sextum, quia omnis figura molesta est extreme imbecillis, nam figurarum excessus rationabiliter dolorem afferunt, quoniam alter musculorum operetur, alter propter naturam extedatur. Media uero istorum figura et ab operatione, et a nimia tensione utrosque relevas merito iucundissima. Quare et mutatione figurum quidem quae tristitia affert, celeri indigenus, eius uero quae dolore caret, tarda. Cur aut omnino ipsam mutationem desideramus, quis sine dolore sit? quia in hac tensione quandam musculi sustinenter, uerum minus quidem quam in omnibus aliis. Sed ea dolore carere dicimus, non quia nullo penitus dolore participat, sed quia minimo, et hoc ferme insensibili propter breuitatem, et tunc ipsam mutari cupimus, quoniam congregatus paulatim fiat sensibilis. Quod aut et in hac figura tensione quandam musculi habent, si meminimus sermonum antea habitorum, non amplius demonstratione egemus. Tendi enim diximus eos a membris in quae inseruntur, et propter hoc liberatos ab illa intensione in absessione tendinis contractionem secundum naturam prompte resumere. Nunquam igitur ullus musculus extra tensionem est, neque quando in mediis figuris consistit, sed quia hanc quidem ut breue contemnimus, ceteras uero alias uehementes ut uiolentas non ferimus, hoc quidem eligimus, alia uero fugimus. Quoniam autem imbecilli extreme facti fuerimus, ut in stomachicis et cardiacis, tunc ne breuem quidem tensionem medijs figurae ferentes toleramus, et propter hoc qualis impotentes sumus, et ad motus in alias alio proicimus partes, desiderantes aliquam quidem consequi figuram dolore carentem, sed nihil tale perfecte inuenire potentes. Ut igitur si quis nostrum necessario haberet lapideum aliquem non magnum ex collo suspensum circumferre, dum robustus quidem

GALENI LIBER.II.

existens absq; molestia ferret, infirmus aut factus statim tanq; onus deponere desideraret. Eodem modo et muscu lorum unusquisq; quasi quendam lapidem gestans annexu os, donec quidem validus sit contemnit, ne sentiens quidem frequenter uel parum grauitatem, quum aut infirmus fuerit, tunc sentit et ægre ferr, et quasi quoddam onus excutere cupiens, alias aliam figuram appetit. Omnia igitur accidentia quæ in musculis contingunt, oibus cōuenire uidetur, et cœ principiū omnia sequi secundū quod demonstrati sunt ex se quidē ipsis festinare semper in extremam contractionē, sed non posse hanc consequi, quia oppositos re trahentes habent et grauitatem ossium annexam.

GALENI DE MUSCVLORVM MOTV, LIBER SECUNDVS.

Voniam uero prima nobis et quasi elemēta muscularum motus demonstrata sunt, ad datus ipsis iā quæ defunt, ut nihil amplius desideretur, sed sufficiens sit eū qui hæc oīa accurate collegerit, facile ex cogitare omne quodcumq; de musculo propositū fuerit. Rurus igitur incipiamus a figuris, quæ i partibus sunt in quas prior sermo finiuit. Et primū mediā figurā proponentes dicimus, quod in hac necesse est duplē constitutionem inesse muscularis. Alteram quidem antea dictā, quam neuter oppositorum muscularum operatur. Alteram uero q nunc dicetur, secundū quā similiter operantur utriq;. Existit aut prior quidē quiescentibus, ut Hippocrates noīabat, reliqua uero quū neq; extēdere, neq; flectere membrum alicui permittimus, neq; si ualde, multumq; cogat. Fit autē hæc oppositorū muscularum habētiū operationē tonicā nuncupatam. Si aut et si mediæ figuræ utrobiq; constitueris membrū, equæ utrisq; muscularis operari poteris. Quū autem ad aliquam excessiuarum figurarum duxeris ipm alteri musculari sufficiētes sunt ad huiusmodi operationē. Non obscurū aut est, ne id quidē uidelicet quod p singulas dicas figurās quandoq; magis, quandoq; minus toni cam

DE MOTU MVSCVLORVM 16

cā operationē musc uli operabuntur, et quod media figura cum tali operatione neutra excessiuarum inferior est. Ne igitur medianam figuram simpliciter carere dolore dicamus, sed quæ in quiete sit, media nāq figura cū intēsione utrotūq muscularū, æque ac extrema dolorē affert. Quoniam uero in ipsa quiete media figura partim simpliciter est, partim uero nō simpliciter, simpliciter quidem media omnium membra excessiuarū figurarum, nō simpliciter autem quæ alterius oppositionis solius est. Quæ quidē simpliciter media est ἀναμετόν Hippocrates appellavit, id est sine defatigatione esse posset dūtaxat, nulla tam aliarum exakte acamaton. Demōstratio autem eius quod dicitur fieri posset manifesta, quum prius nos diviserimus, et quæ simpliciter sit media figura, et q̄ non sint eiusmodi, fieri aut sermo ut clarior sit in manu tanq exemplo. Quum igitur in ea extremae figuræ quatuor sint, uide licerprona, supina, quæ secundum summam extēsionem, et quæ secundū flexionem. Quæ quidē simpliciter media est, omnium istarū est media, quæ aut nō simpliciter media est unius, est media utriusvis oppositionū. Alia enim est extensionis extremae et flexionis, alia uero supini, et p̄ni media est, figura igitur supina manus quū concava quidem eius pars deorsum sit, curua autē sursum, prona uero quæ contraria huic est, media autē ambarum quum intrinsecus quidem sit cōcavum, extrinsecus autem curuū. Subiectus quidē parvus digitus aliis, os uero cubiti offrādit. Hac igitur media figura potest quidē extēsa perfecte manu, potest etiam flexa fieri, quēadmodum sane et altius oppositionis media figura potest qdē supina manus, potest et esse prona existente. Terminus autem illius figuræ est cubitus rectum angulum faciens ad brachiū, et propter hoc ipsam appellant angularem. Media itaq; simpliciter exconcursu ambarum dictarum mediarum figurarum fit, aliæ uero mediae quatuor quidem erūt uniuersæ, sed nulla ipsarum simpliciter media totius membra fieri, sed unius dūtaxat oppositionis, aut enim extensionis et contractioni solum erit media, aut supine, et prone, quoniam uero utraq; ipsarum duplex fit iuncta uicissim ex-

MV GALENI LIBER.I. ECI

cessibus ex reliqua oppositione, sic necesse est omnes qua
tuor fiant. In unaquaq; aut ipsarum aliud quidem cōē est
omnium, aliud uero p̄prium uniuscuiusq;. Cōmune qdē,
ut omnino unū aliquod genus muscularū operetur. Reli
quas uero tres tendi quidē per accidens, non aut operari.
Propriū uero cuiusq; angularis quid em et proni est, ope
rari quidē eos qui intro conuertunt os radī, alios aut om
nes ociosos tendi, sed angularis quidē et supini eos q; ex
tra circūducunt operari, reliquos uero otiosos tendi. Eo
dem aut modo et in medio inter proum et supinū, cum
summa quidem extensione solos extēdentes operari. Cū
flexione uero solo flectentes, quum cāteri omnes otiosi
quidem sint, uerū sed tendentes. Ratio aut ut clara sit, in
diget ut prius cognoscatur a quibus muscularis, et quomo
do se habentibus, et qualē articulum mouentibus qua
tuor isti manus motus perficiūtur. Est igitur brachiū pars
totius manus maxima, termini autem ipsius inferne qui
dem articulus qui in curuatura cubiti est. Cubitum aut uo
camus cui incubimus, ut inquit Hippocrates, supne aut
rursus qui in humero est, altera aut parstotius manus nō
minima deinceps post brachiū cubitus nūcupatus. Termi
natur aut quā quidem brachio continuus est ab articulo
qua in curuatura brachii est, qua autem carpo, rursus ad
hoc. In brachio igitur unum os est magnum et rotundu
m nominatum eodem modo quo pars in cubito uero
quum duo sint ossa, alterum quidem eiusdem nominis ē
tori parti, alterum radius appellatur. Dearticulantur autē
ambo ad brachii terminum qui deorsum est. Cubitus qui
dem ubi media regio nodorum brachii est, radius uero
nodum eius qui extra est amplectitur in rotundum desig
nens, atq; esse ipsum ueluti axem quendam dum uerititur
qui manus cōuersiones regit, is igitur dum circūducitur,
intro quidem prona figura manus, extra uero supina seq
tur, tendere aut et flectere manum dearticulationis cubi
ti ad brachium est. Exacta aut ossium compositio, nescio
si cui aliorū articulorum tanta existat, brachii enim ter
minus qui sursum ē dilatatus nodis terminatur. Cubitus
uero explantationes duas flexas faciens sibi inuicē opposi
fitas,

DE MOTU MUSCULORVM.

17

sitas, mediæq; ipsorum concavitatē sigma C literæ similiē efficiens hac cōcavitate amplectitur mediā regionē nodo rum brachii, similē ad unguē iis quæ in rutilationibus ut uocantur. Quū igitur cōcavitas cubiti circūferatur circa curvitatē brachii extendi atq; flecti accidit mēbro. Ut aut̄ in neutrā partē reclinet, sed semper exacta directio maneat eminentia mediæ concavatis causæ sunt, coartantes explantationes cubiti. Quū igitur anterior explantatio modum ducat, flectitur membrū, extenditur aut̄ posterior. Fīnis uero flectionis quidē ut anteriorē explantationē collocetur iuxta os brachii, extensionis uero posteriorem. Q mī uero et brachii os curuū erat, et cubiti explatationū utraq; oblonga, et ob hoc periculū erat citius quā oporteat ossibus inuicē congradientibus ne membra motus prohibere, exculpavit natura utriq; brachii os, intantū locis cubiti ad concavitates eius extremitatū descendantibus, inquantū extremitā extēsionē et flexionē manus habituta erat. Q mī uero maius erat posterius extremitū cubiti, multo profundiorē concavitatē in hanc brachii fecit, ut p̄ profunditatē hoc loco satis tenue os brachii ficeret, quantū est inter concavitates: non tamē perforauit ipsum quā tenue existens, ne latus undiq; minūsq; firmus esset articulus, neq; musculorum motus nimirū si perforatu suisset flectere quidē in retro manum possibile esset, quæ aut̄ extēsa ipsa firmiter operantur, hæc oia longe peius fierent, et utroq; musculorum tensiones essent utiq; cū magno dolore, quū postiores quidē ab aīali potentia plus tendatū quā sint natū contrahi, anteriores uero eo usq; extendantū ut periculū sit eos deterpi. Talis profectio artis naturæ ad dearticulatiōnis exactā diligentia est. Qualis aut̄ situs muscularū mouentiū ipsam sit, quorū cā et dearticulationis mentionem fecimus, deinceps dicatur. Duo quidē in paribus anterioribus brachii, duo uero in posterioribus orti sunt, validis ligamentis neruosis infert cubito. Incipiunt aut̄ maiores quidē eoru a capite brachii, minores uero multo iferius, ferunturq; oēs quatuor directe ad cubitū, et inseruntur in hoc ipso maxime loco unde oriri incipiunt extrema cubiti. Posterior itaq; pars ipsa curvatura cubiti est quā Athēnā.

c

MVGALENI LIBER II. HC

nienses quidem ὀλεκρόνον, Dores uero κύβυτον nuncupant, Anterior uero ut dictum est, qua anterioris cornicis extus est. Ab his igitur musculis retro et ante cubitum, attra hentibus extensio et flexio fit. Quatuor autem alii principia quidem habent ex cubito ex utraq; parte curvitas in gibberū, duo quidē extrinsecus, duo uero intrinsecus. Oes aut̄ quā sunt obliqui, ossi radii inseruntur. In termino qui dem ipsius qui deorsum est, ubi dearticulatio ad carpon magni, in medio uero parui, q̄ etiā ipsi dū tēdunt, ad principia simul attrahunt radium, et per hunc totā manū pronam quidem, qui intus sunt, supinā qui foris efficiunt. Sic igitur se habente natura muscularū mouentiū, dearticulationes quā in gibbero sunt demonstrabimus, iam pōstrum, qđ in quatuor differentiis figurarū non simpliciter mediatur, unū quidē genus muscularū semper operat, omne aut̄ aliud uacat quidem operatione, uerū extendit. Primum igitur pponamus quae etiam tunc primū dicta est, quam angularem et pronam uocabamus. In qua de muscularis quidem mouentibus radium, non est opus lōgiori sermone, idelicet qđ q̄ quidē intus sunt operantur, qui aut̄ foris, ocioli extenduntur. Sed de muscularis cubitū mouentibus necesse est longiori indigēamus sermone, nam secundū promptam apparentiam videbuntur habere exacte medianam constitutionem, qua et media figura angularis, non tamen uerū ita se habet. Si enim ut angularem, ita etiā figuram medianam inter supinam et pronatoram manus habenter, tūc uere media constitutio existeret ipsis. Sed quoniam non haberet, tamē necesse est et hos musculos et alios oes peruertri quantum rora manus discedit a figura secundū naturam. Quantū aut̄ musculi peruertrantur, tantum puto circa curvationes ossium quali fraci et flexi tendantur et laborant, nam media simpliciter figura cū hoc si qđ nullum musculum habeat, neq; operantem, neq; uiolenter motū, ne aliquid quidē eoruū quae in membris sunt puerit, unde ipse et hoc tanq; maximū aliorum testatus ē Hippocrates. Cæteræ uero oes aliae magis, aliae minus per ueros habent et musculos oes, et tendones, et nervos, et ad hæc etiam uenas et arterias. Oes enim hæ partim extra membra,

DE MOTU MUSCULORVM 19

membra, partim extrinsecus existunt. Ut igitur naturae sunt ita se habentes haec, seruant figuram medianam inter supinam et pronam: horum autem utraq; satis omnia puerit, prona natus de qua primum propositum est dicere, musculorum cubiti qui eam supinam efficiunt quoniam operantur tantum facit perversionem, ut capita quidem eorum extra sunt mensuram. Ventriculi autem nominari desuper, insertiones uero intus: quod si violentius adhuc manum circumvolvas, alterum eorum muscule maiorem qui in finem radii inseritur, adeo uidebis flexum esse in membro, ut eius parti aliae foris, aliae intus, aliae desuper, aliae deorsum ostendant, caput quidem intus, uentriculum autem nominarum desup, quod autem ultra hunc est intus. Inferius uero insertionem, adeo violenter factus est, et flexus est; alii uero musculi qui in brachio sunt, per quos extendere aut flectere manum possumus, multo quidem minus his ceteris qui in cubito sunt, participant tamen aliquid et ipsi puerione, eadem et in supinis figuris sunt. Etenim et in his musculi quidem qui in cubito sunt in extremum laborant, qui autem in brachio sunt simul laborant, sed quoniam medium inter supinam et pronam efficientes figuram perfecte extendimus aut flectimus manum, tunc laborant quidem sufficienter musculi qui in brachio sunt, simul autem cum ipsis laborant qui in cubito sunt. Sola igitur figurarum simpliciter media cui nullius excessus participatio est in neutra oppositione, exacte caret dolore, ceterae uero omnes quatuor partim minus, partim uero magis, oes autem cum dolore. Vnam quaque autem ipsarum in quantum discedens ab extrema constitutione ducis membrum, ad medium in tantum minori dolore praeditam figuram efficies. Perfecte autem dolore carens nulla est, prius quam ad medium exacte ueniat. Quare ex dictis et hoc iam manifestum est quod huic mediae figurae soli omnium figurarum inest, musculos omnes perfecte quiescentes praebere, alias autem omnes partim minus, partim uero magis unum aliquod genus musculorum operans habent. Non igitur ne dormientes quidem omnes penitus otiosos musculos habent. Sed quicunque propter ebrietatem, aut defatigationem, aut infirmitatem

c ii

M^V GALENI LIBER II.

tem potentiae oes corporis absoluere exoluentes in mediâ
eas figurâ muscularis reducere pmiserunt, hi tantum perse
cre musculos quiescentes habent. Nec tamen in extremis
figuris nullâ particulâ nemo potest habere dormiēs. Valida
enim et uehementer intesa operatione muscularum ad
humani indigemus. Quæcunque autem in ea quæ est inter extremas
et mediâ figurâ, in his ut plurimi somnū capimus. In qua/
cunque enim talium cōstituens membrum muscularis circa ipsum
intensa operantibus cōmiseris, custodiâ figuræ sic seruat.
Quare et sedentes sèpius quidem dormierunt, et non ul
li deambulantes, et hoc quidem audiens antea non credebâ.
Ut autem fuit opus aliquando per totâ nocte iter facere, expe
riencia uerû discens coactus sum credere: ferme enim sta
diu integrum dormiendo peregi, et somnia uidens, nec prius
excitatus sum, quâ in lapidem impegerim: et id est pfecto
quod non permittit dormientibus iter facere ad longum spa
cium, quia non potest exacte leuem viâ nancisci. Id igit solum
expertos credibile est. Cærera autem oibus evidenter quo
tidie apparent, quæ in his qui dormiunt sedendo accidunt. Et
ipsorum quoque discubentium pauci admodum exactâ figurâ
in unaquaque particula habent. Quicunque autem in manibus ali
quid seruant, hi quidem et ualde intensuam operationem
ostendunt, manent enim eorum digitus exacte flexi circa
paruum sèpius corpus, uidelicet aurum et lapidem, aut aliquem
nummum. Quod autem inferiori maxilla accedit, nonne et id ma
nifestum sit non enim discedit a superiore, nisi si ebrius, ali
quis, aut ualde ignauiter, aut defessus extreme dormiat, et
ipsum quoque sternere per humani fieri soler. Relaxata quidem
inferiore maxilla, supino autem iacente hoie: etenim et idip
sum uidelicet supinum iacere signum est resolutionis, quas res
et Hippocrates ambas damnar, et supinum iacere, et hiare
dormientem. Inclinationem ad alterum laterum laudat, cognoscere
autem maxime posses quanta opatio huiuscmodi dis
cumbentis inest, si corpus hois mortuum sic inclinaueris,
non enim ne minimo quidem tempore manabit, sed supinum
aut pronum statim fiet ad quacunque partem extiterit grauitas
te uergens. Itaque et supinum iacere et hiare non absque actione
sternendi aut evolutionis, aut ebrietatis, aut ignauiae signa
sunt.

DE MOTU MUSCULORVM. 19

sunt. Ideo rursus Hippocrates quum oes partes iubeat lus-
xatas et cōtritas in figuris dolore carētibus manuali ope-
ratione pertractare, in inferiori maxilla dicit quāmedio
criter hiante homine, qualis enim in manu, angularis fi-
gura, talis est in inferiori maxilla mediocriter hiare: hæc
enim ē extremerū media. Extremæ igitur inferioris ma-
xillæ figuræ sunt, et quæ maxime hiantiū sit, et quæ détes
claudentiū inuicem stringit, quarū quæ quidem a muscu-
lis qui in mento et collo sunt mouetur, pportionalis ē in-
feriori. Altera aut ab his qui intra maxillā ex palato oriū-
tur, et his qui réporales uocantur pficitur, nisi forte et mu-
sculi masticatorii nuncupati, qui uixta obliquū inferioris
genæ adiuuent opus, hoc enim alibi discutiemus. Verum
mediocriter hiare media inter figuras sit, omnibus dictis
musculis operatione uacantibus, ideoq; et morientibus spō-
te sua ad hoc gena rationabiliter uenit: omnes enim mu-
sculi ipsa operatione priuantur. Manifestū igitur qd dum
dormiunt nō aperto ore, operatio muscularum retrahē-
tium genam conseruatur. Multi uero extensas aut flexas
ad unguem manus habentes, uel etiam crura dormiunt,
seruantes ēt in his intensiuam operationē. Sed forte ion-
gior sum, quum liceat in memoriā reducere quæ maxi-
me in promptu sunt. Q uis enim contradiceret non officiū
nostrū esse, uidelicet effluxiones supfluitatum per muscu-
los custodiri? A slistū enim in terminis fluxū earū quasi
in quibusdam ostijs custodes musculi ualidi, nihil pmittē-
tes extra ferri prius quam ratio iubeat. Quin et hos in dor-
mientibus uidemus suū officiū absq; uitio pficere, et emit-
tere aliquid supfluiratū inuite, aut dissoluis his muscularis
sit, aut ratione deprauata ut in phreniticis, aut ēt ratione
et muscularis grauatis, ut in ebrietatibus. Oportet enim aut
rationē non pesse, aut musculos operari nō posse, aut ultra
que simul esse læsa. Temeraria igitur sententia est, q; affe-
rit aiam dormientium cessare ab operatione, nisi cessatio-
nem hanc non pfectam quietē, sed quasi intermissionem
quandā uigoris dicant, nā si hoc dicunt, bene dicūt, et cō-
cedimus ipsis, nō enim insensati penitus sunt dormientes,
sed difficulter sapientes. Cur, n. uocantibus subaudiunt, et

c iii

.MV. GALENI LIBER II. DE VITIA.

Iumine importato exurgunt, et tāgentes sentiuntur. Quod si mihi ebrū dicas, nec ubi terrā sit scientem, et cū qui p̄t̄ ignavia Epimenide profundius dormiat, isti et priusq̄ dormirent prope insensationē erant, et magis utiq̄ custodiā cuiuscunq̄ rei pmittentes uiro efficaci dormiēti, quam huiuscemodi uigilantibus. Verūnamen et isti conseruant multas operationes aiales, non igitur adhibenda est fides sermoni dicenti, operationes q̄ fiunt dormentibus, et profundiori somno oppressis, oēs naturales esse, nō enim in uniuersum uerū est hoc, nōne trāferunt et mouent uarie mēbra? Quid p̄t̄ rea, nōne dormientes loquuntur? an et hēc naturā opera dicēt? At nō aīaduertimus ea ipsiis cum mente fieri dicer fortassis quispiā, nā neq; oculorū motū semp, neq; concoctionē habeas, aut ores, aut disputes, adhibes mentē oīum partium motibus, neq; quum Athenas eas ex Piraeo oībus particularibus crurū operationibus, nā cogitabundi s̄p̄ius imprudenter p̄regerūt iter, aut etiā p̄t̄erierunt locū, ad quē a principio intendebant. Nunquid igitur ire neq; animā opus est, neq; motu uoluntario fit? Aequē enim nos et ambulatio psens uidetur latere, et qui in somnis motus partiū quidē q̄ mouent, opatio autē intensioria earū q̄ non mouent, quare quā cām in uigilātibus dixeris, qd̄ s̄p̄ius non sint intēti particularibus operationibus, hanc ēt et ad dormientes et grauius oppressos transferre licet, nec amplius admirari cur multa opera uoluntario et his fiant, sed dubitante de causa prompte pronunciare, nullū talium operum uoluntario fieri, uide ne temerariū sit. Si igitur nullo clariori iudicio huiuscemodi iudicari possunt, utrū electionis an naturā sint officia, qd̄ aliud cōcluditur q̄ uidelicet nō oportere de eis prouincia/refer parē dubitationes de hmōi facere magis quā temere decernere. Sed si habeamus euidētissimū iudicē operū uoluntariorū, sicut certe habemus, enūcianus cōfidenter non solū unumquodq; dictorū, uerumerā respirationem ipsam fieri motu uoluntario, donec ēt ipsa subiici iudicio uideatur. Quid igitur est quo iudicamus opera uoluntaria fm opera spontanea, multa tibi, nedū unū iudiciū me daturum, omniaq; sibi inuicē consentanea: etenim si q̄ fiunt sedare

DE MOTU MUSCULORVM

20

sedare posses quū uelis, et quæ non fiunt, similiter facere; hæc sū motum voluntariū esse dico. Si pterea et ut citius aut tardius ea fiant, et crebrius et rarius, potestatē habeas, nōne oībus modis manifestū est opus seruire punctionis. Arteriae igitur motū ei cordis neq; sedare, neq; excitare, neq; crebriorem, neq; ratiōrem, neq; tardiorē, neq; uelocitatem elecio facere pot. Idcirco ne animæ qdē opera plāne huicmodi esse dicunt, sed naturæ existere. Motū autem aūr crurū ad hæc oīa ratio aperat, nā et sedare dum sit, et rursus excitare quiescentē, et uelociorē et tardiorē efficiere potest. Hæc eadē et circa respirationis motum fiunt, operationē quidē existentē mētis et thoracis, musculorū, ut in his quæ de causis respirationis tractantur, demonstratur. Animæ autem opus nō naturæ existentē. Siquidē mouere musculos animæ officiū est. Non est autem æquū in his, de quorū causa dubitamus, discedere ab his quæ euidēter cognoscunt. Evidenter igitur iudicia cognoscuntur opatio num sū electionē. Dubitamus autem de causa in his, quæ nō assēquimur in particularibus operibus. Qui igitur euidēribus diffidit, insensatus est, qui uero de dubiis prompte enunciat, temerarius est: qui autem pp obscuritatē quæ i his accidit, suspicatur etiam quæ clara sunt, de numero eorū est, qui dubitationibus oblectantur. Sed qui nō modo suspicatur, uero etiam confutanda censeret quæ clara sunt, pp obscuritatē dubiorū extreme fatuus ē. Ne igitur nos sponte, neq; insensari efficiamur, neq; dubitationis æmuli neq; fatui, neq; aliud quicq; raliū, sed quod recte se habet, et modestis hoībus conuenit, quod quidem euidens est, prompte accipiamus, qd autem dubiū, per otium queramus. Euidens igitur est electionem respirationi dominari. Dubium uero hoc, uidelicet pp aliquam cām nō assēquimur intellectū in multis voluntariis operationibus. Posito igitur qd euidens est, ad quæstionem causæ transeamus, nō affirmantes omnino aliquid in ea, nec asserentes adhuc nos inuenisse ueram causam, tametsi quam maxime his quæ antea dicra sunt probabilior sit. Atqui ut ego arbitror, neq; aliquis causam dixit, sed solutio non tantū dubitationis scribentes, quam modo iam desii dicere, causam putauerunt

c. 1111

M^Y GALENI LIBER.II. DE

inuenisse. Oportet igitur et illos approbare, siue inuenientur, siue inuenire studuerunt. Sed ipsos nos quoq; non decet pigros esse ad inueniendū ea quæ desunt, principium aut inueniendi ea hoc faciamus. Multos uidelicet hoies interdum actiones quasdā egisse, atq; paulo post oblitos eē penitus earū, ut quicūq; pp'merum, aut pp' ebrietatem, aut aliquid aliud tale, nihil amplius eorū quæ egerint, dū in illis constitutionibus erant, cognoscunt. Causa aut, ut mirū uidetur, est quod nō intenti actionibus tota mente fuerint, pars enim animæ imaginativa quæcūq; sit, hæc eadē et recordari uidetur. Si itaq; evidenter impressiones rerū in imaginationibus acceperit, conseruat ppteruo, et id quidem est memoria tenere, si autem obscure et penitus superficialiter non conseruat, et hoc est oblitum esse. Et ob hæc causam in ebrietatibus, et phrenesi, ac timoribus, et omnino in uehemētibus animæ passionibus, nullius eorū quæ egerint in posterū meminerunt. Quid igitur mirū, uel in somnis obscure opante aia, obscuras érimaginationes fieri, ideoq; nec stabiles, nec fixas? Quid ést mirum, si in uigiliantiis aut rōne aliquid cogitante, et tota fere circa considerationē intenta, parua quædam eius admodum portio circa ambulationē se habens im̄p̄issionem actionis obscure dicit, et idcirco statim obliteratur, ne siquidem spontaneo motu opus factum sit, amplius meminit? Ut n. si nullo patro recordaremur, non utiq; possemus de ulla re antea facta considerare: sic in quibus non meminimus, nescimus qualia nam erant: conseruari enim ea prius in memoria oportet, ut qualia nam sint natura, deinde cōsideremus. Nihil igitur mirum mihi uidetur, si motus uoluntarius respirationem i somnis operetur, et postq; expergefacti fuerimus, non possimus nos dicere, an secundū electionē respiremus: sed simile pfecto est illi, qui et pedes, et manus in somnis mouerit, et aliqd sit loquutus, et postea oblitus illis dicat fieri absq; electione, et mēbrorū motū et uocē. Nam et qui insaniunt, loquuntur et uadunt, et oēs motus uoluntarios mouent, sed ne isti quidē quū cessauerint ab amentia, amplius meminerunt quæ egerint. Noti n. quēdam per tredecim dies delirasse hoc pacto, purabat se quidem

DE MOTU MUSCULORVM

21

dem Athenis non Romæ iacere, crebro autem familiarē
puerū uocans, iubebat sibi quæ ad gymnasium cōgrua erāt
afferre, et pauca intermissione facia, heus, inquit, ad Prole
māum dico, decreui post multū tempus ibi lauari, et quo
dāmodo ēt exiliebat iterea, atq; indutus ibat uersus ostiū
aulæ, ac retinentibus eū qui intus erant, phibentibusq; exi
re, cur phiberetur ab eis, p̄cūcrabatur. H̄i uero (nihil enim
licebat aliud dicere, quam ea quæ erant uera) febricitasse
eum dicebant, et adhuc febricitare. Ipse aut̄ et ad hæc ual
de modeste respondit, cognoscere enim et ipse dicebat,
qd̄ adhuc reliquæ sibi febris remanserint, sed hanc peni
tus paucam esse, nec lādi posse a balneo, fuisse enim sibi
totam p̄sentem febrem exitinere. An non recordaris, cō
uersus ad puerum dicebar, qd̄ fortiter heri iter fecimus a
Megaris Athenas? Talia dicens, et similia faciēs fluxu san
guinis per nares repente copioso sibi facto, et post ipsum
iudore, statim quidē conualuit. Sed eorum quæ ante sibi
acciderūt, nullius amplius recordabar. Vtrum igit̄ hoc
enim est quod a principe proposuimus ostendere surre
xisse, et loquutum fuisse, et alium exonerasse, et minaxis
se (hæc enim oīa in omnibus illis diebus homo faciebat)
non sint de opibus, quæ ex electione fiunt, an id quidem
absurdum? Nam si haec non sunt fm electionem, ne aliud
quidem ullum erit. Non aut̄ eorū recordabar, quemad
modū ne hi quidē qui sobrii facti sunt, eorū quæ in ebrie
tatis acta sunt amplius meminerunt. Quid igit̄ mi
rum ita se habere et in respiratione, ut fiat quidem ex ele
ctione? Sed quū aliquando quidem diligētius adhibeant
mentē, aliquando uero negligētius segniusq;. Idcirco re
cordamur quidē operationum, quibus mentem adhibui
mus, obliuiscimur autem quæ secus se habeant. Quoniā
uero cuius rei penitus obliri fuerimus, hanc ne actam quidē
aliquādo esse purans, consequens est, ut nec si cū ele
ctione acta sit recordemur. Quid aut̄ totum opus respi
rationis uolunrate et sponte ab anima fiat, declarauit Ier
rus barbarus, qui quū uehementi ira concitatus esset, ma
luit morti prostratus super terram, respiratione retēta, lō
go quidem tempore immobilis erat, postea uero breui

14. LIBERI. DE M. GALENI.

revolutus, hoc pacto mortuus est. Qd si possibile nō esset usquequaq; respirationem retinere, ne idcirco quidē aliquis negaret, quin ipsa secundū electionem fieret. Apparent enim eorum operum, quae motu voluntario fiunt, alia quidem absolute libera esse, alia uero affectibus corporis seruire. Priora itaq; perpetuo absq; impedimento a nobis fiunt; posteriora uero nō perpetuo, sed in tempore quodam et cum certa mensura. Nā ambulare ad aliquē et alloqui, et capere aliquid, et recipere, absolute libera sunt: egere, re uero et mingere, corporis affectuū sunt. Remedia: Atq; nōnulli tacuerunt quidē per annū integrū et plus temporis, quādoquidem sic constituerunt. Egestionem uero uel urinā retinere, nō modo annis, sed ne mēsibus quidem, quinimo nec diebus paucis nemo potuit. Adeo n. urgent ac s̄epius molestant, uel multitudine aggrauaria, uel acuitate mordentia, ut quidam ne in locū quidē consuetum abire sufficienter ualuerint. Simile igit̄ et his est et respirationis opus, multoq; magis urget, ac celerius necessitatem habet, etenim periculum ē ne moriatur, nisi respirauerit, atq; extreme molestū suffocari. Nihil igitur mirū si penitus retinere ipsam arduū sit, neq; enim oēs ad moriendū prompti sunt, et si infinitis malis opprimant, neq; si ad id impetu fecerint præ nimio dolore egredi uolunt. Ne igit̄ quispiā eo qd taceat quidē nos eligentes usquequaq; possumus, respirationē uero impossibile est retinere, idcirco electionis quidē opus esse uocem, absq; uero electione, et naturale quid respirationem existimet. Id igitur mibi uideor clare demonstratum fuisse. Quod autē reliquum ē, toti sermoni de mediis figuris, deinceps addere æquū ē: Ut enim in manibus, quod appellatur angulare, quū medium exakte, summae extensionis et flectionis sit, nullo penitus dolore afficitur. Sic uideri posset et in cruribus se habere, non tñ ita est, sed qui in his dolore carer, cotisfit inter mediā figuram et extensionē extrema. Causa autē cōsuetudo est, plurimū enim extensis cruribus utimur: huius enim gratia facta sunt, ut totū corpus ab his sustineretur, stantibus et ambulantibus nobis: et prius etiam quā opere mus p ea in fascijs extensa formata sunt. Ideoq; et in somnis, et

DE MOTU MUSCULORVM

22

nis, et alioqui discumbentibus extensa magis quam flexa sunt: sed multo magis laboramus in extremis flexionibus, quam extensionibus. Maiori aut ex parte ne deducere omnino ad extremam flexionem crus possumus, nisi manibus cooperari fuerimus, sed ueluti claudum praesertim in suetudine ad hanc operationem habemus, solumque saltatoribus et luctatoribus facile flectitur, quibus uel solis profecte flecti solitum est. Tamen igitur mediae figurae ad extensionem progressum est, quod perfecte caret dolore, quantum a diuturna consuetudine membrorum flexum est. Haec igitur duo considerans in omnibus articulis, natura uidelicet et consuetudinem, sic ad inuenies mediū et dolore carens. Videtur autem in idem conuenire ubique consuetudo quidem cum natura. Vnde pulchre dicatum est, quod consuetudo est natura accessoria. Figura vero dolore carens cum medio, etenim in cruribus idem est, quod est sine dolore et mediū. Siquidem mediū motuum qui insunt membris, neque perfectae extensionis et flectionis medium feceris: inuenies enim quantū deficimus a flectione extrema, tantum discedere figurā dolore carentē ad extensionem. In uniuersum igitur in oībus articulis, extremitas motus considerans, ad inuenies mediā et figurā absque dolore, ut enim in articulo iuxta gibberum qui vocatur angularis: in articulo uero iuxta genu, quod proprius est extensio: nis: sic in spina quod proprius est flectioni. In articulo uero iuxta brachiale, quod exquisite rectum est: spinam enim plus curuam aut flexam facere possumus. Brachiale autem reflecimus, et flectimus æque ad utramque partem recti. Recta igitur ratio ne quod quidem exacte rectum, medium exacte existens extremitatum motuum, absque ullo dolore penitus est. Sed spinæ haud mediū est rectum, sed non nihil curuum. Plus enim habet motus ad hoc, quapropter recti magis laboramus parvulus iuxta spinam quam sedentes aut iacentes: opus est enim stantibus quidem tensum esse, iacentibus uero atque sedentibus nihil prohibet curuatum esse. Haec in omnibus articulis diligenter considerans, inuenies omnem rationem sibi ipsi consentaneam. Etenim quicunque musculi sine articulis sunt, etiam in his media constitutio absque dolore est, sicuti in sede se haber, et uestica, et lingua.

MV GALENI LIBER.II.

Nam et ad extremū stringere sedem, et ad maximam di
latare, dolorē inducunt. Item extendere quālongissime
linguā, uel flectere, uel quomodocūq; aliter absq; mensu
ra circūducere, haud ablq; dolore fiunt. Facillimū igitur
et his adinuenire medium excessum, quod etiā sine do
lore fit. Atq; omnes hoies quo tpe cessant ab operationibus
uitæ necessariis, mediā figurā et dolore carentem in om
nibus priculis habent, adeo a iusta et æqua natura coacti,
ut Hippocrates ait, in lingua quidem fm coniugationem
oēs musculi orti sunt superius et inferius, et a dextris atq;
sinistris. Quare nihil mirū si in contrarios motus particu
la deducat a musculis contrapositis, in musculo uero iux
ta sedem, et eo qui iuxta uesicam est, et qui in pectoriis est
(unus enim est in singulis his circularis nullo contraposi
to musculo) unde in contrarios deduci motus has particu
las non æque facile est, nec uero in promptu pater, sed sic
cogita, musculi quidē fm uesicam et sedē, officium est, nō
excernere supflua alimenti, sed retinere. Quia in re multi
in hoc ipso statim errauerunt, putantes excernendi causa
supflua musculos hos factos esse, quippe qui nō potuerūt
animaduertere, qd dissolutis ipsis excernuntur quidē, ue
rum inuire. Quin etiam ppter malam chirurgiā, exciso sa
pius ultra modū musculo, iuxta sedem inuoluntarie effluit
hac sterlus, ut pote (meo quidē iudicio) instrumentis quæ
effluere phibent non manentibus. Nō igitur simpliciter,
neg principaliter musculus hic excretionis instrumentū
est, sed ne id accidat animali quod quū excisus fuerit, et
dissolutus sit, continue hunc musculum custodem impor
tuni exitus excretorū natura psecit: quāobrem nō mo
do non operatur ipse ad excretionē, sed ne pniittit quidē
operantibus. Quae igitur sunt huius operationis instrumen
ta? Plura quidē particulariter, sed duplia genere, eorum
enim partim animæ, partim naturæ sunt. Atq; animæ qui
dem instrumenta motu uoluntario semp operantur: in
strumenta uero naturæ sine motu uoluntario. Præcordia
igitur et omnes musculi iuxta imum uentrem instrumē
ta animæ sunt. Intestinorū aut omnium structura una cū
alio, naturæ sunt. Verum de operatione horum alibi di
ctum est.

DE MOTU MUSCULORVM

23

erum est. De musculis autem nunc dicemus, quoniam praesens sermo istorum motus enarratio est. Musculi itaque oes iuxta inferiore uentre quem operantes tenduntur, premunt intus naturae instrumenta, qui si quidem praecordia cedat in illorum locum recendentia, muscularum violentia exoluunt. Si autem resistant, tunc ceu a duabus manibus oppressa extrinsecus a muscularis, intrinsecus a praecordiis exprimunt ea quae continetur in cavitatis ipsis. Ad hoc autem adiuuat multum obliquas praecordiorum, quae alterum quidem terminorum habent ante possum iuxta cartilagine quae in pectore est, alterum uero post lumbum iuxta spinam. Quod igitur excrements intestinalium exprimantur a muscularis, uidelicet extrinsecus quidem ab his qui in uentre sunt, intrinsecus uero a praecordiis. Quod autem inferius descendat quod premitur, obliquitas septem transuersi causam est, tunc uero muscularis iuxta sedem oris est. Quibus plures sint musculari iuxta alium, et oes tenduntur in egerendo, magis quidem qui in hypochondriis sunt, minus uero qui inferius tenduntur. Contrario quidem modo quam in mictionibus se habent; magis uero in illis qui inferius, minus uero in hypochondriis opantur. Simul autem cum ambobus extenduntur musculari, qui iuxta respiraciones, non quidem ut mictionis aut excretionis instrumenta. Id enim extreme irrationaliter est, sed quia praecordiorum tensione aequaliter esse oportebat tensioni muscularum in aliis: erat autem impossibile quem ipsa unus musculus sunt, cum multis et magnis certare periculumque in hoc ne uicto in latum spaciū thoracis euerterentur. Idecirco musculari que sunt iuxta costas simul tenduntur, undique enim stringentes. Laxus enim existens thorax prompte cedit praecordiis quem impelluntur, ut licet cognoscere, tendentes quidem muscularos iuxta alium, et maxime istorum inferiores, exoluentes autem a uigore oes eos qui iuxta ipsum sunt. Tora enim aliud ferme in humeris constitutionibus ad latum thoracis spaciū pellitur una cum ipsis praecordiis. Ne igitur hoc fieret, et operatio egerendi defrueretur, totus thorax undique valide stringitur. Atque ex oibus iam dictis clarum sit, quod musculari effluxibus excretorum assistentes prohibere quidem ipsos suapte natura exsuffiant, et id officium istorum proprium, excrenare autem nequeunt;

Eugenius

M GALENI LIBER.II. DE MUSCIS

præter tamen secundum accidens, quū operari desierūt. Ut rigitur in aliis oibit spiculis contrariorum motuū, cōtrarii quidē musculi præcedunt, sic se habent etiā hic. Retentio enim supfluorum ex operatione istorū muscularū fit, exercitio autē operatione eorū, qui in imo uentre sunt et dia phragmaris. Isti quidē se habent secundū proportionē muscle sculis qui cōtrapositi sunt in aliis pliculis, sed in diaphragmate non licet simpliciter dicere muscle cōtrapositos. Ut enim instrumentum excernendi superfua et cohibentes ipsa primos et maxime, et secundū alium quendā modum oppositionis eis qui in imo uentre sunt, habet. Ut autē respiratiū quodāmodo haber, et quodāmodo nequaq̄ habet: expirationis enim nullus musculus oīno est opifex, sed uidetur hoc opus thoracis esse. Quin potius hæc passio incidentia a nobis antea noīara, efflatio ē spiritus uniuersa, quæ extra fertur, sīm operationem muscularum factā, qui in mediis costis existūt. Efflationis enim musculi oīes qui intus per costas expanduntur: opifices sunt. Et hoc rursus opus thoracis simile est decubituī quidē in toto corpore: depositioni uero in singulis pliculis. Quāq̄ expiratio in contraria sit inspiratio, efflationi uero uehemens inspiratio nomine enim proprio care priore quidē oppositionē p̄cordia sola efficiunt, alterā uero mesopleurii, hoc est inter costas insiti, cū muscularis ad thoracem puenientibus ex scapulis et collo. Indigent autē ipsa maxime quidē tibicines et tubicines, et p̄cones quū dictyri sint quod nuncupatur poda: præcipue uero et qui utres inflant, uel aliqd aliud tale opus operantur, et ut simpliciter dicā, quicunq̄ plurimū thoracē dilatare, permutare, et cōtrahere uelint. Quare iustius utiq̄ quispiam muscle extra thoracē, his qui in mesopleuriis sunt intus contrapositos esse diceret, non p̄cordiis. Siquidem maxima quidē inspiratio pp exteriōres, maxima uero expiratio fit pp mesopleurios qui intus. Demonstrantur autē et horū, et quæ deinceps dicenda sunt de muscularis sīm thoracē, partim in his libris in quibus de respirationis causis agitur, partim in his qui de uoce et qui de usū tractant. Verū quantū ad p̄sens attinet, continuatio sermonis claudenda est. Peculiare enim quoddā diaphragmati

DE MOTU MUSCULORVM

24

diaphragmati p̄ter alios musculos accidit, tum ex situ, tū etiam ex figura adiuncta quū desierit operari et fiat laxius. Quandoq; uersus spinam uergit curuū, quādoq; ue ro uersus aluū, multo tamen proimpius uersus spinā, estq; per oēs figurās hominis, una excepta prona, superius qdē diaphragma, inferius uero operatur spina. Quare rationa biliter ad hæc uerget, et quia grauatur quidē ab his qui in anteriori parte supiagent, ex posterioribus uero partibus mollissimum et leuissimū oīum viscerum habent pulmā nem, uerūtamen curuū ipsius aliquādo excidit in anteriores partes, tum secundū figuram pronam, tum quum ope rentur quidē musculi secundū costas, uacent aut opere q iuxta aluum existunt. Atq; manifestum est quod tunc ele uari uentrema contingit, cui rei studēt crebro, qui corpora exercēt post labores, sed si ut musculi fin-costas, sic ope rati fuerint, et qui iuxta aluum existunt, tale nominant spiritus catalepsim, id est occupationē. Necesse autem ē in hoc claudi superiorē terminū gutturis: si enim aperiretur dū præfati musculi operantur, efflatio est: si uero una cū ipsis et musculi q in fauce et gutture sunt tenti fuerint, nō am plius efflatio tale est, sed iam uox gignitur. Duplici igitur tensione existente omnibus musculis, una quidē quā ope rantes in seipso concurrant, altera uero quum a contrapo sitis extendātur priorem quidem præcordia, inspirationibus non violentis habent, alteram uero quum dupliciter fiat, quemadmodum et antea dictum est: aliquando quidem musculis iuxta aluum operantibus, aliquando uero solis eriam qui iuxta costas sunt. In expirationibus autem non violentis, quas præcipue expirationes vocamus, sciungentes eas ab efflationibus, neutrām ipsorum habent, sed qualem cæteris omnibus diximus fieri constitutionem, quæ in medio extremitatē motuum consistit, talem duplēm præcordia tantum accipiunt, quæ uersus quidem spinam in aliis uergunt figuris, in pris autem solis uersus aluum. Verum musculis iuxta costas, et aluum curuis quidem esse continue insitum est, assimilatis subiectorum instrumentorum figuris, sed quum ab operatione cessent satis huiusmodi sunt;

M^U GALENI LIBER II.

operantes uero porrigitur, minusq; curui sunt, quū cæteri fere omnes musculi quicunq; aliquas particulas mouent, contrario modo se habeant. Nam opere uacantes recti, operantes uero curui sunt. Causa ipsorum differentiæ est manifesta. Quoniam enim quibusdam ipsorum dura et renitens substantia ossium subiicitur, quibusdam uero latum quoddam spacium cedit, recta ratione musculi qdem oēs qui in ossibus orti sunt dum contrahuntur, tantū in profundum et latitudinem augescunt, quantum de longitudine adimunt, ideoq; propensiore tumoré omnē corporis habent, quibuscumq; dum tenduntur uersus principium mollities sedis cedit, his absceditur maior pars corporis eorū. Nō igitur mirū est, si omnibus fere muscularis, qui in membris sunt curuatis quū operentur, soli qui iuxta thoracem et imum uentrem existunt, porrigitur. Soli enim subiecta spacia lata cadentia habent, quippe alio eosq; repleta, ut cum dolore distendatur, non amplius porrigitur. Quod enim aliis perpetuo inest, renitētia uidelicet subiecta sedis, id quū repleta est alius accedit his qui iuxta imum uentrem existunt. Repletū uidelicet et his qui supra modum repleti sunt, et aquam inter cutē patētibus, et quæcunq; uterum gerūt: quibus uero alius uacua est, his anteq; operentur musculi curui sunt, & que a subiectis instrumentis: ad illorū enim curuitates flectunt. Quū uero operantur, porrigitur, premunt enim facile subiectas concavitates: quare et musculi qui iuxta thoracē sunt in regionibus inter ossa orri, prius quidem quam operentur, figuram similem totis costis habēt. Curui quidem extinsecus, caui uero intrinsecus existentes. Quum autem operentur, prementes primum quidem et maxime membranam ipsi subiectam ~~vte pōkōtā~~ nuncuparam: per ipsam uero et pulmonē, molle et laxum existentem, tantū intro procedunt, quantū substantiam subiectorum instrumentorum cedentem habent. Hoc quin uniuersum aliquis cognoverit de muscularum motu, omnia quæ particularia sunt, adiuuenire poterit.

CLAVDII GALENI PERGAMENI
 ANATOMICARVM AGGRES-
 SIONVM LIBER PRIMVS
 INTERPRETE DEME
 TRIO CHALCON
 DYLO.

Gressus quidē, et antea Anatomaticos scripsi, cum primum Urbem Romam nuper reuersus sum, principio imperii Antonini, q & nūc nobis imperat. Rursus & alias has dissectiones scribere mihi uisum ē duplii de causa, altera quidē, quod cum Flavius Boēthus uir Cons.Ro.Roma discederet in patriam suā Prole maiden, rogauit me ut primos illos aggressus ipsi scribe ré, captus ardēri amore speculatiōis Anatomiae, tāq̄ alius hominum, qui unq̄ fuerunt, huic Boēthio et alios quidem tractatus tradidi discedenti, et etiam opus aggressuum Anatomiae in duobus cōmētariis, quia multa admodum apud nos in paucō tempore speculatorū est, timēsq̄ ne ali quando obliuisceretur eorum, quae ab eo uisa sunt, indiguit huiusmodi cōmētariis, sed postq̄ ille uita functus ē, ego uero cōmentariorū factorum exempla non habeo ut dare sociis, amissis quae Romae habebam. Idecirco rogātibus ipsis, uisum est melius esse ut alia scriberem. Secunda autem causa, quia presens tractatus longe melior quidē eo, qui tunc factus, futurus erat, tum quia latitudine plurium cōmentariorum extensus est dilucidationis causa, tum etiā quia exacter illis foret, ut pote multis mihi speculationibus Anatomicis inter hoc medium tēpus adiuvantis. Cum n.Romae adhuc morā traheret Boēthus, et quae ab Hippocrate de Anatomia, quae ab Erasistrato, et quae insuper de Anatomia uiuētium, et etiam mortuo rum adita sunt, et preter haec de causis respirationis, et de noce. Illo uero abeunte scribebatur a me magnus tractatus de usu particularum, quē cum absoluissim in decem

A

IV. GALE.ANATOMICA.AGGRES.

et septē libris misi ipsum ad Boëthum adhuc uiuentē. Verū cōmentaria terna de Thoracis et Pulmonis motu iā diu scripsi cū essem adhuc adolescens, cōdiscipulo morē gerens in patriam suā proficiscenti post longum tempus, qui cupiebat quidem publice ostentationē facere, sed cōponere sermones demonstratiuos haud idoneus erat, mortuo uero et illo accidit ea cōmentaria excidere, ut iā multi ipsa possiderent, quāuis nō ad aēditionē facra essent. Cū n.adhuc apud Smyrnam agerē, Pelopis causa, qui secundus mihi præceptor fuit, post Saryrum quinti auditorem, scripsi quidem ipsa, nihil adhuc magnum, et nouū ipse dicens. Postea uero cum Corinthi quidem suissem Numisia ni gratia, qui et ipse probatissimus discipulus Quinti erat, Alexandriæ autē et in quibusdā aliis gentibus cū essem, apud quas intelligebā probatum Numisianū discipulum. Quinti immorari, deinde in patriam rediisse, mansisseq; in ea haud multo tempore, rursus me Romā cōtuli ubi et Boëtho perq; multis anatomias feci p̄sente quidē ipso, semper Eudemō peripatetico, et Alexandro damasco, qui nunc Athenis dignus habitus est sermones peripateticos publice edocere, sepius uero et aliis uiris p̄clariss. quēadmodū et qui nunc urbis Romæ p̄fectus est, uiro sane in oībus p̄stanti, opere et sermone in philosophia Serg. Paulo Cos. Tunc. n. feci & Aggressiones anatomicas Boëtho, quae multo inferiores sunt iis q̄ a me modo scribendae sunt, non solū p̄spicuitate, uerū et cura magis exacta. Quāobrem iam mihi attende animum incipiēti sermonem. Quale, n. in tentoriis sunt uocati tigni, et in dominib; parietes, tale quid in animalibus est ossium substantia. Nā et cetera nata sunt reddi similia ipsi, simulq; mutari, ut si animal calua rotunda sit, necesse est quoq; cerebrum tale sit, quēadmodū sane si oblonga sit, huic animali et cerebrum quoq; et si genae sint paruae, et faciem totam rotundiorem, et musculos earū paruos esse necesse ē, sic quoq; si longae sint, longa protinus et tota facies erit hmoi animali, longi etiam et musculi, qui in ea sunt. Ideo et simia omnīū animalium simillima homini est, et uisceribus, et musculis, et arteriis, et uenis, et nervis, quia etiam specie ossium

LIBER PRIMVS. 2

ossium ipsi similis est, nam propter naturam ipsorum, et
 duobus cruribus uadit, et anterioribus membris instar manus
 utitur, et pectus latissimum omniū quadrupedū gerit, et iuncturas similes homini, et faciem rotundā, et col-
 lum paruum. Cum autē hæc similia existant, nō contingit
 musculos aliter se habere. Intenduntur. n. isti una cū ossi-
 bus extrinsecus, quare et magnitudinē ipsorum, et figurā
 imitantur, hos autē sequuntur et arteriæ, et uenæ, et nerui
 atq; hæc profecto similia similibus sunt ossibus, quoniam
 igitur et forma corporis similis redditur ossibus, et alia/
 rū particulae natura hæc sequitur, imprimis et ante om-
 nia horrore humanorum ossium experientiam accuratam
 capere, non negligenter ipsa spectantem, neq; etiam
 ex libro dūrataxat colligentem, quos quidam de enumera-
 tione ossium inscribunt, quidam uero de sceletis, nōnul-
 li simpliciter de ossibus, qualis est et noster titulus, quem
 mihi persuadeo, et rerum exacta diligentia, et celerita-
 te interpretationis, et claritate, meliorem esse iis, quæ ab
 omnibus ante scripta sunt. Operæ pretium itaq; tibi et stu-
 dium sit, non solum ex libro speciem uniuscuiusq; ossium
 exacte ediscere, uerum etiam ipsis oculis acerrimum spe-
 ciatorem humanorum ossium te ipsum efficere. Est au-
 tem Alexandriæ quidem hoc ualde facile, ubi et doctri-
 nam eorum medici, qui in ea regione uersantnr, discipu-
 lis cum propria inspectione exhibent, et tibi enitendum
 est, & si nihil ob aliud propter id ipsum solum, Alexandriam petere, quod si consequi non poteris, non impossibile ne sic quidem erit hominum ossa spectare. Equidem sepius admodum inspexi, aut sepulturis quotundā,
 aut monumentis dissolutis. Quinetiā fluuius cū aliquan-
 do superasset sepulchrum paucis ante mēsibus negligenter factū, facile ipsum dissoluit attrahens lationis impetu
 totum corpus mortui, carnis quidē iā purrefactis, exas-
 cre aut̄ adhuc ossibus, iter se se continuatis ad unū usq; stadiū
 tractū secūdo fluvio pductū fuisse, loco at̄ paludosō ipm
 excipiēte, labris supino, ad hoc eiectum ē mortui corpus,
 et erat uidere hoc tale, quale certe de industria ipsum me-
 dicus præparasse ad doctrinā adolescentis. Spectauimus

A ii.

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

etiam aliquando et latronis skeleton, in monte iacētem paulo extra uiam, quem interfecit quidā uiator, prius in uadentem, aduersus procedens. Nemo autem incolarum sepulturæ mādare curauit, sed præ odio aduersus ipsum gaudebant, ut ab alitibus corpus eius deuoraretur, qui in duobus diebus cum eius carnes deuorassent, ita reliquerunt, ut ad doctrinam uolenti skeleton inspicere liceret. tu uero et si nihil tale tibi contigerit spectare, simiæ saltē anatomiam faciens in ea diligēter spectato singula ossa, exacte ablatis carnibus, eligito autem ex iis simiis, quæ si millimæ sunt homini, tales sunt, quarum neq; genæ ob longæ, nec canini dentes nūcupati magni sunt, huiusmodi simiis inuenies et alias particulas æque achoībus se habere. Et ob hoc ambulantes et currētes eas in duobus crubus. Quæcūq; uero ex ipsis similes sunt Cynocephalis .i. canis caput habētibus, et lōglora rostra habent, magniç ipsis dentes canini sunt, hæ uix etiam in duobus membris stant rectræ, tantum absunt ut ambulent, uel currant, deficiunt certe parum quid, et quæ maxime similes sunt homini simiæ, ab exacra rectitudine, nā et caput femoris, ac tabulo circa coxēdicem obliquius quodāmodo circūhæsit, et musculoꝝ qui pertendunt ad tibiam, quidā longius procedunt, hæc autem ambo impediunt et sedunt rectitu dinem, quēadmodū sane et pedes ipsi, angustiores habentes quidem calcaneos, diuīlos autē ab inuicem multū dīgitos, uerum parua hæc sunt. et ob hoc parum rectitudinis auferunt simiæ. Quæcūq; uero simiæ similes sunt Cy nocephalis, plus istæ, et manifeste iam a specie hominū discedentes, euidēter et ossium dissimilitudinē possidēt. Ex simiis itaq; eas, quæ maxime formā hominis referunt eli gens, in ipsis disce diligēter ossium naturā, ex nostris colligens scriptis, statim. n. inerit tibi, & eorum noībus assuefieri, quæ utilia futura sunt etiā ad doctrinā aliarum partium anatomiaꝝ, hoc aut pacto, et si aliquando postea incideris in sceleron humanū, facile omnia cognoscēs, et memoriæ mādabis, sed si soli lectioni cōfisus fueris absq; hoc q; assuefas inspectioni simiarum ossium, utiq; neq; cognoscēs accurate hominis skeleton, repete uisum, neq; memo/

LIBER PRIMVS

3

memoraberis. Memoria nang⁹ sensibilium rerum continua consuetudine indiget. Et ob hoc, & ipsorum hominum illos citissime cognoscimus quibuscum multoties conuersati sumus, eum uero qui semel aut bis uisus est, si post longum tempus uiderimus, rursus præterius, neq⁹ omnino cognoscentes, neq⁹ recordates prioris spectacnis. Sic igitur neq⁹ anatomia quidem multum celebris, quæ incidenter offertur, quam medicorum quidam celebrant, sufficiens est naturam uisorum docere. Vidisse n. prius oportet per multum oculum singulam particulam, ut illico uisa cognoscatur, maxime quidem in ipsis hominibus, si in minus, at saltem in animalibus homini similibus, multorum. n. denudatae sunt particulæ a cute, quorūdam uero & a carne ipsa, ex carbonibus qui peruagati sūt multas Asia ciuitates. Ego aut in patria per illud tempus adhuc morabar a Satyro magistro erudiendus, quartum iam annum moram trahenti apud Pergamum cum Constantio Ruffino construente nobis templum diui Aesculapii, mortuus autem erat non multo ante Quintus preceptor Satyri, quicunq⁹ igitur nostrum spectarunt Satyrum anatomiā facientem alicuius denudatarum particulæ, prompre cognoscebamus ipsas, & distinctionem dearticulata faciebamus, p̄cipientes laborantibus ut aliquo moverentur motu, quem sciebamus quonā perficeretur musculo, parum quidem contrahentes et iuertentes interdū musculos causa uidendi arteriam appositam eis magnā, aut neruum, aut uenam. Ceteros autem omnes uidebamus quasi cæcos ignorantes denudatas particulas. et patientes necessario de duobus alterum, aut multas partes denudatorum musculorum extollentes, et circunuertentes, qua ex re molesti ægrotantibus erant frustra indagantes, aut ne a principio quidem aggredientes talem inspeccionem. precipere n. laboranti mouere particulam motu conuenienti, qui assueti erant magis sciebant. Cognoui itaq⁹ euidenter ex his uulneratoriam spectationem his quidē q̄ iam antea aliquid edocri sunt confirmare quæ didicerunt, his uero, qui nihil sciebant, non posse uniuersa docere, sed ad propositum ueniendum, omniū ut dixi,

A iii

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

ossium naturam intelligere oportet, siue in corpore hominis, siue simiae, si potueris, praestat autem i utrisq; et deinceps ad muscularum dissectionem uenire. subiiciuntur n. ambae haec particulæ omnibus aliis ueluti fundamenta, post hæc autem poteris discere quodcumque uolueris prium, siue arterias, siue uenas, siue neruos, et in horu dissectionibus tibi uersanti, et uiscerum natura erit cognita, erit et intestinorum quoq; adipis et adenon.i.glandinosæ rum(ut uocant)carnium notitia fieri, quæ seorsum unum ab alio uellens subtilius licet considerare. exerceri igitur per hunc ordinem tibi præstat. Aliter uero ostendere si uolueris propositam ab ipso particulam oportet præparata esse, ut q;celerrime denudes atq;ostendas pluribus modis, alias secundum aliam obiectionem ut docebo. Praestat autem præparatum esse, ut si careas simiis, alioru animalium diuidere scias corpora, distinguens protinus in quibus differant a simia, significabo.n. et illa. Expositio nem igitur ossium, ut dixi, seorsum feci, et oportet prius illo perfecto libro, nō solum rerum uerum etiam nominum eorum memoriam in promptu habere, ne ego impresentiarum cogar, quod occurrit inter loquendum exponere. scripta autem est nō multo ante et muscularum anatomia per se, impellentibus quidem amicis ut habent abeutes cōmentaria, maxime uero impulit me seorsum describere hanc ipsam anatomiam per se, quoniam Lyci quoddam opus nuper ad nos allatum est, ferme ad quinq; millia ueruum extensum, in plurimis ipsorum eo usque erroribus plenum, ut et musculi non pauci omissi sint. Verum nostrum sane opus, in quo dissectionem ipsam fecimus, magnitudine ad tertiam forte partem illius attingens, omnes musculos docet, et cum hoc etiam Lyci mentionem facit, qui multorum muscularum operaciones ignorauit, & quasdam omnino preterit, licet itaq; uolenti, et ex illo libro exerceri, simiae anatomiam facere. Discret .n. et illinc adhuc magis quemadmodum oporteat aggredi anatomiam uniuscuiusq; particulæ muscularū, sit autem tibi primum exercitatio in cadavere, ad hoc ut intelligas et principium uniuscuiusq; musculi, et finem, & fibras

LIBER PRIMVS.

4

fibras, nunquid omnes secundum longitudinem muscu/
li sint uniformes inter se, an variae componantur. quos/
dam. n. inuenies musculos simplicem naturam habentes
fibrarum, non nullos autem duplices, ut similes videantur
pluribus musculis superpositis adinuicē, quinetiam et lo/
gitudine fibras contrarias habere, quae omnia tibi utilia
erunt, tum ad chirurgiā, tum etiam ad inuentionem ope/
rationum. Nam et cum chirurgiam exercemus, coginiur
interdum et musculos ipsos incidere, propter apostema/
ta profunda, & abscessus, & putredines, et hæc operatio est
utilissima cognitu, et ad præcognoscendum in magnis
uulneribus, secundum quæ musculus integer ex transuer
so uel oblique incisus est pereunte operatione, quam cū
peritoram prædixeris, abiq̄ culpa eris apud homines, qui
libenter culpant, consueveruntque perditionem eius re/
ferre ad curam a medicis factam, non autem ad uulnus
antea factum. Quinetiā et ad exactam diligentia, in chi/
rurgiis maxime necessarium est scire operationes musculo/
rum. quorūdam .n. adeo proprium est officium, ut tota
particula inutilis reddatur, si priuata fuerit operatione ip
sius, quidā uero operationibus non multum propriis præ
sunt. Melius est igitur eū qui hæc ipsa præcognoscit quodā
caute, quodā uero audacter incidere, melius præterea et
per fibras eorum diuisionem facere. nam sectiones late/
rales quoq; ut ad hæc dissoluūt operationē. laterale autē se
ctionem uoco eā quæ secundū rectos angulos fit, necesse
est tñ aliquādo et ulterius subdiuidere quasdam particu/
las quæ uulnerationes habēt angustas puenientes ad pro
funditatē, pp; alios usus. Etenim eo q; aliquis punctus sit,
et maxime in capite posterioris nerui, aut in exortu, et q;
tota uulneratio angusta sit, adeo ut periclitetur congluti/
natis his partibus quæ in superficie sunt, maneant non cō
glutinatæ aliquando, quæ in profundo sunt. est et inter/
dum ut et propter defluxum ad secundum musculos ac/
cedamus, ad hæc et propter figuræ s̄epius in quibus uul/
nerati sunt, diuisio secundum profunditatem aboletur, et
occultatur. sursum .n. tenso (si contigerit) brachio, si
facta fuerit uulneratio, impossibile profecto est, per

A iiii

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

totam curationem ita formari hominem. Eligere. n. tunc
 oportet illam figuram, quæ omnium minime aliarū do-
 lorem afferat. In eo uero qd' mutatur figura quæ secundū
 uulnerationem fuit ad illam quæ nunc apta est. Diuisio
 quæ in profunditate est, aliquando euanescit et occultat
 penitus, ut neq; medicamenta ad eam ponī, neq; corrupti
 liquores effluere possint. In talibus igitur sectionē facere
 necesse est siue secundum latitudinem ducere, siue con-
 glutinare uolueris uulnus, et in hoc opere omnium ma-
 xime necessarium est, et situm fibrarum scire, et operatio-
 nes muscularum, diligenter autem oportet omnia agere
 eum qui in anatomis se exercet, ita ut ipsem propriis
 manibus excoriet. Mox. n. octo musculos ignorarunt qui
 ante me fidentes aliis simiarum excoriationem sicuti et
 ego ab initio. sunt autem octo horum muscularum igno-
 ratorum duo quidem ad motus maxillarum natura itru-
 ctū duo autem alii admoveentes brachia lateribus, hos igi-
 tur totos ignorarunt. Aliorum uero quatuor muscularū
 et usum & chordas ignorarūt. omnes. n. ad chordas finiūt
 exacte rotundas. + Expansi autē adeo in latitudinē et re-
 nūtātē talē definitūt, ut membranæ esse videātur in uesti-
 gio quidem pedis quæ ad hanc particulam redit lenitati
 aut manus secundū quā partē corda suboritur, pñūciarūt
 autem de iis omnes anatomiae periti q; hæ quidem in ma-
 nibus flecterent dígitos, illæ uero in tibia calcaneum re-
 tro abduceant, & hoc rationabiliter eis contingit. In pe-
 dibus. nanq; primo ne omnino quidem est aliquis unus
 musculus specialiter natura ordinatus ad generationem
 chordæ, sed uno eorum, quæ sunt circa suram bipartito
 existente, una pars dictam generat chordam. In manibus
 autem evidens quidem est generatio chordæ, uetum dū
 animal excoriatur, auellitur, cum non amplius possit si-
 mul excoriari quæ in palma manus est. inuenientes igi-
 tur chordam manifeste ex musculo oriri, deinde uiden-
 tes aulsum eius terminum inferiorem ad ratiocinan-
 dum magis, q; ad anatomiam diligenter faciendam, ue-
 nerunt, rati etiam hanc, causa flectendi dígitos quemad-
 modum et subiacētes ipsi factam esse, multa profecto hu-
 iusmodi

LIBER PRIMVS. 5

iusmodi per totum animal neglecta a professoribus anatomiae sunt inuenta, qui neglexerunt quidem exacte anatomiam facere, pronunciarunt autem id quod maxime ipsis persuasuum usum sit. Quare admirari non oportet in multitudinem eorum, quae ab eis ignorata sunt, adhuc animali uiuente postquam enim ea quae spectare tantum oportebat diligenter facta anatomia pratermisserunt negligenter quadam quo pacto ipsis studuisse icidere, aut laqueos circuponere particulis adhuc animalis uiuentis ut discesserent, quemadmodum operatio laeditur. In principio ergo et ministeriorum quispiam excoriabat simias dum uidelicet me id facere pigeret ut quod uilius quam ut ad me prineret opus existimat. Sed postquam aliqui iueni in ala exigua quadam carnem insidentem simul et cointactam aliqua ex parte musculis qui ibi sunt, quae nulli ipsorum accommodari poterat, usum est mihi melius alteram simiam diligenter excoire, eamque capiens suffocatam in aqua, sicut consueui facere ne aliqua particularum, quae in collo sunt perfringatur, conabar excoire cutem solam in superficie ipsam per se solam, nihil eorum quae ei subiiciuntur attingens. Inventus est igitur praterius omnibus costis musculus tenuis membraneus principium inferius habens subordinatum toti cuti que in ilibus est. Continuus autem erat musculus hic regamento spinalium qui in lumbo sunt, quod ex spina exoritur ligam eti naturam habens, nomine autem sic omnia quae ex ossibus exoriuntur, sicuti et ea quae ex cerebro et spinali medulla neuros, et musculorum nervositates, chordas appello. Postquam vero semel iueni hunc musculum, diceretur autem omnis eius natura ordine proprio, et adhuc magis conatus sum omnem ipsam cutem animalis excoire, hinc igitur iueni quos paulo ante dixi musculos, non causa parvorum usuum a natura structos, quorum primos narrabo subiectos leui, et sine pilis extremae manus, partim quae intra ipsam est, quoniam mihi saius esse uidetur facere imprimis doctrinas de tota manu sequenti ordinem eorum quam a me scripta sunt de usu particularum, in septem et decem libris, nam aggressiones anatomicae antea per duo commentaria factae sunt seruantes ordinem.

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

eundem quē aggressiones Marini habuerunt, et mentio/
nem illorum facio in opere de usu particularū. Nūc uero
postremo ad hanc accessi longo téporis interuallo trāsa/
cro, in quo omnino circa anatomias animū intēdi, ut ali/
qua accuratius subtiliusq; mihi adinuenirentur exquisita,
et maxime ex his, q; in principio illiustratus dicta sunt.
ignorabā.n.adhuc musculos in extremis mēbris paruos
quicūq; simul flectunt primā dearticulationem uniuscu/
iūsq; digitorum, et existimabam per solum ligamentum
membraneū extrinsecus ambiens musculum in extremū
ipsorum internodium perueniente chorda operationem
hanc pfici. existimabam et chordas quae in latera mouēt
singulos digitos proportionaliter se habere his quae extē
dunt et flectunt ipsos, ita ut adnascerētur solis partibus os/
sium, quae sunt in dearticulationibus, sed ueritas nō ita se
habebat. extendebat. n.usq; ad finem unusquisq; singu/
lorum digitorum paruas et in star telarum aranearum ip/
sorum fibras producentes ad ossa, quae sunt post dearticula/
tiones. In extrema igitur manu, et pede, haec nobis inue/
ta sunt, in reliquo autē omni tractatu non pauca huiusmo/
di alia de quibus dicetur conuenienti tépore. Sed quoniā
sepius uidebor dicere contraria optimis uiris profitētibus
anatomiaā, melius esse mihi uidetur, et de hoc pauca p̄di/
cere. Nō a me primo ea quae ad anatomiam spectant ince/
perunt in dissensione esse apud medicos, sed ab antiquo
id extitit ipsis ob duplicitem causam, tum quia quidam fal/
so scripserunt, tum quia diuersis modis doctrinæ usi sunt,
propter quos et si nō inuicē differāt, quantū est in ipsa co/
gnitione eorum quae uisa sunt, imaginem seu apparicio/
nem tamen discordiæ ingerunt his, qui legūt ipsorum li/
bros, sed nunq; uiderunt quicq; eorum q; in anatomia ap/
parent. Dictum est itaq; latius de huiusmodi oībus in prio/
ri libro anatomicæ discordiæ. dicetur autē et modo pau/
cis tm̄ dūraxat, quantū ad præsentia utile sit. initiū sermo/
nis hoc faciētibus. Q uibulđā igitur anatomiaē peritorum
uisum est: quorū capita musculus habeat, tot ipsos numero
esse. Q uidā uero alii non capitibus attendendū censem,
sed sinibus, cum hoc tamē cōsideretur magnitudo ipsius.
si.n.aut

LIBER PRIMVS.

6

si.n.aut multa capita cito coeuntia inuicē efficiant descriⁱ
ptionem unius musculi, non oporter hunc musculum di-
cunt tot esse putare quantus est numerus capitū, aut si fi-
nes plures existentes motū habeant uniformē, melius est
(aiunt) unū hūc ponere musculum, q̄ si dissoluere ipsum
in plures particulas secundum rectitudinem unius cuiusq;
iporum impossibile sit, multo sane magis aiunt, unum
musculum existimare oportere.tale.n.quid et musculo q̄
in medio brachio est extrinsecus existit, continuus.n.si/
bi ipsi existens, et exacte unus plane scinditur iuxta bra/
chiale in quatuor chordarum exortus, uniformem habē/
tium motum, si quidem unaquaq; ipsarum nata est eum
qui in ipsa est digitum extendere. Merito itaque omnes
anatomiae professores hunc musculum unum esse aiunt
non attendentes multitudini chordarum in quas finit, ea
dem autem ratione uidentur et adiacentem ei musculū
qui paruos digitos obliquo motu mouet, unum existima-
re, tametsi maxime duas habeat in fine suo chordas. A stri-
ctus est.n. ipse superiacens toti corpori chordarum de-
scriptionem unius musculi habens, quod si quidem esset
quemadmodum chordis, ita et superiacentibus ipsis mu-
sculis descriptio duplex, utique duos musculos posuissent
qui facerent motum obliquum paruis digitis, quando/
quidem musculum mouentem eodem motu reliquos
tres digitos non unum ponunt. At qui si quidem indi-
cium sufficiens uisum est uniformitas motuum, ad fa-
ciendam fidem q̄ unus existeret musculus, certe quem/
admodum extendentem quatuor digitos unum ponunt
omnes, sic et eos qui præsunt motui eorum in obli/
quum non duos musculos, sed unum numerant. Quin/
etiam et cum habeat musculus plura capita, in idem
inuicem non multo post originem in unionem mu-
sculi euntia, qui propriam haber descriptionem, neq;
hic quidem attendunt multitudini capitum, sic igitur
anteriorem brachii musculum ex duobus incipien/
tem capitibus, unum posuerunt omnes, quia etiam
finem unum habet, et motum necessario in ipso
ponit, et totam similiter descriptionem unam, sed

GALEANATOMICA.AGGRES.

non eos qui efficiunt suram unum ponunt, quamvis per unam chordam potent exoriri calci, quia usq ad plurimum capita eorum procedunt priusq in idem adiuncem ueniant. Si igitur recte ponunt saepius non recta doctrina de aliis musculis utentes, non tamen statim huius gratia dicer quispiam ipsos ignorare musculos de quibus narrant. non tamen nec illum qui usus est magisterio sive doctrina meliori modo, ex hoc solo diffire ab aliis existimabitur. Duos itaque deinceps dicam doctrinæ modos in una re apparitionem quidem habentes non parvam discordiæ, non tamen re uera dissenientes multū, dicat autem prius alter ipsorum sic, maiores tres digitos, pollicem uidelicet nuncupatum et indicem et medium, unus mouet musculus, moribus in obliquum ceu ad parui digiti locum, exoriens quidem ex omni osse quod est in cubito, tres autem gignens ex se chordas iuxta brachiale per quas in obliquas partes digitorum insertas obliquus motus ipsius fit, hic quidem prior modus est doctrinæ. Alter autem in ipso secundus hic, duo musculi mouentur motu in obliquo dictorum trium digitorum extrinsecus impositus brachio. Insertur autem alter quidem eorum in medio et indicem bipartita chorda, annexus usque ad plurimum cubiti ossi. Secundus uero una chorda insertus tanquam & ipse unus sit, policem nuncupatum uersus indicem digitum dicens, caput quidem habens in superioribus partibus brachii iuxta dearticulationem in gibbero, i chorda autem non multo post finies, quæ chorda annexitur præfato musculo duos digitos mouenti medium, uidelicet & indicem. Hæc quidem tibi est et secunda doctrina. Differunt autem ab inuicem nō adeo ipsis rebus de quibus narrationem faciunt, quantum ut dictum est doctrinæ modo exaequo. n. est quoquomodo altera q dicit ipsos duos esse musculos, quoniam appetet descriptionem propriam habere musculus policem mouens. Sed nec etiam prior doctrina penitus abiencia est, quia cōmunicant sibi, in uicem musculi, et adiacet simul cōnati per tenues fibras. Item uero magis in chorda quæ magnum digitum et brachiale

LIBER PRIMVS.

7

chiale mouet, modus doctrinæ apparitionem præbebbit discordiæ falsæ. inest .n. et illic dicere unum musculum hūc esse, quemadmodum dictum est a professoribus anatomia, quia uidetur et unum caput habere et descriptio nem. quodammodo in fine radii in primo brachiali duas chordas gignat, Verum et hunc dicere præstat, ei sane cui exactæ doctrinæ cura sit, non unum musculum existere, sed duos, tametsi q̄ maxime cōnati sibi inuicem sint, a capite usq; ad scissionem in chordas. Nam et quia omnino seperantur quodam decenter ipsos discernēte, et quia diuersas secundum speciem particulas mouent, rationi cōsentaneum est ipsos duos existere. mouet. n. altera chorda magnum digitum, altera brachiale, uniformi quidem moru, non tamen particulas uniformes, quod autem diuersitate motuum magis q̄ principiis de superioribus discernere consueuerunt ad inuicem musculos euidenter demonstrarunt, duos esse dicentes musculos, non unum, qui omnes digitos flectunt. At qui et motus ipsorum prope quodammodo est ut uniformis sit, et desuper principiu unum, sed quia secundum quidem articulum, caput alterum chordarum, alterum uero caput, primum et tertium articulum flectit, idcirco duos aint esse musculos, unitos exactæ sibi inuicem per totum cubitum priusq; desinat in radices chordarum. Verum has animaduerterunt duas esse, & diuersitate motuum, exactissima igitur doctrina has habet intentiones, nō tamē accusare oporret eos qui aliter docent, cum parum ab ipsa deficiant. Contrariū. n. melius est agere cum a multis uiris probatis quid inuenimus ascriptū non multum ab optimâ doctrinâ deficiēs uti etiam ipso primo ne perturbentur auditores ad imaginatem diffensionis adducti, accurate uero loqui uoles ubi uidelicet probabilem doctrinā dixeris, deinceps sermoni addes id quod melius est, si quis hos (si exempli gratia contingat) musculos duos existimet propter hanc causam aut optimam causam dicens, deinceps addes, q̄ licet ut duo isti musculi unus ponatur, propterea q̄ per plurimum spaciū conati sunt. Haec igitur melius est de omnibus musculis in principio radixisse, quē adinodum

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

autem aggredi oporteat, et eum qui exerceri uult, et eum
 qui alteri demonstrare, tempus iam est dicere demonstra-
 tes prius cōmūnem errorem per multos qui professionē
 anatomiae sibi uendicant, qui anatomiam facientes inter-
 dum aialis iam per multum antea tempus mortui, adeo
 ut iam exsiccatae sint et simul extrentē particulae, et maxi-
 me cutem ipsius extrinsecus circūiacentē tendentes, aut
 membranas, aut quādam alia corpora contrahebant, si-
 mul quādam particulas subiacentium, quēadmodum er-
 qui per chordam insertam ad interiorē partem manus
 trahūt et flectūt digitos, at qui ipsi dicunt ad os quod mo-
 uendum est oportere inseri musculum aut chordam, ma-
 le igitur hic oblii eoꝝ qui a se recte dicta sunt, flecti aut
 digitos a chorda nullam insertionem in os habente, quē
 admodum igitur nos aggredi oporteat, cauentes ne simi-
 li modo ut illi erreremus, dicere iam tempus est. Auferre q-
 dem primum omnem cutē oportet, et totius cubiti et di-
 gitorum extrinsecus, uni soli parcentes, quæ intra extre-
 mam iam manū ē, deinde ea quæ secundū dearticulatio-
 nem brachialis diligenter adimere, si forte aliqua mēbra
 na cutis ablata reliqua sit. Idoneum autem ad ablationē
 talium est scalpellum, quod acutius est, sicuti quod obru-
 sius, ad separandū ab inuicē musculos, sublatiſ uero mē-
 branis, & post has primo qui per medium cubitum in sup-
 ficie subcute musculi, de quo paulo post clarius dīcā, cer-
 nes ligamenta superiacentia dearticulationibus obliqua
 situ in utraq parte mēbri, et extrinsecus et intrinsecus, qui
 bus subiacent capita chordarꝝ, ex interioribus quidē parti-
 bus flectentium digitos, ab exterioribus uero extēdētiū.
Vtrīng autem dictorꝝ ligamētōe in partibus quidē, quæ
 intus sūt, duo musculi sunt, quoꝝ unus directus ad parvū
 digitū tendit, alter uero uersus indicē flectēs brachiale,
 in his aut qui extra sunt, et qui per cubitum extendit bra-
 chiale, unus musculus ē, et qui circa radium duo, brachia-
 le uerq mouentes, Alter uero ipsoꝝ et magnū digitum
 quem musculum dixi, melius esse duos ponere nō unum,
 ligamēta aut habent circūposita oblique capita omnium
 musculorum dictorꝝ qui extrinsecus sunt. Est aut et quidā
 alias

LIBER PRIMVS.

•

alius musculus per totum radium desuper impositus, ne
quaq; hic sic finiens in chordā dictis similē, sed est ipsi in/
ferior terminus, + quo ad regionē, quæ intus est conuer/
titur membraneus quodāmodo magis, nullū huic muscu/
lo ligamentum circūpositū est, quēadmodū nec quidem
qui intus sunt flectentibus brachiale, sed (ut dictum ē) car/
nosus simul est et membraneus factus in termino radii,
in interiore regionem conuertitur, proxime dearticul/
ationib; brachialis et tibi nuncupare licet membraneam
chordam neruositatem eius. medium itaq; habet sitū mu/
sculus hic, ut neq; de numero eorū sit, qui extra sunt, neq;
eorum qui intus constituti, secundum naturam, uidelicet
figurata manu. Desuper n. superfiacet, et toti mēbro et ra/
dio, omnibus autem anatomiae peritis in duas regiones
diuidentibus particulas, quæ circa cubitū sunt, et alias qui
dem extrinsecus uocantibus, alias uero intus, et nos se qui
cogimur, ne multa videamur innouare hunc sed muscu/
lum magis in his quæ extra, q; in his quæ intus ponēdum
cēsemus. Est et quidam alius musculus intra cubitum de/
quo clarius dicere distuli, nulli eorum qui per totū ani/
mal sunt, similem habens usum, nisi uni eoꝝ, qui in tibia
sunt, ordinatus aut est in superficie sub cute intra manū,
inter cubitum et radium, quem musculum in chordā la/
tam dixi finientē, leui planræ pilorū manus subnasci, hic
musculus appetit tibi medius inter musculos q; intus sūr,
cum autem abstuleris pellem, nihil autem refert siue eoꝝ
rum qui extra sunt prius uelis anatomia facere. Incipias
mus igitur ab hoc ipso musculo, quem subnasci dico cu/
ti per chordam latam. Habet autem primum exortum
chorda hæc, haud manifestum, paulo ante articulū in bra/
chiali, circa hunc igitur ipsum locum, incipere quispiam
posset optime anatomiam ipsius. Circumscriptus n. est ma/
nifeste et separatus a circumstantibus et subiacētibus mu/
sculis tenuibus fibris contentus, quas et digitis licet excor/
riare et scalpello obtuso admodum, facile autem opera/
beris etiam ipsum caput chordæ, eleuans in altum, aut
per demissionem hamī, aut per digitos tuos, hinc autem
primum quidem anatomia eius facere sursum procedentis

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

usq; ad articulationem in gibbero, unde exortus est. Apt^a
autem ut dixi ad huiusmodi operationem sunt obrusio/
ra scalpella, deinde lateralem ipsum persecates, + pertin
gentes, uidelicet desuper primum exortum, una cum suis
radicibus eleuare, altam inferiorem partem quam per la
teralem sectionem separari a superiacentibus, et hic ma
xime attende operi, non multo. n. post caput suum chor
da hæc subnascitur pelli manus interiori, circa hūc ipsum
locum licet facere tibi duplē aggressionem, prius qui
dem in qua continuam pelli dilataram chordam simul
auferendo ipsam separans a subiectis corporibus per scal
pellum magis acutum, alteram uero cum absoluis pelle
a chorda superpositam eā sinēs subiectis corporibus chor
de, utroq;. n. modo natura eius apparēt, & cum solum se
paraueris ab eo pelle, conare & chordam solam rufus
auferre a subiacentibus, euidentissime, n. in hoc modo ap
parebit nasci ex tali musculo, subiecta autem est, et omni
bus digitis interius chorda hæc terminum habēs lineam
illam, ubi cōiungitur leuior pars manus, cuti circa ipsam
pilos generati, post hanc autem chordam quam dixi sub
nasci parti leuiori manus, dilatari uidebis uasa et nervos
qui distribuuntur locis qui h̄c sunt, mēbranæ uero et his
superiacēt, cum quibus adimes ipsas in dissectione muscu
lorum, subiacent. n. chordæ digitos flectētes a duobus ca
pitibus ortum habentes, in illo maxime loco positæ, i quo
et ligamentum dixi ordinatum esse, et caput chordæ in ip
so quæ dilatatur, de qua desii dicere. Horum igitur subie
ctorum capitū, alterū quidem quatuor generat chordas
insertas digitis omnibus excepto magno, circa principiū
secūdi internodii, a quibus chordis flectitur secūdus arti
culus ipsorum, caput autem chordarū, quod sub hoc iacer,
in quinq; particulas scissum in una quaq; ualidum quod
dam tegumentum ipsius usq; ad extrellum internodium
perueniens digitorum, hic inseritur, continet autē omnes
chordas seorsum specialiter unāquaq;, ualidum quoddā
tegumentum multo quidem durius ipsa chorda, mēbra
næ autem simile crassæ, atq; tibi nuncupari licet etiam ut
volueris hoc corpus, et ligamentum, et membranam, et
secundum

LIBER PRIMVS

9

secundum compositam appellationem, membraneū ligamentum uel membranam duram, licet etiam indumentum chordarum, et circūligamentum et tegmen et tunica ipsam nuncupare. At trahens tamen post scissum caput unamquāq; chordarum, una cum dicto indumento inspicias, per subiectas quidem chordas ipsius supuēctas ibi ossibus digitorū et primam dearticulationem uniuscū iusq; digiti, et tertiatā flexam utpote nascēte chorda in isto, primam uero per ligamentum circūiacens annexum ossibus, quæ uero superuehūtur huic quatuor chordæ, mediū articulum dūraxat flectunt quatuor digitorum, tanq; capiti secundæ scyralidis. i. ossis internodii innascantur. Dictū autem est in sermonibus de ossibus, q; scyralides et phalanges internodia nominant professores anatomiae ossa digitorum, spectabis autem ipsius insertiones auferēs circū positum in circulo chordis ligamentum, et subiectæ quidem chordæ superiacentes ossibus ibi digitorum, absque hoc q; scindantur ad tertium os uniuscuiusq; digiti, insertionem habent, superiacentes autem huic quatuor, ad secundum quidē ut dictū est inseruntur ossium, utpote autē præueniente priore chorda maiore, ut subiecta sit in una quaq; ipsius, unaquaq; in duas e qualles partes scissa circuit chordam subiectā, et inseritur obliquis partibus secundo rū ossium, peculiare autē qddā precipiū habet p̄ter alios digitos, magnus, tum quia ab altioribus nihil uenit ad ipsum, tum quia germinatio particularum huic soli digito secundum ultraq; partē sit, non secundum cōmune oīum caput. Accurate igitur attendēs cauē parti manus, in ipsa considera chordam, quæ scinditur in magnū digitum ex quatuor simul nascentibus, non tamen in primum articulum ipsius accedit, quēadmodum unusquisq; eorum i eū qui est sibi per directum, secundū autē supergradiens deinde extēsa usq; ad tertium, id quidem simili modo illis insertione + mouet, secundū autem ipsum a primo p tunicam circūiacentem extrinsecus ip̄i, atq; oportet incide re hanc tunicam cum absolueris a chordis acuto scalpel lo secundum longitudinem. si. n. etiā erraueris circa manualem operationem, si nō incidis secundū rectitudinē,

B

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

sed lateralem rotam abscindes chordam, quæ subiecta e
ipsi, dum autem tendis (ut dictum est) chordas ad sua capita
una cum adiacentibus indumentis, aut recens satis simia
sit, priusq; exsiccati ac duri facti digiti resistant trahētibus
chordis. aut infundens aquam calidam similes efficias
recentibus ipsius, aut mollificans et promouēs tuis mani
bus, cum fuerint mediocriter duri clarius autem discere
posses operationem uniuscuiusq; si circūcideris oīa corpo
ra, quæ circa digitos sunt. Hæc quidem aggressio sit tibi
circa subiectas ligamēto chordas, aliorum uero duorum
musculorum, a quibus brachiale flectitur anatomiam qui
dem incipere paulo supra dearticulationem. hic n. neruo
sus fit manifeste et descriptiones exorientium chordarū
evidentes habent, seperans autē ipsas a subiacētibus et cir
cūiacentibus corporibus, ut antea dictum est, usq; ad supe
riorem et ad inferiorem finem, ipsas quidem chordas ui
debis intersectas iferioribus partibus dearticulationis, ca
pita autē ipsorum pertingentia dearticulationem in gibbe
ro simul, altera igif chordarū, ad id quod directe uersus
paruum digitum tendit, in brachiali osse recto et chartila
gineo innascitur, iacet autem hoc os secundum exortum
picturæ similem graphio. i. stilo brachii, quem periti ana
tomiæ consueuerūt appellare columnarē, altera uero ex
chordis in profunditatem quidē statim penetrat post de/
articulationem, ut putes insertionem ipsius ad aliquod
ossum brachialis facere, apparebit autem tibi anatomia
facienti ligamentorum superiacētum ipsi, ad unū quod
dam ossum post brachiale peruenire, quod præpositū est
indici digito, et huic in principio innata. hi igitur quinq;
musculi omnem interiorem regionem cubiti occuparūt.
sublatis autem ipsis, qui radiū mouent apparebunt, de qui
bus posterius dicam. nunc uero prius sermone deueniam
ad musculos, qui extra cubitum sunt, illiū dūtaxat adhuc
addens q; muscularum qui intus sunt, exortus quidē de/
super siue auferre, siue seruare uelis, urrum uolueris nihil
lēdes anatomiam, quæ deinceps sequitur. Quæcūq; autē
in digitos innatae sunt chordæ, sine adiacere ut appareat
musculi patui, qui in extrema sunt manu, qui possunt qui
dem et

LIBER SECUNDVS.

10

dem et ante anatomiam eorum qui extra sunt inueniti,
eo modo quo docebo. melius autem est omnium ultimos
eos dissecare, sicut ostendam sermone procedente. disse-
cito igitur eorum quae extra sunt, secundum hanc aggres-
sionem fiat. post cutim et uasa sunt et nerui qui in superfici-
e sunt, quae una cum membranis ubi abstuleris videbis
manifesta obliqua ligamenta quatuor, unum quidem cu-
biti et radii extremitum concretæ, secundum uero in solo
cubito subter prædictum, et duos alios in solo radio, ue-
rum primum eorum incidere medium recta sectione, de-
inde ad utræque partem colligere particulas ligamenti di-
stinctæ ab inuicem propter sectionem ad propriâ radicem
utrorumque penitus abscondere. ipsum post hoc autem ele-
uatum in altum hamo caput quatuor chordarum exten-
dentium digitos ab quo magno digito quod caput mediū
inter alia est situm, et secundum quod duos paruos digi-
tos ab aliis abducit in obliquum in duas, uidelicet chor-
das scissum, nihil autem refert et si ad inferiorem partem
manus abducere quispiam dicat motum hunc, si figurata
ipsam excogites secundum naturam, ut Hippocrates docuit.
Deinde reliquum tertium oportet te eleuare simile mo-
tum expletentem maioribus tribus digitis. Primum igitur
caput chordarum exortum est ex uno musculo quemad-
modum et secundum. Tertio uero inest tibi in duas æqua-
les partes incidenti. Alterum quidem caput quod duos
digitos indicem et medium mouet, iueneries nasci ex uno
musculo. Alterum uero qui mouet magnum, ex altero
exoriri, et ita erunt utriusque quatuor musculi sub præfatis li-
gamentis. Deinceps post ipsos, iuxta quidem paruum di-
gitum, musculus qui per unam chordam brachiale exten-
dit innascentem præposito paruo digito, ossi, quod post
brachiale situm est. Continet autem ipsum non ualidum
ligamentum in solo exortu brachii generationem habes
in magno autem digito, alterum etiam hic ligamentum
ualidum stringit caput chordarum duarum concinne admodum
osse radii, iuxta exortum insculpto, inæqualem conca-
uitatem crassitudini capitis chordarum, inseritur au-
tem altera quidem ipsarum ad os præordinatum magno

B ii

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

digito, iuxta brachiale, altera uero in ipsum magnum digitum, mox post primam dearticulationem exortas esse has ipsas duas chordas, sive ex uno dixeris musculo, sive duobus non multum laedes anatomiam, melius tamen est sermonibus paulo ante dictis animum attendentes dicere ex duabus muscularis generatas esse has duas chordas, sibi in uicem conatas, etenim et separabis ipsas ab inuicem si diligenter anatomia facere uelis, que admodum et per fatos duos, per quos obliquus motus factus est maioribus tribus digitis, reliquias autem muscularum qui extra cubitum sunt brachiale extendens, bipartita corda insertus post brachiale ante indicem et medium digitum caput chordae affixum habet in radio, iuxta dearticulationem in brachiali. Hoc igitur pacto octo erunt musculi, qui totum cubitum extrinsecus occuparunt, illo uero modo sex, septem uero, si quis duobus quidem muscularis dicat moueri tres digitos magnos, ab uno autem, qui in radio est, et brachiale et magnum digitum. que admodum autem adnascitur unusquisque muscularum ossibus cubiti, dictum quidem est, et in anatomia muscularum, dicetur autem et nunc, ut nihil desit sermoni, quinetiam et de exortibus desuper, dicetur etiam nunc, ut in illo scriptum est libro. Clarum namque eadem de eisdem dicere oportet. In nodo igitur, qui extra brachium est, tria inuenies capita muscularum, altissima quidem eius, qui quatuor digitos extendit, humillima uero eius qui penes paruum digitum reflectit brachiale mediū inter ipsa quod est duorum digitorum parvorum, sub istis uero intus iam in profundo, non amplius in superficie, duos muscularis inuenies sibi in uicem conatos trium digitorum ex toto osse, quod in brachio nascitur. hunc quidem duorum digitorum ex plurima parte, alium autem reliqui magni penes superiorē terminum. superiacet autem huic conatus brachialis musculus, qui magni quidem digitū caput eleuat, ipse uero totam profunditatem occupans, mediæ regionis utriusque ossium, radii et cubiti, que musculum, incipere quidem dissecare, que admodum et omnes alios dixi, a regione penes brachiale, dissecantem autem et caute a subiectis excoriante, oportet attedere membranæ ligamenti

LIBER PRIMVS

11

menti naturam habenti, inter brachium et radium exten-
se per totam longitudinem ossium, quae sane et distinguit
quæ exterius sunt, et quæ interius membra. in hoc. n. superue-
crum ligamento mulculum hunc inuenies, et eonalcentem
ipso, sed forte melius est dicere, exorientem ex ipso, hunc
igitur (ut dixi) et a subiecto ligamento bene abradens, et
a cōnato musculo secernēs, inuenies subiacentem ipsi ob-
liquum quendam musculum paruum ex cubito in radiū
peruenientem, de quo paulo post dicam. prius. n. te uenire
oportet ad musculum cōnatū dicto musculo, superiacē-
rem quidem ipsi, extensem aut̄ per totum os cū toto osse
radii, et ad natū per totum, superior uero terminus ipsius,
et cubitum parum quid simul attingit. Post hunc autē dis-
secare te oportet altiorem ipso musculum, superexortū
prædicto, et ad natū radio, de quo antea dixi, quod bipar-
tita eius chorda exoritur in metacarpio an̄ indicē et me-
dium digitum innascitur, huius musculi finem superio-
rem inuenies penes altissimam partē exterioris nodi bra-
chii, ascendentem iam secundum quid et ad ipsam partē
brachii quæ supponitur nodo, musculum uero et huius
et radii ipsius deluper extensem, ipsum radium qui supi-
nam efficit totam manum exortum super hunc capiente
contentū et cōnatū prædicto, diligenter considera, ma-
xime. n. hic confunditur et destruitur officium, quando et
terminus musculi huius factus membraneus, penetrat in
musculos brachii, qui hoc in loco sunt. sinere igitur ipm
licet et non tentare in dissectione cubiti exacte ad inueni-
re, sed cum ad musculos brachii ueneris, deinde denuda-
ueris primum in ipsis anteriorē, ut dictum est tibi tunc,
et caput præpositū in hoc sermone innascepis inuenies ossi
brachii per tenue ligamentum, plurimum autē ipsius sup-
uehitur et innascitur musculis brachii hoc in loco. Mu-
sculi igitur cubiti extrinsecus, talia quædam capita habēt,
corum uero qui intus sunt, qui quidem penes paruum di-
gitum brachiale flectit, a nodo brachii, qui intus est inci-
pit attingens aliquid etiam cubiti, qui uero penes magnū
relicquum ex eodem quidem nodo originem tenere na-

B iii

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

tus est, inter autem utraq; capita exortus musculi in cutē manus peruenientis ordinatus est, et hic rursus subiacent duorum muscularum mouentium digitos capita omnē regionē supplentium inter cubitum et radium. minor igitur ipsorum et qui medius, exacte ordinatus ē a capite quod intrus est exoritur brachium attingens parum quo/ dāmodo et cubitum, alter uero solus subiectus est huic oc cupās hic per profunditatem omnem regionem inter ra/ dium et cubitum, quinetiam et cōnatus utrig̃ ossiū, et cu/ bito penes partes ad gibberum, et brachiali circūnascens in hanc partem secundum rectitudinem innascentiæ in paruum digitum. Est autem alia eius pars quæ eandē ori/ ginem habet predicto musculo, quatuor digitos mouēti. e regione autem indicis ordinata est, quēadmodum et terria eius pars eisdem digitis, quæ quidem et maxima ē et regionem occupauit, iter radium et cubitum. Si igitur et hunc musculum accurate dissecaueris ipsius obliqui de quo paulo ante distuli dicere, at nunc tempus accedit ser/ moni. Nam prædictis omnibus muscularis sublatis proprii musculi radii apparent, per quos supina, et prona tota ma/ nus fit, quatuor autem sunt uniuersi, duo quidem ad pri/ mas partes radii proprii apparēt, duo uero ad primos ter/ minos brachialis, et horum duorum penes brachiale, alte/ rum ipsorum scito hunc esse obliquum inter radiū et cu/ bitum, cuius caput quidem inuenit exoriens ex cubito, terminum autem insertum in radiū. hūc. n. natus est mo/ uere, quod si quidem supinam posueris manum tetende/ risq; caput musculi tuis digitis capiens, quod in omnibus iussi facere, conuersam ad primum totam uidebis manū, quēadmodum et si extensum toti radio caput habentem peruenientiē ad brachium tendere uelis ex capite, supi/ nam efficies, uel hoc pacto totam manum. duo. n. hi mu/ culi sunt operationibus oppositi, ambo quidem mouētur ad finem radii penes brachiale, uerum longior quidem ipso et carnosior in omnibus solus superpositus defuper ipsum et circumuerens extra, lationem manus figu/ ga supina efficit. Quamobrem et his qui extinsecus sunt
ipsum

LIBER PRIMVS. CAD 12

ipsum annumeramus. Alter uero intro circunducens radium lationi in primum manus praest, reliqui uero duo musculi desuper mouentes quod radii est, oppositi quodammodo sunt et ipsi obliquum situm habentes. Alter ex partibus, quae intus sunt ordinatus ex nodo brachii exoriens, qui et connatus est capiti eius qui uersus penes magnum digitum flectit brachiale ex altioribus partibus nodi ortum habens. Alter uero qui extrinsecus quidem est sed minor hoc, et idcirco magis obliquum situm habet fibrarum, innascitur altioribus rassis per neuosiorem terminum quam prior dictus interior, qui continuam quidem ipsi insertionem in radium facit, inferius ordinatus ut tenus medio multotiens ferme extenditur partium penes radium. Clarum autem est, q[uod] musculo quidem qui intus extenso ad primum manus circunducitur, illo uero qui extrinsecus est, ad supinum qui exortus est ex ligamento membraneo circa articulum simul attingens aliquid etiam cubiti. dicti itaque mihi sunt omnes qui in cubito et brachio sunt musculi circum. atque tibi postea eundum est ad ipsos paruos qui in extrema manu sunt. Muscularum igitur, qui extra sunt simul auferre te oportet, et omnes chordas usque ad terminos quos habent in singulis digitis, non tam omnium qui intus sunt, sed prius considerarem paruos musculos adnatos chordis mouentibus tertium articulum. tunc iam penitus abscondere ipsos. Musculi namq[ue] isti originem quidem habent ex quatuor indumentis circumiacentibus unicuique chordae, pertendunt autem ad obliquas partes digitorum generantes chordam, quemadmodum etiam prius dictum est, admodum tenuem. a carnosolo igitur ipsius qui penes primum exortum incipit, si quis accurate dissecans et excorians sic circumiacentes particulas, adinueniet paruam chordam adnascentem roti digito, quatuor autem quemadmodum chordae sunt istae, et musculi sunt hi autem parui digiti et etiam medio adiacentis atque medii et indicis digiti, magnum. n. alii octo musculi mouent. Vnus quidem abdu-

B 1111

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

cens q̄ plurimum ab omnibus digitis, alius uero admoveat
 indici, longior quidem necessario factus, qui ad plurimū
 abducturus est, et idcirco caput habēs exortum ex primo
 osse penes brachiale, brevior uero et latior, et obliquas
 habens fibras, qui ipsum admouet indicem, superuehitur
 autem hic cæteris musculis dicendis, caput suspensum ha-
 bēs ad postbrachiale ante medium digitum, sicut autem
 magnum digitum adplurimum abducit ab aliis, qui exo-
 ritur a primo ossium qui sunt in brachiali, sic paruum aliis
 talis musculus adplurimum abducit ab aliis, ex primo
 osse eorum quæ in brachiali sunt secundum illam gene-
 rationem habens, in quod et quæ flectit totum brachiale
 in hac parte innascitur chorda. Isti igitur septem muscu-
 li merito non latuerunt peritos anatomiaæ, nullū n. iis su-
 periacer corpus artificiosiore ablatione indigens, ut ma-
 nifeste apparent, nam musculi qui usque adplurimum et
 magnum et paruum abdueant, non solum a nullo muscu-
 lo aut chorda absconduntur, meruetiam priores denudā-
 tur a chordis flectentibus digitos, secundum illam peri-
 tiam anatomicam, in qua membraneam chordam, quæ
 subnata est leuiori parti et minus carnosæ manus intus
 auferimus. Aliorum uero unusquisq; ipsis quatuor chor-
 dis per profunditatem annatus est, merito autem, ut dixi,
 subiecti penes postbrachiale istis ignoti fuerunt, quemad-
 modum et mihi usque ad multum tempus, nisi enim ali-
 quis prius auferat, et ipsas magnas chordas a quibus digi-
 ti flectuntur, et dictos musculos septem, paruorū illorum
 muscularum nullus appareret, his uero sublatiss, unū quod-
 dam continuum corpus carnosum cernitur, ex omnibus
 compositum digniore discretione, indigens ut musculi
 abinuicem se iungantur, sunt enim in unoquoq; digito
 duo ad primam dearticulationem peruenientes ex parti-
 bus, quæ intus sunt, apprehendunt autem aliquid etiā ob-
 liquorum, quāobrem et flexionem nō rigidam omnino,
 neq; inflexibilē faciunt, sed et parum quid uersus obliquū
 inclinant, ut unusquisq; ipsis tenuis flectat primā de-
 articulationem cum pauca iclinatione, ambo autem pes
 singulos

LIBER PRIMVS. 13

singulos digitos, rectam et non in obliquum inclinatam efficiunt flexionem. exorti autem sunt eeteri quidem omnes ex ligamento penes brachiale, et postbrachiale penes ipsam ferme dearticulationem ossium, musculi uero magni uocati exortum altiore habet his, ex ligamento quem et ipsi orri, non ramen ex dieris ossibus, sed stringente duo capita, magnorum musculorum a quibus digiti mouentur, exortum est hoc ligamentum ex ossibus brachialis utraq; ex parte neq; cubiti terminos attingens, neq; originem osium postbrachiale, si uero et hos abstuleris musculos non amplius alius tibi relinquetur, indigens anatomia, neq; eorum musculorum, qui i extrema manu sunt, neq; eorum, qui toto cubito existunt, quare ad compositionem ossium ire te oportet, hinc considerantem quot numero sunt, et quemadmodum se adiuvicem habeant, et quo pacto composita. Dictrum est de ipsis sufficienter in libro de ossibus, conare autem et ligamenta omnia dissecare, acuto scalpelio, quae adhuc restant, sublatis dictis musculis prius intellecto q; triplex usus est naturae talium corporum. Primus quidem a quo et nomen ipsius, ex osse .n. In os innascientia, ligamentum amborum commune fit. unu hoc datum taxat efficientia, continere inuicem colligata ossa. secundus autem usus, regumenta sunt subiectis corporibus quemadmodum de chordis penes brachiale dictum est. tertius aut cum indumenta iisdem ipsis chordis extrinsecus circuposita fuerint, q;rtus aut aliis secundum genus ipsorum non est usus. etenim quicunque musculi accurate ligamenta habent in capitibus suis, idem et eius est usus, qui de ossibus dictus est, nisi quod non ossa connectunt talia ligamenta, per medium autem ipsorum subiectos musculos copulat ossibus a quibus exorta sunt. Verutamen talia quidem ligamenta nullus habet dictorum omnium musculorum, alii vero quidam eorum, qui postea dicuntur, quemadmodum et anterior brachii, de quo paulo post dicam, figuram tripli quam uinculi poteribus in parvo magna spectare, et dictorum quidam musculorum habent quemadmodum certe et qui magni digiti est, quavis pars existens ab aliis ossibus ipsum ad plurimum adducens. Verutamen et hic sub-

GALE.ANATOMICA. AGGRES.

scriptionē quandam ligamēti exortam ex primo ossium
 brachialis haberet, ligamēta aut̄ exacra sunt secūdū primū
 usum in p̄dictis musculis penes quidem brachiale quinq;
 numero, intus quidē unū supiacēs super duobus magnis
 musculis, qui digitos flectūt, extrinsecus aut̄ quatuor, et me-
 dium chordarum mouentiū digitos, et penes radiū duo.
 et quartū in ipsis quod in cubitu est, alia aut̄ ab his, q̄ cir-
 ea dearticulationes uniuscuiusq; articulorū penes digitū
 et brachialis totius mēbranea sunt ligamēta. et qdam alia
 dura et crassa, q̄ et ossa brachialis adiunīcē colligant, et ēt
 ossa postbrachialis, de quibus p̄sens hic sermo mihi est.
 Omnibus n. dictis musculis ablatis euidētia hæc apparēt,
 iam dū cōtineātur quidē adhuc ossa poteris spectare mo-
 tū quendā eorū quæ in postbrachiali sunt penes coarticu-
 lationē, quā habent ad ea, q̄ sunt brachialis, et diuīsis qdē
 ligamētis euidenter cernūtur illico soluta et disiuncta, q̄
 prius uidebantur unita. pp. n. breuitatē ossium et exactio-
 né articulorū nō admodū motus ipsorū manifestus ē, cū
 etiā multis unū hæc oīa esse uideātur, et multo magis ad/
 huc q̄ brachialis sunt. oportet aut̄ et illa ab iuīcē soluere
 ligamenta secrantes penes congresus ipsorum. appareb-
 unt aut̄ cōgressus prius quā ualde exsiccetur, dū dimo-
 neātur ipsa articulatis quidā motus ē in ipso breuis aīum
 attēdentibus ostēdēs manifēte regionē ubi oportet ligamēta
 secare. extēdētē. n. brachiale deinde cōtrahēti, ossū
 cōcursus appetit, et pligamēta motū quendā breue, ut di-
 xi, ostēdēs. penes illa igitur secās p̄ticulas solues ab iuīcē
 oīa, et uidebis formā ipsorū uariā existere. Videbis aut̄ de-
 nudādo hæc lata ligamenta, alterū quoddā ligamētū ro-
 tūdū oppositū chordæ, q̄ flectit brachiale penes parū dī-
 gitū, de quo clare iā dictū est in primo de usu p̄ticularū,
 quēadmodū retrahebat cartilagineū os quod in hac p̄tē
 est, supiacens dearticulationi brachialis. videbis p̄terea et
 alterius musculi flectētis brachiale penes magnū digitū
 in denudādo ligamēta chordā q̄ innasci uidetur primo
 ossi, i hac p̄tē brachialis adnatā qdē ipsi, p̄rāseutē ligamē-
 tū usq; ad caput prīmi ossis iuxta postbrachiale, atq; mul-
 ta admodū accuratione opus ē denudātioni huic chordæ
 ut neq;

LIBER PRIMVS.

14

ut neq; eā discindas, neq; existimes ut quidā ibi forte finire, ubi ēt apparet his, qui negligēter anatomia faciunt circa primū os, ut dictū est brachialis. A iaduertes aut in hoc et cubiti exortū in formā literē, quem facit directe uerius pūū digitū, uocat aut īpm p̄fessores anatomiae colūnarē. et te docebit ad obliqua circuagēte totam dearticulatiō nem, quē admodū aptus sit ad obliquos motus brachialis quos circuertendo extremā manū facimus. A iaduertes p̄terea exactius ad hoc et motus radii ad cubitū, quos ope ramur in circuagendo totā manū, uerū motus cubiti ad brachiū qui in flectendo aut extendendo fiunt, nondū tibi possibile est accurate spectare, prius quā nudū a circuū ceteribus musculis torum brachium occurrat, atq; hoc iā fiat recordatibus nobis, quod superiacēte radio muscu lum diximus ad os brachii peruenire, peruenire autē parum et subiacētem ipsi, qui postbrachiale ante indicem et medium innascitur, et melius profecto est, ut dixi, seruare horum muscularum capita, sin minus, at saltē eius qui superiacet in radio. Apparebit n. tibi hic primū manū festē cum anteriorē brachii musculum denudaueris. De nudabis autem ipsum his duabus intentionibus intētūs, et uenae, quæ fertur p̄ totum brachium humerosa nomine, et musculo ceruicem supremam partem humeri occupāti, sed forte melius est dicere efficienti. solus n. hic superia cet penes hunc locū, sectio igitur in uena declivis tibi fiat simul ablara, uidelicet cure omni, quæ est in hac parte, er etiam omnibus membranis circa musculos, sectio uero eius, qui in suprema parte ceruicis est similitudinibus fibrarum et dissimilitudinibus animum attendentī. ex quibus ut et circucriptionem totam musculi cognosces in unum uerticem peruenientem, qui tanq; in triāgulo in brachio fit eius generatio, qui proprius quidem est dear ticationis penes humerū, necessarius uero solus ex iis q; mouēt ipsam ut nunc auferatur, quo uidelicet anterioris musculi brachii caput appareat bipartitum existens. intel ligito. n. mihi os quidem iuncturæ est. a. et. b. spinam autē scapulæ. b. c. muscularis uero incipientibus a primis et tertis capitibus uenire, altero quidem termino ad ipsum. b. alte

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

zo uero ad.d. et est.b. quidem summa pars humeri .d. ue, zo extremus ipsius insertionis in brachio locus, tota autē insertionem. b.d. de hoc autē musculo necesse est rursus dicere, cum eos musculos qui mouent articulū penes humerum percurremus, nūc uero intellecto ipsum au ferri, sequere quæ deinceps dicta sunt, brachii anterior musculus, qui circa uenam humerosam euidenter omnibus, uel ante anatomiam appetet, maxime in his, qui usus exercitandi habent, duo habet capita suspensa, alterum quidem ad eminentiam scapulæ colli, alterum uero in exortum, quem alii quidem anchoræ similem, alii uero coruo similem nominant, ligamentum autem est utrorumq; caput satis robustum, fermè exacte rotundum, sequi igitur te conuenit ipsa capita hæc, quæ deorsum feruntur per brachium. hæc.n. cum in idē sibi inuicem peruererint hunc musculum gignunt non amplius sublimem neq; distantem ab ossibus, ceu illis cōnascentem, mox brachii os si. quietiam et alteri musculo minori subiecto sublimē superuecum usq; ad dearticulationem, quæ in cubito est ubi et neruositatem sui faciens ualidam chordam generat, per ipsum radium simul apprehendens et membranum, circa articulationem ligamentum, per quod et uniuersam eleuat dearticulationem, sensim iclinans in regio nem interiore. Ablato autem hoc musculo alterum subiectum inuenies circūnatum brachio, et hunc a duobus principiis carnosis, altero uero in anteriore magis, sed multo altius capitibus est, quod posterius est, et hæc etiam in idem inuicem uenientia spectabis atq; gignentia unum musculum, qui neruosior factus innascitur per generatam chordam brachii ossi, & fleetens simul dearticulationem, et inclinans sensim ad extra, ambobus autem musculis operatis exacte, flexus dearticulationis in neutrā partem declinat. Adhuc igitur tres musculi anteriores dearticulationē in cubito tectunt, ut dictum est, duo autem alii cōnati inuicem facti hanc dearticulationem extendūt, agredi autem et hos sic oportet, primum quidem dissecare musculum, impositum partibus brachii, qui intus sunt, sub eute

LIBER PRIMVS.

15

sub cute caput habetem iuxta terminum posterioris musculi penes alam, de cuius natura dicetur per anatomiam mouentium muscularum articulum in humero, finem autem ad dearticulationem peruenientem quae in cubito est, penes nodum brachii interiore membranam et tenuem, sublato autem hoc, duo principia considera muscularum extendentium totam manum, quorum alterum quidem costa humili exoritur scapulae non totius, sed ex dimidio ferme ipsius partis superioris, alterum uero ex posterioribus partibus brachii subter caput, procedentia autem haec conascuntur penes brachium et deinde progressa per chordam datam innascuntur gibbero cubiti, ac tibi fibras desuper sequenti secundum rectitudinem, chorda haec apparet bipartita exteriorem quidem partem habens a priori dictorum muscularum, interiore uero a secundo et si separatam ab inuicem utraq; partem musculi trahere aggrediaris, extesam uidebis totam manum ab utraque diuersitate facta in inclinatione uersus obliquum, nam prior ab extra, secundus uero dictorum intus obliquam facit inclinationem, sub hoc autem ortus est alter musculus ossi brachii circunatus, qui unitur secundo musculo, et huius existimatur particula esse a professoribus anatomiae, sicut etiam est si quis unum bipartitum consideret musculum hunc totum esse, inest tamen et separare eos ad inuicem secundum fibrarum rectitudinem, et si sic egeris inuenies totum carnosum permanente hunc musculum et innascentem posterioribus partibus cubiti. dum uero reditur ipse aliquis quidem uisa est nobis intentione fieri recta et non inclinata circa dearticulationem penes cubitum, interdum uero intro parumper uergere. Dicti sunt mihi omnes musculi qui per totam manum sunt, quod autem sane et de his et de oibus scire oportet simpliciter appareribus in anatomia, cum semel nunc audiueris et semper minor. Etenim inueniuntur quedam parum transmutata in primo principio, aut in via intermedia usque ad finem. alia autem quedam in ipso solo fine, nonnulla etiam et conata eorum quedam semper annexa sunt, uel annexa ipsi quod simul exortum est, uel aliquam tales habentia parua differentiam, si igit

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

tur et tibi aliquando membrum dissecanti præter scripta
a nobis aliquid apparuerit, scito hoc etiam eē de his, quæ
raro contingunt, quāobrem neq; prius damnare te opos/
tet quæ a nobis scriptra sunt, donec etiam et tu ipse quēad
modum nos s̄epius uideris. Prior igitur sermo hactenus
finem habeat, post hunc aut̄ aggressus anatomicos dicam
musculorum in cruribus et ligamentorum, subiungā au/
tem et sermonem de unguibus cōmunem existente utro
runḡ membrorum.

CLAVDII GALENI PERGAMENI ANA TOMICARVM AGGRESSIONVM LIBER SECUNDVS.

NEq; antiquos accuso, quia non scripserunt
anatomicos aggressus, et Marinum laudo
quia scripsit, illis nāq; superfluum erat, sibi
aut aliis cōmentaria scribere, qm̄ apud parē
tes ab ineunte ætate exercebātur, quēadmo
dum legere, et scribere, sic etiam dissecare,
satis. n. ueteres studuerūt anatomiae nō modo medici, ue
rum et philosophi. Non igitur timēdum erat ne obliuiscer
entur modi aggressionum aliqui eorum, qui sic didice/
runt nō magis q̄ hī qui a pueritia exercitati sunt elemēta
de uoce scribere ipsorum obliuisci. Postq; uero proceden
te tempore nō solum filiis, uerū etiam his, qui extra fami
liam erant, cōmunicare artem uisum est esse honestum.
Statim quidem hoc primum perierat, uidelicet non am
plius a pueris exerceri anatomias ipsorū. iam .n. perfectis
uiris quos honorarunt uirtutis gratia cōmunicabāt. artē
protinus uero necessatio sequebatur ut deterius discerēt
exercitatione a pueritia deperdīra. quā quantum ad om
nia potest uidentur mihi plane ostendisse omnes antiqui
non solum eos, qui in artibus excellūt, uerū etiam eos sim
pliciter per totam uitam probatos nominantes eruditos.
quēadmo,

LIBER PRIMVS.

16

quēadmodum et contrarios ipsorum rudes. Cum igitur extra genus exciderit asclepiadum ars, deinde multis saeculis semper deterior efficeretur, opus fuit cōmentariis, quæ conseruatura essent speculationem eius antea nō modo aggressibus anatomicis, sed ne libris quidem huiuscmodi indigebat, quales Diocles. quidem prius ex his, quos noui, scripsit. Deinceps uero post ipsum alii quidem medicorum ueterum et nō pauci iuniorum, quos antea memorauit, nam præter alia non expressus est usus eorum, quæ scribebātur in huiuscmodi scriptis, sed & que omnia reflecta sunt, quæ maximum usum præbebāt arti, et quæ nihil penitus, aut parum quid conducebāt, melius itaque erat, ut dixi libris medicinalibus, in quibus aut discretiones passionum, aut pronosticationum, aut curationes scripserit aliquis intermistam esse speculationē anatomiam, quomodo Hippocrates appareret transfigere. Postquam uero periculum est et propter negligentiam, quam habent homines huius aetatis circa artes, et etiam quia ab exercitatione a pueris deficiunt ne pereant huiuscmodi contemplationes, merito commentaria scribimus. Nam si successione ab inuicem hominem contingere ipso conseruare superfluum esset scribere. Ego itaque omnia, quæ a principio cognoui, communicaui cum his, qui indigebant, cupiens si possibile esset omnes homines ea ediscere, iam uero quosdam ex his, qui a me edocti sunt video inuidere cum aliis communicare, quibus si repente mori contigerit post me simul peribunt contemplationes. propter hoc igitur et ego Marinum qui scripsit aggressus anatomicos laudo, et ipse alios scribere coactus sum, cum illos uiderem deficientes, etiam simul et obscuros, et etiam maxime quoniam non uidentur quod utilissimum est artis penitus euidenter tractasse ferme omnes anatomiae professores. Quid enim esse posset utilius medico et ad uulnera, quæ in bello accipiuntur et telorum extractiones, excisiones ossium, luxationesque et fractiones, cum ulcere factas, et fistularum, et sinuum, et abscessuum incisiones, et quæcumque alia huiuscmodi, quæ

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

cognoscere accurate, omnes quidē particulas, et manū et cruriū, omnes uero q̄ extra sunt magis quā quæ intus, scapulæ dorsi, v̄s, & pectoris & costarū, et pectinis, et colli et capitis, extrahere. n. ex hoc cogimur tela, partim incidētes aliqua cōtinuorū, partim uero excidētes, nōnulla etiā eiicientes, et in purredinibus, et sinuum chirurgiis, et abscessibus, et in offūm excisionibus, aut aliquid circuncidere cogimur particularum, aut dissectare, in quibus nisi quispiā cognoverit ubi oportunus aut musculus aut nervus ordinatus sit, ubi uero arteria aut uena magna, aliquā mortis magis, q̄ salutis causa erit hominibus, interdū uero mācos et inualidos efficiet. musculos uero linguæ scīre et quot sunt numero, et quales species sunt, ex superabū dantia quidem erat utile, non tamen principaliter neq; ut necessarium, ex superabundantia autē dico, quia etiam huiuscemodi sophistarum gratia cogimur curiose inquirere, qui non contenti sunt inutilibus tātū cognouisse naturæ artem, sed proponūt unusquisq; cuius causa hæc particula facta ē, aut talis aut ranta, homini uero benigne inquirenti artem naturæ satis esset intelligere et per unum aut duo exacte dissecta in quibus et id quod secundū artē medicam perquā utile est, et secundum id quod præter intentionem est sapientia naturæ manifesta sit, quāmaxime uero omnium mihi dicere licet inutilia esse, quæ huiusmodi sunt anatomiae ac curationes, et discretiones passionum, et pronostica effugientibus uersutorum sophistarum, qui omittentes discutere sermonem ad eos qui tum dixerunt se uertunt. Idcirco dicētes inutilitatē eos argue re huiuscemodi contemplationū, quia nō cognoscunt eas, et propter hos igitur ego cum utilitate anatomica, et id quod superfluum est executus sum, ut ne ex sentēria quidem arguentis sophistaræ copiam contradictionis acquirant, sed ita sufficenter iis demonstrauī per tractatū, quē de usu particularum composui. Dicemus autem et nunc nihilominus aggressiones anatomicas omnium particularum corporis, sed nos quidem sic ut hoc agimus, ita et dignitatem uniuscuiusq; contemplationis diuidimus, et id quod utile est demonstramus, aliis, n. usus contemplationis

LIBER SECUNDVS AD 17

tionis anatomiae ipsam propter scientiam amati, alius uero, qui non propter seipsum, sed ut ostendat nihil temere factum a natura. alius ite ei, qui ex anatomia assumpta comparat ad operationis alicuius cognitionem aut naturalis, aut animalis, et adhac alius ei qui apte ex secturus est pinnas, aut telorum acies, aut excisurus conuenienter. quare aut sinus, aut fistulas, aut apostemata recte manu li opera tractabis. Haec n. ut dixi, sunt maxime necessaria, et oportet circa ipsa maxime exercitatum esse optimum medicum. deinceps uero his in operationibus, quae in profunditate sunt uiscerum, deinde de utilitatibus quae pertinent ad medicos ad distinctionem passionum. quædā n. non medicis, sed philosophis sunt utiliora, duplii, ut dictrum est, modo, aut causa nudæ speculationis, aut docendi gratia artem naturæ in omni particula recte actam. non tamen sic egerunt professores anatomiae, quippe qui uideantur eam partem diligentius excoluississe, q[uo]d in mediis inutilis est, et quæ paucæ aut raram utilitatem præbet. negligentius autem quod urgebat et utilissimum atque maxime necessarium omnibus ponitur id cui est (ut dixi) penes musculos, et nervos, et arterias, et uenas, non quæcunque circa cor sunt, aut aliquod uiscerū sed eos qui in cruribus et manibus et extra thoracē penes spinam, aut pectus, aut costas, aut scapulas, aut pubes, aut collum, aut caput uisuntur. noui. n. quotidie horū ignaros et uereri minime metuenda, et confidere his, quæ metuenda sunt. talis n. est et qui musculum latum extra coxam suspicatur, tanq[ue] periculum, cui neq[ue] chorda magna existit, neq[ue] arteria, neq[ue] uena, neq[ue] opatio alicuius motus in cruribus necessarius p[ro]cedens, que admodum est operatio extendentium et flectentium dearticulationem in genu. Totius igitur anatomiae, quod utilissimum in his est, quorum maxime prætermisunt exactionem, qui in anatomia maximi extiterunt. miles. n. erat cognoscere, non quot membranas eorū habeat per singula ora, neq[ue] quot uenæ ipsum nutrient, aut unde, aut quomodo ferantur, et quomodo neruis pariū abscisis a cerebro ad ipsum perueniant, sed a quibus quidem muscularis extenditur brachiu[m], et cubitus, et brachiale, et coxa,

C

T1 GALE.ANATOMICA.AGGRES.

et tibia, et pes; a quibus uero flectitur, et quinam in partes obliquas circūducunt unamquāq; dictarum particularū, et quot in singulis sint nerui, et unde ortum habeant, et quomodo ordinentur, et ubi quidem subiacet uena, aut arteria magna, ubi autem parua. hæc n. adeo sunt necessaria medicis, ut ne quidem, qui contra anatomiam scripserunt integros libros emperici damnare sciētiam ipsorum, ausi sint, sed fatentur etiam cognitionem talium utilissimam omnium. ex uulneribus aut, q; continue fiunt aiunt sufficienter doceri naturam ipsorum, uerum hos sane ad mirari quispiam posset de temeritate. ubi. n. ne hi quidē qui per magnū studium ad anatomiā ipsarū uenerūt exācte speculationem inuenierunt, minime profecto aliquis ex spectratione uulnerum doceri posset. hæc igitur aliquis super cathedra altus sedēs dicere potest discipulis. sed in ipsis opibus artis non potest docere, cū ipse primus ignoraret omnes particulas dictorum instrumentorū aialis. so. Ja. n. quæcumq; manifeste sub cute apparēt cognoscunt q; admodum ipsorum uidentur esse periti, non igitur oportet sermonibus cū himōi uiris cōtendere, neq; enī ostendere quod nō solū anatomia q; casu contingit et uulnera tūa spectatio. hæc n. illorū uerba docere accurate uniuscūiusq; particulae naturam nō potest, uerū ne ipsa quidē, q; per studium fit absq; hoc ut sāpius in multis exercitatus sit cū multis præceptis, q; ego in hoc tractatu percurro, nō empericos quidē medicos minus utiq; aliquis curabit, qui manifeste cauillantur. sed accusare oportet et oēs peritos anatomiae, qui negligenter huiuscmodi quesuerūt ubi. n. nō paucas chordas muscularū ignorauerūt, aut rotos musculos, in quibusdā particulis qd oportet existimare eos passos eē circa naturas neruorū, qui in summā qdē tenuitatem aliquando deueniant, maximā uero uirtutem habent. Ego itaq; hortor iuvenes dimissis imp̄sentiarum dissectiōibus, siue anatomias cerebri, et cordis, et linguæ, et pulmonis, at iecoris, et splenis, et renū, stomachi, gutturis, embrionū, et matricis, q; cōcepit, prius ediscere quē admodū quidem brachiū dearriculatum sit, et scapula et cubitus, quo uero alia singula, quæq; penes mēbra, et qui musculi

LIBER SECUNDVS. AD 18

musculi sint, qui ea moueant, et qui nerui, et q̄ arteriæ, et
 uenæ, in unaquaq; particula existant. et per hoc ipsum sa-
 ne p̄misí aggressiones anatomicas manus, et cruris om-
 nibus aliis, quia ad ea, quæurgent, et magnam utilitatem
 arti præbent, priuini accedere iuuenes operæprecium
 est, mox autem mihi id eūdem ordinem doctrinæ pre-
 biturum erat, quod factum est in tractatu de utilitate par-
 ticularum, qui (ut dixi) non minus philosophis, quam me
 dicis est utilis, uerum in illo quidem tractatu, quia sermo
 mihi erat de particulis, quæ in corpore hominis sunt, pro-
 pter hoc p̄missi sermonem de manibus, quoniam hæc
 particula propria est hominis. nunc uero (ut dixi) ne hoc
 quidem solum, sed adhuc etiā magis causa exercēdi iuuen-
 tes, imprimis, quæ maxime necessaria sunt, nā modo sa-
 ne concrarium video ipsos agere quicunq; tractare specu-
 lationē anatomicā dignū celeri. ignorantes adhuc cui uen-
 næ, earū q̄ i cubito sunt, aut neruus aut caput musculi, aut
 neruositas, uel q̄ arteria subiecta. et ob hoc i uenare secri-
 nibus, maxie errāces. cordis anatomia faciūt et linguae bu-
 bulæ, ne id qdē ipm cognoscētes, q̄ sunt maxie dissimile
 his, q̄ hōium iunti, superiori igit libro hac aggressionē qua-
 lem oporteat facere musculorum circa manum enarrā-
 ui. hit autem p̄ eūdem modum de cruribus mihi ser-
 mo erit, prius n. quā musculos accurate agnoscamus ner-
 uorum aut uasorum anatomiam, ne q̄ ipsum facere possi-
 ble ē, neq; aliu docere. oportet igit exoriare qdē etiā
 hic cutē attendente aium, accurate primæ generationi in
 principiis calcis ordinatae, ne quoquo mō i hoc loco aqui-
 las una cū uite subiecta ipsi chordā, pp quā quēadmodū
 de manu dictū ē, dilatata, q̄ pilis caret simul et difficulter
 circumueritur, subiecta est cutis membro. sic igitur sine
 re oportet subiecta corpora ac pellē iacētē penes hūc locū,
 quēadmodū de manu dictū est. Reliquū uero totū aufer-
 re a ioto mēbro id ipsum prius de eo dissecantes, quod pri-
 mos oīum op̄ dissecare musculos eirea coxā, deinceps ue-
 ro horū utros uelis, siue eos q̄ circa tibīa sunt, siue eos qui
 penes coxā dīcētē quēūq; mouēt caput coxæ et cū ipso v̄ totā
 coxā, si m̄ aliquā dīqueris dissecār, aut priores q̄ sunt i tibia

C ii

81 - GALE. ANATOMICA. AGGRES.

quā eos qui penes coxā sūt, aut eos q̄ in coxē dice, auferes
in tibia quidem terminos musculorum ex coxa ad ipsam
peruenientes, in his uero qui in ischia sunt capita ascēden-
tia supra articulationē inuenies autem ipsa, ut ego doce-
bo facile, a quibusdam auguriis edocitus omnibus hoībus
notis poplitei, n. et genu, et suram nullus ignorat, habēs
igitur animū his intentum incipere oportet anatomiam
excoriatō toro membro unacū subiectis cuti mēbranis.
Dictum n. est mihi et ante sic facillime cōprehēdi, et ma-
xime musculum cuius circūscriptio nata est secundum fi-
brarum differētias. Omniū igitur prima in superficie sub
cure apparebit tibi chorda lata sensim carnosa ināscēti-
biæ inferius genu, ubi est eius, quæ vocata sura. hic igitur
chorda hæc generatur iuxta ipsum proclive tibiæ, quod
et absq; carne est, et leue desuper infra ordinatum ueluti
spina torius ipsius, principium aut desuper huius musculi
quod nominat caput ipsius exortum habet carnosum pe-
nes medianam maxime spinam et ossis ilii, longa autē et ip-
sa secundum longitudinem extensa est animalis, propen-
sa est in macilentis omnibus, apparenſ etiam ante anato-
miam, quinetia et discernentes ipsam a posterioribus pa-
ribus anteriore finiente per totam longitudinē in spinam
acutam, qualis est et scapulae spina in altissimis suis. Exor-
tus igitur musculus hic in medio maxime dictæ spinæ pe-
nes os dicti ilii ad regionem iteriorem coxae defertur ob-
liquus sensim factus, atq; hinc descendit ad de articulatio-
nem penes genu, deinde ex hac per transiens circum nodū
interiore coxae, rursus hinc conuersus obliquus ad ostiū
tibiæ inseritur, secundum quod maxime est sui ipsius absq;
earne et maxime nudum hunc musculū si tendas ad pro-
priam originem, in tali figura constituēs tibiam, in quali
constituunt ipsam pueri in palestris perm̄utantes crus cū
superposuerunt coxae alterius cruris. Erit autem hoc tibi
manifestū ablatis multis carnibus tibiæ, et adhuc magis si
eriam pedem penes de articulationem absq; cindas. magni-
tudine musculi uel post mortem animalis possunt dū tendun-
tur suas operationes demonstrare, absq; hoc quod circū-
stidas carnes, parui uero nō possunt prius quam plurimas
ipsarum

LIBER SECUNDVS. 19

ipsarum adimas. deinceps uero post huius musculi neruo
sitatem, et alia quedam est chordæ exakte innascetia ad
tibiae os penes sura, quâ simul sequens et dissecans supia
centrum ipsi musculum ad particulam unde exorta est ascen-
des per partes superficiales coxae intus ad os pubis, ubi cap-
put musculus iste haberet, et penes illam maxime partem an-
terius est. exakte de super deorsum secundum longitudi-
nem extensum sensim rotundum et inuicem cōmittitur
penes ossa nuncupata pubis, et cōnascuntur per chartilagi-
nem, et hi sane musculi duo numero existentes unus secu-
dum utrūq; crus se inuicem tangunt penes primos exor-
tus, et ex ipsa igitur regione unde exorti sunt, et latione p-
teriora coxae et loco secundum quem tibiae inseruntur,
docere te possunt operationem quam habent. Enim uero
absq; demonstratione, quam ex sua natura faciunt, poter-
is tuis manibus motum ipsorum adinuenire quo mouet
tibiam. trahete enim te uersus regionem exortus muscu-
lorum tibia et ad altiorē simul et intra partim sursum
tensa apparebit. maxime autem oportet huiusmodi discre-
tione in mortuo aiali facere plurimas partes circuferen-
tem mouendorū mēbrorū. et si possibile est solū ipsa ossa
nuda a carnibus relinquenter. tercia uero post pfaras duas
generatio chordæ latæ est rāgens prædicra penes suram
ex interioribus ipsius pribus magis. sensim autem ut multū
te deorsum tendens musculi obliqui situ. inuenies autem
ipsam sequens quēadmodum et in prioribus duobus pau-
latim particulâ musculi, q; generauit dictas chordas, ex in-
terioribus quidē pribus primū ordinatā penes interiores
pies tibiae et genu, deinde p poplite sursum latā obliqua-
sam posterioris regiōis coxa, ac deinde sic, et ad id quod
extra est et partim deorsum pueniēt osse penes ischiam
apud leue et carē carne natī simiæ. et ex hoc enim exor-
tus et hoc habēs caput cū obliquus p coxā feratur, deinde
intra ad dictā generationē a principio puenit euoluēs ut
quispiā diceret tibiā ad posterius, quēadmodū consueve-
rūt saltatores. oportet. n. hoc cōe scire ad oēm musculum
quod qui qdē i rectitudinē positi sunt rectū habēt mortū
uiceuersa quibus obliquus situs est, ibidem et motus illi
respōdēs, népe obliquus, obliquiore aut hoc nullus aliis

C iii

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

habet eorū muscularū penes coxā sitū si quidē icipit a pri
bus exterioribus ischiæ, iseritur aut ad interiorē p̄tibiac.
necessē, n. est hac ansa eā ipsam tibiā tractā i posteriorē et
sursum ēt hac ferricōueria et s̄m hoc cōpositū fieri motū
hūc, nō simplicē. hi igitur tres musculi sunt ad tibiā, q̄ iser-
rūtur chordis, auferre oportebit si tibiā ipsā prius dissecare
re uolueris. iposibile, n. et supiacētibus ipsis euidenter ui-
deri aliqd eorūq̄ subiacēt. alius uero quartus musculus ē
eorū, qui deferuntur ad tibiā, nō amplius hic sane penes
interiores pres eius alius solus ex prībus q̄ extra sunt oppo-
sitū tribus, quantū sane ēt in insertione. Terminus autē
eius carnosus simul et latus manifeste apparet ad exterio-
res pres tibiæ, ut dictū ē, inascit. q̄netiā dilatatus adhuc ēt
magis sursum fertur circa sui ipsius caput extime positiū
os̄is penes ischiā, etenim p̄fati musculi exortū habētis hic
caput ut dixi, huius musculi extrinsecus ordinatū ēt faci-
le manifestūqdē sit et ex situ eius opatio ad exterius abdu-
centis totā tibiā simplici motu. Clarū ēt est et per experiē-
tiā extendere si uoles ad p̄priū caput totū musculū. seque-
tur. n. tibia sicut dicitū ē hunc mulculū. spectauimus curso-
ris cuiusdā nō uulgaris abscissū, arḡ diuulsū in ipso me-
dio certāte hoie. et erat regio post hāc uacua et cōcaua de-
relinquētibus ipsam prībus diuulsi musculi, et altera qdē
sursum uersus caput retracta, altera uero et tibia d̄tracta.
uerū cursor ille, postq̄ a dolorī cessauit et flegmone sedaz-
ta ē, et ambulās nihil lædebatur adeo ut audacter rursus
curreret. et postq̄ ne ad hoc qdē lāsionē aliq̄ sentiebat, et
rursus certauit, rursusq; uicit quēadmodū er prius. merito
aut̄ hoc exitit ipsi. nā tū currēdo nō indigemus cōuersiōe
ad obliquū dearriculationis, sed sufficit solū extendere et
flectre ipsas. quapp̄ neq; pdicti tres musculi, q̄ an hūc latū
et carnosum sunt duces oportunorū motuū tibiæ quantū
sane spectat ad ciuiles usus, et eos q̄ i cursu fiūt cruris. alius
post dictos q̄tuor musculos q̄ntus musculus, uerū ad surā
ueniēs, s̄lī tribus primis et iterius caput coxæ et principiū
musculi tibiæ ex iterioribus prībus. dissecari igit̄ nō solū
hinc uerū ēt ex principio desup nihilominus p̄t et s̄m utra
q̄ i gressus aggredi et exerceri melius ē. siqdē deorsū ice-
peris manuductus ad caput ipsius p̄ posteriores pres coxæ
usq;

III. 3

LIBER SECUNDVS. AD. 20

usq; ad eos penes ischiā manifestissime apparet hic pñio
 exortu totius musculi cōnati exortui tertii dicti fm narrā
 tionē. si uero desup incepis hinc caput itētionē habēs mu-
 sculi prius dissecti. quatuor. n. deinceps capita muscularū
 ex osse penes ischiā orta sunt extime qdē oīum caput lati
 quē dixi diuulsum fuisse cursori. scdm aut̄ euoluētis tibiā
 ad extra. tertiu uero de quo nūc sermo ē. extra circūuertē
 tis sensim. et huius totā tibiā uniformē qdē motū tertio di-
 citorū nō tñ æqualē q̄titate. deinceps huic capiti q̄rtū aliud
 fuenies. ut dixi. in uno. n. ordine ordinata oia exorta sunt
 ex osse penes ischiā. et cū tu a superioribus pribus incepēris
 anatomia descēdere ab ipso conare per pres coxæ. q̄ poste
 riū sunt et intus. deducet. n. re ad nodū ipsius fm illā p̄tē
 fm quā et alterū muscularū penes surā exortus ē. q̄ intus. in
 quo finē ipsius spectabis iacētē una coadiuuāte ligamētū
 qdē circa dearticulationē ē. hūc musculū si ēt ad suū caput
 surū tēdas cū coxa ēt tibia ad regionē posteriorē et in-
 teriorē cernit ferri. accidit aut̄ id ipsi pp cōicationē dicti fi-
 nis huius musculi supanti capiti eius. penes surā ex pribus
 q̄ intus et retro sunt. melius igit̄ ē et horū fines cōicantes
 quoquo mō cū tibia auferre cū aggrediaris aliquā muscu-
 los illos dissecare priores. sic. n. tibi apparebit et musculus
 hic p̄ se qdē coxā extendēs simul ēt attrahēst tibiā pp p̄di-
 crā cōnalcetiā cū musculo ipsius. uerū sane et nūc sermo ē
 de musculis penes coxā si abstuleris oēs quos dixi. adhuc
 tibi relinquētur magni musculi et in anterioribus pribus
 coxæ. & fm posteriorē et interiorē oēm ipsius regionem.
 quorū priores diseca anteriores qui oēs operationē unā
 habent extēdere dearticulationē penes genu. nō tñ neq;
 sūrū similes. neq; secundū capita. Sūt. n. oia quatuor quod
 quidē altissimū ex spina exoritur ossis ilii ex directo eius
 musculi. qui primus oīum dictus est. ex inferioribus parti-
 bus ipsius. post hoc aut̄ alterū multo maius. et hūilis p̄di-
 cto et in exterioribus partibus magis coxæ penes maxime
 ipsum glutum a quo maximus natus ē. anteriorum coxæ
 muscularū. cui et continuus et cōnatus est. a media ferme
 incipiens coxa usq; ad finē inferiorē. primus oīum dictus.
 qui extrinsecus ē. vñ latus et carnosus musculus. q̄ cursori
 diuulsus ē. Venit at̄ ad eadē huic musculo et alter exortus

C. iiiii

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

primus dictus est spina exoriri ossis ilii, et appareat sane tanq; unus musculus utriq; usq; ad geniculatione iuncti, et malā nominatam, ad quā ualidissima inseritur chorda lata cū hoc quod etiā comprehendat totam ipsam in interioribus partibus. peruenit autē hæc chorda etiā ad tibiā uali diffissima ipsa existens et admodū difficulter solubilis inserita ipsi pri anteriori post dearticulatione. his aut̄ dissectis alia tibi apparebunt manifeste subiacētia duo capita musculorū, alterū quidē primū exortū magni *τροχαύτης* attingens, et insuper collum penes caput ceruicis coxae. re liquum inferius hoc, ex anteriori regione ossis in coxa deferrur aut̄ hoc quidē exakte rectum per partes anterioris coxae usq; ad *επιγόνωτιδος*. i.ad geniculationem totam car nosa permanens. Alterum autem, quod desuper incipiēs penes caput interioris femoris finit terminum magis membraneū capiens, cōiuncti aut̄ sunt et uniti ipsorum termini, et idcirco unum musculū ponunt hūc professores anatomiae, quāuis duo capita habeat, quēadmodum et maiores ipsorum in superficie gignūt ualidissimā chordā, de quibus nuper percurri. quod aut̄ oīum mouentiū musculorū dearticulatione penes genu ualidissimā operationē isti crediti sunt habere, q̄ extenſionis ē, manifestū puto cuius eē nisi. n. isti ualide intēdantur, ipossible ē nobis recte stare. et si quidē excogitares oēs alios periisse, soli isti sufficiunt ad firmitatē intentionis. nā flexio poplitis in debilibus eius opatiōibus fit. uel ut quoddā sublimie a terra tollere crus, aggrediētibus cū sub altero firmiter collocato totū corpus sustinemus. quāobrē neq; multis, neq; magnis musculis cōmisit ipsa natura, sed dicitur unus solus existēs super innato capiti musculo penes surā interius, ut dixi, cā flectre di tibiā fuit. atqui sane nō magis flecterē ipsā quā ad iteriore regionē abducē appet. hic qdē musculus brevē qdā et obscurā flexionē dearticulatiōis penes genufacit, quē uero putat flectere ipm magnū musculū, q̄ oīm ferme occupauit fæmoris et posteriorē et iteriore regionē hic uel nequaq; attrahet tibiā, uel parū penitus, qā et terminus ipsius parū qd̄ tāgit ligamentū, qd̄ penestotā dearticulationē qdē in orbē circuiacet. nā ossi tibiæ ne secūdū minimā suā partē innatus est, uerū coacti sunt hūc dicere cām esse flexionis

LIBER SECUNDVS. IAD 21

xionis penes poplitē cū ignorarint alterū muscularū irus re
cōditū qdē in dearticulatione, q uel solus ipse flectere ip
sam pōt, uel plurimā potentia habet, cernere aut īpm non
est prius quā auferas musculos tibiæ surā efficiētes, quā ob
ré nec mihi nūc necesse ē de ipso dicere, sed cū primū de
nudatus fuerit ex ordine secundū anatomiā tūc ēt ego na
turā ipsius oēm narrabo. nūc uero dissectis iā muscularis q
circa coxā sūr pter solū magnū, possibile qdē ē tibi et mo
uētes articulū penes ischiā deinceps dissecare, possibile ēt
est et oēs eos q circa tibiā sunt. subiiciāt aut priores aggre
di mouētes qppiā penes ischiā, d qbus diximus eē, et maxi
mū muscularū circa coxā, quē dixi, nō recrēputat dearticula
tionē penes genu flectere, ab hac igit̄ ipsa incipiēs cōside
ra fibras, qcūq; qdē ex posterioribus partib; totius coxae
magis sunt q uersus hos penes ischiā sursum ferunt, qcūq;
in interioribus ad id qdē est intra pubē, ex hoc enim toto
exortus est, attingit aut et id qdē penes ischiā ē quātū iūctū
est humillime pri ossis pubis. rectis igit̄ fibris q posterius
sunt flectit ad dearticulationē penes ischiā. qdē si aliqd ēt
penes genu qcessum fuerit īpm parū mouere nō alii quā
hoc motu, iis uero q̄ in obliq; pribus sūr q̄s ad pubis os sur
sum ferri spectabis obliquū intro facit motū totius coxae,
apparet aut interdū qdē duas qsdā uel tres circumscrip
tiones muscularū capere musculus hic ī seipso cōrētas ueluz
ti paruorū muscularū, interdū uero unā aut duas. oio aut
quādā accipere circūscriptionē, q innascitur interioribus
coxæ pribus penes mediū, & parū supius medio. attēdens
igit̄ accurate dissecā muscularū hūc pubis ossis subiacētē
ipsi custodiēs nō incisum, q ēt occupauit rotum foramen
maximū existēs, neruositatē ppriā faciēs, de q paulo post
dicetur, hūc igit̄ magnū de quo nūc sermo psens ē ab
scindēs a toto osse pubis primū qdē, ut dictū ē, parce ei, q
occupauit foramen. secūdo uero humili musculo q etiam
sem̄ uisus ē mihi liuidus in his aīalibus, exoriēs qdē ex in
terioribus pribus ossis pubis, insertus aut ad id qdē deorsū
est pui τροχαύτηρος nō iualida chorda. quis ipse paruus exi
stēs simul aut attingit pres interiores τροχαύτηρος chorda
īpa carnosior existēs, nō simpliciter uerosa tota apparet.
alter aut musculus neruositatē ualidiorē hoc cōtinuā p̄di

11. GALE ANATOMICA AGGRES.

etro péruenientē ad reliquū oē huius facit totum ipm oē
 cupans. péruenit aut̄ hic ex superioribus partibus peneslū
 bos et os ilii qui ex utrisq; nascitur partibus. manifestū igi
 tur qd̄ nō ē possibile cernere hūc musculū absq; hoc qd̄ in
 tercidas oēs q penes pectinē sunt, & auferas ea quae supia
 cēt oia lūbo. folus. n. hoc pacto lūbi musculus euidēter uiz
 debitur trifidus quidā esse et puenies partim quidē intus
 portione sua p neruositatē ualidū ligamēti robur et natu
 rā habentē, ad illā partē ubi desinit pubis os qd̄ cōiūgitur
 ischiæ. partim uero extra p alterā neruositatē, neq; lögāut
 prior, et tenuiorē magis q innascitur illi ossi, alia uero ps
 ipsiusq; inter neruositates est pgrediēs ad inferiora natū
 musculū itus in toto osse ilii fulcipiēs una secū pfatā gene
 rat chordā, q in patruū inseritur τροχαύτης, q iā tibi ex hoc
 ipso situ manifesta ē sursum tendere coxa una cū hoc qd̄
 inclinet intra, uerūetiā tentati et redenti, ut dicitur ē sepius
 iā apparet id opari contrariā v3 opationē hñs portioni
 magni musculi retro. uerū puus liuidus musculus mani
 festū est qd̄ motū obliquū iteriore efficit coxæ. in hac igi
 tur pte nō utiq; iuenies amplius ahū musculū inascēte co
 xæ, accedēs aut̄ ad musculos q extra sunt iuenies oēs ad ea
 q sūt circa caput coxæ penes magnū τροχαύτης inasci. pri
 mus igitur ipsorū in superficie sub cure ordinatus ē muscu
 lus exortiēs ex oī recta spina ossis ilii. hāc aut̄ ps eius tora
 carnosa, deinceps uero alia huic continua, q mēbranea iā
 paulari efficitur ut nō multo post penitus exacra inēbrana
 sit ligamēti naturā hñs. intēdit aut̄ altioribus fili et obliquo
 ribus ad posteriora prib⁹ ossis ilii cōtinuū existēstermio
 spinaliū muscularū. ubi aut̄ ipsius desinit hoc mēbraneū
 alter exortus ē carneus oppolitus in regiōe primā dictā,
 q penes os ilii ē. exoritur aut̄ ipsi ex uocato cocyge ex late
 ralibus pribus sensim et posteriores fili attingēs. op̄s igitur
 auferre ipm pte dēres qd̄ ad iferiora fibrarū excoriante
 uero p scalpellū magis obtusum quā acutū oia subiacēta
 corpora. q mēbranea s̄t uiscosa et i uniuersū posita i regiō
 ne q ē iter dictas pres cocygis, et easq; sūt extra termios os
 sis penes ischiā. arq; et ps huius musculi mēbranea magis ē
 quā carnosa q̄tū aut̄ ipsi cōtinuū iunctū ē penes ischiā ina
 scēs, id totū carnosū ē, mox admixtū capiti ex cocyge exo
 riēti.

LIBER SECUNDVS.

22

riéti paulatim igit exhortia has carnes a subiacéti et opposi
ras ipsi exortas ex osse ilii, et qd' mediū ē i parū mēbraneū.
sic n. et denudabis caput cruris et bipartitū musculi termi
nū iuuenies, alterū qd' si l cōnacté posterioris coxae fin re
crū maxie ad exortus ischiæ et coccygis ordinarū, alterū ue
ro i chordā mēbraneā latā termiari, q cōplicetur anterio
res coxae musculos cōtinua facra exortui q dictus ē aī ad
genu descēdere. manifestū igit i posteriore qd' pte rotū
fēmūr musculus hic abducēs extēdit p insertionē q dicta ē
fieri ex directo capiti + qd' oris ex coccyge et capiti ossis
penes ischiā parū qd' dclinās ad rēgionē exteriorē, altero
uero termio dilatato ad obliquū magis eleuat coxā. abo
bus at int̄ sis si l pfectissimā extēsionē efficit totius mēbri.
post hūc at musculū ablātū altermusculus ē ualidus et car
nosus totus ex tota ferme posteriore rēgiōe exoriēs ossis
iliī si l ēt attigēs uicina ossa. chorda at ipius uertici magni
 $\tau\varphi\chi\alpha\tau\eta\varphi\sigma$ inserit, q extēdit et ulterius, opz at attēdere dū
hic musculus dissecat, puo cui dā mulculo q exra ternios
et deorsū lati ossis exortū h̄, et uidebit plane tibi muscu
lus hic ps ēt magni musculi, nisi bñ obseruaueris circūscri
ptionē ipius, nō solū qa exortū h̄ cōnatū, uerū etiā qa usq
 $\tau\varphi\chi\alpha\tau\eta\varphi\alpha$, in quē magnus musculus dictus ē inseri conti
nuus ipsi existat, et et insertionē i iteroribus pribus magis
quā ille facit eleuās v̄z et hic coxā in posteriore pte cū de
clinatione pua ad intra. absconditus aut̄ alius musculus hic
liuidus colore sub magno musculo et ipse si l sitū habēs
prōptior innenit pdictio pp colorē, hic musculus ex iterio
ribus pribus si l et lateralibus lati ossis exorit, et clarū qd' ēt
circūuertere ad illa fēmoris pōt caput. inascit, n. et ipe in
magnū $\tau\varphi\chi\alpha\tau\eta\varphi\alpha$ hūliore insertionē magni musculi. hi q
dē tres musculi in magnū inascunt $\tau\varphi\chi\alpha\tau\eta\varphi\alpha$, quēadmo
dū dictū ē. post ipsos aut̄ duo alii penitus recōditi irro
cūque rtū caput fēmoris ualidis chordis, inascētes cōcauit
ati penes magnū $\tau\varphi\chi\alpha\tau\eta\varphi\alpha$, nati sunt aut̄ utriq; qdem ex
osse pubis occupātes alter intrinsecus, alter extrinsecus fo
ramē. p̄taleunt aut̄ extra ad ipsā cōcauitatē, inserit autē
ad ipsam pōterior quidē altior, anterior uero humilior.
abscindens autem et huius capita ab osse pubis seruare

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

coneris subiectum utrisque cōmune ligamentum membranēū, quod occupat totum foramen ossis pubis et sancē maxima pars exortus musculorum hinc exentiū, uidelicet et ad ossa circūiacentia foramini secūdum utrāq; partem exteriorem igitur maseulum facile absolues, sed interiorem si ueis manifeste totū spectare, dissolues prius ualido scalpello cōiunctionem osium pubis. nō difficulter aut hoc operaberis. chartilago. n. iacet inter utraq; cōiungens ipsa et cōglutinās. si igitur secūdū illā incidas, incisio tibi facilis fiet, et p̄gredietur opus. Quare mox solutis ab inuicē ossibus prōptis fit situs musculi, uel facilis musculi speculatio. itē uero magis hoc opaberis, postq; soluta fuerint pubis ossa per scalpellū ab inuicē utrāq; manu ossa illi capies. deinde reflectes fortiter ad exteriōres pres. soluntur. n. et separatur a lato osse penes talē opatio, ut totus ille locus lupinus iā et manifestus sit ac clare cernatur oīs iterioī ps ossis pubis. implentiarū igitur sufficiētibī exortū musculi penes has pres auferre. postea uero audies ī anatomia sedis quēadmodū ipm prius denudate oporteat membranēū supficiale, qd' qd' putabit alijs cooperculū esse musculi. est aut hoc nō cooperimētū eius qd' nūc pponitur in sermone, sed quidā musculus mēbra neus et tenuis ī sedē pueniēs, unus utring; nō admodū cognitus anatomiae p̄fessoribus, quēadmodū neq; pdicti, uerum de illis qdē musculis cū ad anatomiam sedis ueneri mus dicetur rursus exactius. musculus autē hic qui nūc dissecatur et est intra os pubis, quēadmodū dictū est, ad magnū quidē coxa ῥ̄poχα ῥ̄po cōrrarium quidem, eiusdem uero generis efficit motū anteriori. circūuertunt. n. intro ambo coxae caput, alter quidē per anteriores partes totius dearticulationis, alter per posteriores. talis quidē est anatomia muscularū mouentiū articulū penes ischiā. iā uero tēpus est trāsire ad musculos circa tibiā, q possunt qdē, ut dictū est, ēt ante illos qui in ischia sunt dissecari. possunt autē et primi oīum si quis abstulerit descendentes musculos ex coxa in tibiā, ablatis enim ip̄sis euidenter cernuntur duorum muscularū capita, exortū ex posteriore regione coxae capientia iuxta illas maxime partes, secūdū quas radix nodorum est. ideoq; et complectuntur hos nodos muscularū

LIBER SECUNDVS. CIVI 23

musculorum capita et propter hoc supernascentia habet
 cartilaginosam et concavam communem ad maxime gib-
 bosum utriusque nodi iuxta ipsam per transversitatem uero po-
 plitem capita iuxta locum vocatum surae inuicem mixta gi-
 gnunt musculum uniuersum. in hoc autem ipso exterioris ca-
 pitis scinditur pars non parua, quae per se musculus effici-
 tur in chordam latam sensim terminas, quae subnascitur
 pedi quemadmodum de manu in libro an hunc dictum est. De-
 nudabis igitur ipsum similiter illi dupliciter ut dictum est,
 videbisque manifeste uniformem et conatum dicto muscu-
 lo. ex musculo autem nuper nato (ut dixi) iuxta suram ex
 utrisque capitibus exortus fit chorda superiacens et tangens
 prefatum innascitur autem terminis post calcem trahe-
 re ipsam ad illos potens huic chordae continuam genera-
 tionem altiorem alterius musculi iuuenies ex tibia natu, ut
 plurimum liuidi coloris. Caput autem ipsius iuxta altissimum
 fibulae est. et hi quidem musculi post ordinati penes suram
 siue tres uelis ipsos siue quatuor numerare et ad calcem (ut
 dictum est) et inferiorem partem pedis descendant. con-
 tinui autem ipsis alii musculi sunt non amplius exacte in
 posterioribus sed magis in obliquis partibus quae intra ti-
 biam sunt. orti ad inferiores partes pedis omnes puenien-
 tes. ubi autem primum generant chordas, hic ligamentum
 ipsis extrinsecus superpositum est, pertendens ex tibia ad
 calcem, quod dividens recta sectione, quemadmodum de
 manu dictum est, et deinde chordas sequens iuuenies eas
 in digitos innascentes. non tamen quemadmodum in manu, al-
 tera quidem ipsarum medium articulum, altera uero pri-
 um et tertium, sed utraq; primum et secundum et tertium
 mouent prece magnu digitu, nam ad secundum, et tertium
 corda mouent ipsi deuenit quemadmodum in manu. anne-
 ctuntur autem inuicem exortus duorum dictorum capitum no-
 eodem modo semper, multoties. n. alter ipsorum musculus
 et quasi indicem, et paruum digitum, alter autem medium, et iux-
 ta medium. ambo uero communibus exortibus uniti magnu
 mouent. quoniam uero aliter eorum mixtio fit. harum igitur
 chordarum capita inter calcem, et tibiа ordinata, quemad-
 modum antea dictum est, hoc solo differunt, quod alterum ipsorum

GALE.ANATOMICA. AGGRES.

penes terminum superiacet inferiorem tali secundū quē
calci adiacet ligamentum quoddam rursus proprium ha
bens extra commune . alia uero chorda ipsi termino tibiae
adnata est, quæ super hoc innititur a ligamento, iterū pro
prio, et hæc striguntur, quæ quidem, et ipsa flectit in poste
rius totum pedem , quēadmodum et qui innascentur in
calce, inseritur autem ipsius terminus ad primum os plā
tæ, quod intus est, dissecatis autem his singulis, rursus tran
seundum est ad musculos ordinatos, in exterioribus ti
biae partibus, qui quantum quidem in exortibus desuper
tres sunt, quantum uero in chordis, et diuersitate motuū,
cui maxime oportet mentem adhibere plures. membra
nas igitur auferens, et hic quæ sub cute cernis ligamentū
proportionale ligamento manus extrinsecus , a quibus
omnes erant chordæ, quæ digitos extendunt. uerum hoc
sane ligamentum, et illo multo longius est, et tenuius , et
maxime si consideres differentiā membrorum. ligamen
ta.n.in pede, quo plura a natura facta sunt, eo etiam robu
stiora ad ualidiores operationes his quæ in manibus sunt
struxta.est autem senilim obliquum secundum situm li
gamentum istud non laterale quemadmodum quod in
brachiali est , quod coniungit terminum tibiae termino
calcis, oportet autem et hoc absindere(ut dictum est) se
cundum longitudinem membra, deinde utrinque partes
ad proprias radices eleuantem atq; denudantem capita
subiacentium chordarum,hinc incipere anatomiam om
nium musculorum. inferius.n. te manuducunt ad plan
tam, sursum uero ad tibiam. Primum quidem uidebis ad
natum musculum usq; ad caput superius, cuius terminus a
ligamentis continetur innatus, et plantæ , ante magnum
digitorum parum supergrediens in regionem interiorem,
et inferiorem ipsorū, secundum uero musculum uidebis
alium adiacentem huic, qui pars eius existimatur, tu quia
exortum desuper communem habet, tum quia adnatus est
ipsi per totam longitudinem tibiae extrinsecus, uerum
chorda eius capiti primi internodii , magni digiti inna
scitur, manifesta igitur est, si memineris manuum anato
miae, proportio huius bifidi musculi ad illum, qui in ip
sis est

LIBER SECUNDVS. IAD 24

sis est cōmūnis brachialis, et magni digiti. huic uero cōtinuuus est aliis musculus gracilis ordinatus in regione/ quæ est inter fibulam etiā et tibiam, inseritur autē in par/ tem obliquam totius magni digiti eandem proportionē habens cum paruo musculo qui est in manu, qui pars esse putatur. tres digitos maiores extrinsecus mouēs obliquo motu, uerum et hæc chorda, quæ in pede cum prope sit magnum digitum, ligamentum quoddam pertransit. eū dem habens usum circulis paruis, qui sunt in curribus, deinceps uero caput chordarum dictorum musculorum cō sidera subordinato iacenti ligamento, eodem modo præ dictis satis manifestum sit animūm attendenti. ab hoc igitur incipiens deorsum quidem quatuor chordas clare adinuenies, quæ quatuor digitos extendunt proportiona/ les his, quæ extrinsecus iuxta manūm sunt. ad sursum ue/ ro calcis adnatūm musculūm hunc uidebis, usq; ad super/ ius ipsum caput, cuius terminus innascitur plantæ uer/ sus magnos digitos parum transcendens ex interiore, ubi et ipsius musculi caput uidebis ligamento quodam tangens exteriores partes tibiae adnatas, iuxta ipsum exa/ cte caput fibulae. quod ligamentum una cum multis aliis simile sibi, tenuibus coniunctis carnibus paruis caput fit musculi, qui deinceps scriptus est talis. hi igitur musculi in anterioribus magis sunt totius ti/ biae. alii uero tres ab uno capite in exterioribus partis bus magis habentur. et isti præpositum ipsis ligamen/ tam ex fibula in calcem ipsum perueniens, et ipso solu/ to tres neruositates musculorum spectabis unam qui/ dem insignis magnitudinis obliquam ad exteriorem regionem plantæ delaram, et hinc rursus obliquam sub ingredientem plantam pedis. et deinde ad caput ue/ nientem primi ossipenes magnum digitum, et clarum, q; secundum hanc dearticulationem flectentem magnū digitum. hic quasi flexionem facit circa plantam. ex su/ perioribus autem partibus peruenientem ad inferiorem chartilaginem inuenies connascētem chordæ. distinctus autē est secundum hoc pes simile a pede hois. ppterēa q; et natura digitorum huic animali dissimilis est hominis

GALE ANATOMICA AGGRES.

digitis illi n. multo minores his qui in manu sunt, isti vero ex his, qui in manu maiores, quales et serpentibus animalibus ad plurimum scissi, et ab inuicem distantes, properos, et facile ascendit ad sublimia simia, quemadmodum et mustellae, et mures, et feles, et quæcunq; huius generis. hanc igitur (ut dixi) chordam penes pedes hominum non inuenies adiacentem autem gracilem, quæ ex paruo musculo generatur, paruum digitum abducens, extra inuenies in hominibus, quemadmodum et eam, quæ deinceps post ipsam est, reflectentem et comprimentem, secundum hanc partem totum pedem, habentem iuxta paruum digitum in cubito eandem proportionem, hæc chorda interdum bifida sit ab exortu, et pertransit partes eius, tunc chorda quæ paruum digitum extra abducit. si uero aliquando non scissa fuerit ipsa, ligamentum membranum continuens ipsam inter se, et chordam suscipit per transseuntem ad paruum digitum constitutum usui ipsi, simili paruis circulis, qui in curribus sunt, per quos corrigias transferunt quibus aurigant equos. talis autem quidam est iuxta magnum digitum. alter ex uinculo circulus ad transitum chordæ structum (ut antea dictum est). exortus autem tres isti musculi habent sibi inuicem conatos, primus quidem ducus circa plantam, attingens ad inferiores partes pedis ex superioribus fibulae in superficie sub cute tensus ex tenuibus uinculis carnibus conuinctis factus, secundus uero ubi definit prioris dicti caput, et hic musculus non multo post musculum principii in chordam definit rotundam, gracilis torus existens, tertius uero comprimes totum pedem ex reliqua parte fibulae exoritur. hic igitur eleuat pedem cum inclinatione ad interius. conatus uero ei, qui magni digiti est uergit ad extra utrisq; simul tensis, rigidam, et non inclinatam elevationem pedis efficiunt, sic etiam et muscularum mouentium pedem ad posteriores partes uterque quidem inclinat uersus obliquum sensim. ambo autem simul rectam latitudinem pedis in retro faciunt, isti quidem musculi, et si non perfecte, neq; exacte ar mediocriter quodammodo distracti sunt ab antiquioribus, nobis autem qui deinceps dicendi sunt omnes incogniti ferme omnibus

LIBER SECUNDVS. 25

bus sunt, insignem quidem crassitudinem et robur, et si non longitudine abscoditus in dearticulatione penes poplitem, inuenies autem ipsam ablatis posterioribus musculis in suram uenientibus, quos primos sermone dissecui. in eo. n. spacio, quod inter spacia horum amborum musculorum, musculus iste positus est, totam occupans fere hic latitudinem tibiae, caput autem ipsius vinculum est ualidissimum exortum ex fæmore iuxta nodum exteriorem. inuenies autem ipsum abscisso uinculo totius dearticulationis, ut pote ex partibus posterioribus coxae, et fibulae exortus, copulans quidem hæc sibi inicem, continet autem et strinquit totam dearticulationem. ab his +. n. penitus abscoditur, et circa haec ascendit obliquus ex carnosa substancia penes tibiam ad nodum coxae per popliteum delatus ad caput suum ipsum. quod exortum quidem est, ut dixi ex nodo coxae, iacet autem ex interioribus et anterioribus ligamenti partibus quod dictum est, totam dearticulationem stringere. et si tendis hanc flecti uidebis tibiam sed quoniam breuis, hic ipse musculus secundum longitudinem, et tibia, multis carnis in orbe circumducta breuis propilius est. si et has carnes ademeris, et insuper pedem nudum constitueris, tibia os uidēbis facile a proposito penes popliteum ligamēto, et musculo trahi retro cum aliqua declinatione extra. hic igitur musculus merito ignoratus est abscodito ipsius capite, sed quia in pede sunt non habeo dicere cur despecti sunt a quibusdam, et maxime quicquid septem musculos intra manum inspererunt, prætererunt, n. et illuc iacentes in profunditate in ipsis ossibus, ut ante a dixi, non tam manifestos septem iuxta uero pedem quatuor genera musculorum sunt, non ut in manu duo, tria quidem in his quæ sunt infra pedem, unum uero in his qui supra sunt, super planta ordinatum, sunt autem hi quidem musculi adhuc moris obli quos efficiētes digiris, proportionabiliter his quia in manu sunt extrinsecus, qui autem subter pedem sunt septem quidem, et hic proportionabiliter septem musculis, qui in manu sunt mouentes unūquęq; digitorum, quorum duo quęad modum in manu ex primis ossibus penes brachiale exortebantur, et ipsi iuxta pedem primum penes plantam ad

D

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

plurimum abducērem ab aliis digitis eos, qui extrinsecus sunt, reliqui uero adhuc paulopost dicentur. alii uero ex inferioribus partibus sunt parui musculi exorti ex cordis flectentibus digitos, priusq; exacte in unūquēq; ipsius scindantur. officium aut̄ horū muscularū est. decretre mediū artieulum uniuscuiusq; digitī. nam scissis iam chordis alii minores musculi supernaluntur eandē proportionē habentes, his qui intra manum sunt, motum obliquum unicūq; digito perducentes. quatuor aut̄ sunt et h̄i numero, quēadmodū et illi, accedētibus aut̄ ipsis duobus quidem extremos digitos ad plurimū abducētibus, quos iā prædiximus. uno uero admouēte hūc magnū ei qui instar indicis est. uniuersa multitudo septē sunt. tertiu uero aliud genus est muscularū in pedib; ifra, ossibus ipsis inatorū proportionale iis, qui in manibus penitus ignorati sunt, quos uidelicet spectrabis abscondens oēs chordas, quēadmodū erillit, et situs sane iōius omnis, et numerus, et usus est s̄m dicens i manū duo. n. uniuscuiusq; digitū primā de articulationis pordinati flectūt mediocriter ipsos simul quidē equaliter opat̄, specia iter aut̄ uterq; declinans sensim ad obliquū. inueniūtur aut̄ interdū sic cōtinui inuicē, ut unus ēē uideat̄ per singulos digitos. dissecris aut̄ et his musculis non amplius alius relinqtur ex his, q; per totum crus sparsi sunt. Verū op̄te quēadmodū in manu cōsiderasti ligamenta ossium, sic ēr nunc cōsiderare oēs denū datas dearticulationes, primā quidē quae iuxta ischiā, siue coxendicē, h̄i unum quidē in orbe ligamentū oīum articulorū cōde. nullus n. est, cui nō obductū est tale ligamentum, aliud uero qd̄ profunditatē in dearticulatione absconditū est, qd̄ copulat caput coxaē cōcanitari iuxta coxē dicem ualde durū existens, ut iā dici possit neruus chartiz lagineus, quinetiā circūiacentis in orbē toti dearticulatiōni ligamenti, diligenter cōsidera particulas ad cognoscēdū, siue sint eiusdem uigoris oēs secundū crassitudinē, et robur, siue aliaē plus ceteris habeantur. sic uero et in dearticulatione penes genu facies, et insuper in his q; sunt iuxta pedem, distendens in omnem partē similiter ligamentum. nam si sines aliquam quidem partē ipsis cōcurrere in seipsum

LIBER SECUNDVS. AD 26

in seipsum, aliam uero adhuc tēdens eius ipsius digitis di-
lates in ualidius tibi apparebit, qd' dilatarū est eo qd' cōcur-
rit. in his igitur dearticulationibus nullū iuenies magnū
excessum priū ligamēti cōtinētis ipsas, penes autē pedē ap-
parebunt aliquæ, ut dicemus. uerū quæ sane in genu dear-
ticulatio est, habet et alia ligamenta plura, unum quidem
quod per profunditatem proportionale ei quod in coxē
dice in dearticulatione absceditum est, est autē quodāmo-
do in partibus penes coxam bipartitus, duo uero alii ī ob-
liquis, quorū alterū quidē extrinsecus, cuius et antea me-
mini, dū narrabā prātermissum musculū a professoribus
anatomiae in poplite, colligat ad inuicē et os coxae, et fibu-
læ, et subiectus est iphus inferior terminus, qui iuxta fibu-
lam est capiti musculi, cuius chordā exterioribus partibus
plantæ circuolatā circa primā dearticulationē dixi pue-
nire magni digiti, et n. quodāmodo dēducitur magis ad
partes anteriores fibulæ non exacte in obliquis pmanēs.
alterū uero ligamentum, quod intus est, gracilius hoc, et
mollius est, quod exoritur quidem et ipsum ex nodo co-
xae penes illas partes, inseritur autē nec ipsum in obliquo tib-
iæ, sed quēadmodum et alterum ligamentū extrinsecus
ad anteriores partes magis ipsius perueniens. alia autem
sunt ligamēta iuxta dearticulationē chartilaginea utriq;
concauitati tibiæ circūcircā posita coeuntia uero ad inuicē
em in idem in illa parte dearticulationis ubi adiacent tibiæ
concauitates ad inuicem ualidiores, unum penes hūc
faciunt ligamentum chartilagineū, quod inseritur quidē
in eam partem, quæ est inter nodos coxae. secat autem to-
tam dearticulationem in duas partes æquales, mediū et
insitū est inter tibiæ concauitates, et coxae nodos, exciden-
te autem ipso cum tempore cōcauus locus apparet in re-
nentriculos, q in capite tibiæ sunt, quis altius erat cū aīal
uiueret, reliqua uero ligamenta in pede deinceps cōside-
rabo, prius tñ recordatus eorum, quæ abstulisti causa spe-
randi chordas. quædam. n. ipsarū nihil adiuuāt dearticu-
lationes qcūq; sīm unā aliquā p̄ticolā ossis fuerūt, quēad-
modū et qd' amplectis posterius caput, qd' monet digitos
chordarū et qd' hūc totum pedē simum efficit, quod dixi

D ii

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

circunatū ēē termino tibiae in eisdē n. ossibus qbus circū
 nata sunt dicta capita chordarum ligamenta habent, nō
 ex altero proueniente in alterum quēadmodum supia-
 cens ipsi defuper. hoc. n. extermīno tibiae ad calcem pue-
 niens simul quidem stringit subiectas chordas simul ue-
 ro et ossibus ipsis fit ligamentum. hoc autem et anterius
 ligamentum, quod copular tibiā fibulæ, et hæc simul adin
 uicem colligat, et tegmentum est subiacētibis capitibus
 chordarū quēadmodum sane et positū iuxta exteriōres
 ptes chordarū, secūdum hoc, nō solum illas tuto tueri, et
 stringere natum est, uerum ē fibulā magis et copulare,
 et colligare calci. ita iigitur uincula cōmūnia ēē accidit
 ipsorum ossium, quæ colligant, et subiectorum musculo-
 rum non eundem usum utriq; præbētes, sed ossa quident
 colligantia ueluti propugnaculum quoddā, et murus fa-
 cta chordis. alia autem inuenies ligamenta ipsarum fo-
 lium dearticulationum speciales nerui magis et chartila-
 ginis naturam habentia. iam uero hæc in profunditate
 recondita, et quædam alia extrinsecus intēla, similiter cu-
 stodientibus chordas, est autem quoddam oblongum li-
 gamentum quod ex eadem quidē radice exoritur cū an-
 teriori ligamento exorto quidem ex tibia, inserto autem
 in fibulam, non in copulans, sane et ipsum similiter illi tibi-
 am fibulæ humilius. n. fertur ipsum et ad regionem ex-
 teriōrem, et deorsum iuxta anteriorem eminentiam tali
 absconditum quodāmodo ab ipso. descēdit autem ipsius
 terminus ad calcis os, principii autem huius ligamenti, li-
 gamentū aliud ē, subre ea qd hic sūt, ab iis qd tibiae sunt, exo-
 riēs continuū ligamento totā dearticulationē cōplectēti.
 puēnit at ipēterminus nō multo post exortū illico supans
 dearticulationē i os fibulæ. deinceps uero post hoc ligamē-
 tū penes īferiorē pte tibiae ligamētū est nerui, et chartila-
 ginis magis naturam habens, iuxta qd tibia interiori par-
 tirali cōnascitur, penes maxime illas partes, penes quas ce-
 pit eas, alterum uero similiter ab exterioribus partibus ta-
 li copular fibulam ipsi, et quoddam aliud tertium iuxta ip-
 fam radicem ceruicis penes talum exoriens ad os fibulæ
 pertinet, et quartum aliud ī anterioribus partibus caput
 suum.

LIBER SECUNDVS. AD 27

suum coniungit cum eo quod scaphæ simile est. hæc oia
 quatuor ligamenta talum ligamētis circūiacentibus col-
 ligat, ut dictū est, nerui, et chartilaginis naturam satis ha-
 bentes, proportionem eandem habētes his quæ de articu-
 lationē penes ischiā, siue coxēdicē et genu in profundita-
 te coniungunt. sic. n. et iuxta pedē quatuor ossibus talo de-
 articulato ad unum quodq; ipsorum p profunditatem ligā-
 mentū nerui, et chartilaginis naturā habēs factū ē, extrin-
 secus quidē ad fibulam, intrinsecus uero ad tibiam, in in-
 ferioribus aut̄ partibus uersus calcem, quēadmodū sanc-
 anterioribus partibus uersus illud, quod instar scaphæ ē.
 sicut autem in manu cōprehenduntur oia ossa penes bra-
 chiale ligamento ualido eodem modo, ac etiam magis
 oia ossa iuxta plantam cōplexum est ligamentū ualidū in
 inferioribus partibus pedis, quædā uero ipsorum, et p alias
 quasdam paruas quidē cōnascentias, sed ualidas uniūtur
 adiuicē. Reliquū aut̄ utiq; erit de natura unguī dicere
 sermonē duplē, unū quidē cōem oīum similariū cor-
 porum, alterū uero unguī proprium. putant. n. quidā ip-
 sa mixta inuicē ex osse et neruo, et cute facta esse. quidam
 uero ipsis, et carnē addūt. qd̄ igit̄ oībus dictis unguis con-
 nari sint euidenter apparent. substantiā uero nequaq; est ui-
 dere ipsis factā ex his, sed unūquodq; similariū corporū
 ex subiecta materia aiali formatū a natura factū est tale,
 quale plane est, et neq; ex brachio cubitus habet genera-
 tionē, sicut a cerebro neruus, neq; ex cubito brachiale, ne-
 q; ex hoc digitorū ossa. differt. n. nō parū simul cōnarū eē
 alicui ab eo, quod exortū ab illo facit, quēadmodū ex sti-
 pitibus ramī, et ex his extremi ramūculi, quos eo mō quo
 et arteriarū capita uidemus scissos. nam qd̄ ex aliquo exo-
 ritur uniforme op̄ esse, ut germinatio ipsius substatiæ exi-
 stat, talis igit̄ germinationis nerui apparēt substatiæ pe-
 nes cerebrū. unguis aut̄ talis extremæ scytalidis germina-
 tio est, uerū alias species substatiæ, ut in domo lapides, te-
 gulae, et lateres, similis nāq; modus est cōstitutionis aialis
 cōpositioni oīum exteriorū, quæcūq; hoīes fabricant, con-
 gregantes substantias diuerſas in idem. cōiungunt. n. eas
 adiuicē unum totum faciētes, quodcūq; ex ipso formāt.

D iii

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

non tñ exortitur later ex regula, aut lapide, sed unionis ipsius inuertæ sunt quædam substantia, lutum, et gluten, et clavi, et paxilli, et funes, et aliquæ et solius cōpositionis modus, quæadmodū in his quævinculis iunguntur. his similia, et opera naturæ sunt. partim n. inserta ceu detes in gingivis, partim uero instar eorum, q̄ eminentia et cōcauitate habet, cōponit ossa capitis sive scissuras, qdā autē tanq̄ glutine coniungit ossa capitis secundum scissuras, qdam autē tanq̄ glutine coniungit, q̄ per chartilagine cōnectuntur, queda ceu luto, quæ per carnem copular, quædam ceu fune, quæ per ligamentū, eodem quippe modo et unguis unitio per ligamentū quoddā termino extremitati internodii, per cōficientiā uero carni, et cuti illam quidem per totū substerrens, hanc uero extrinsecus omni radici cōcūgenerans, pertendit autē in ipsam radicē non solū neruus, uerū et arteria, et uena, ex quibus et sensum, et uitam, et alimentum habent, similiter aliis, quorū nihil neq; ex coactione horū triū uasorum fuit, neq; multo magis ex nexu, ut Eralistratus existimat, præter id quod evidenter apparet, enumenianus alterū. n. corpus ipm instrumentorū uniuscuiusq; ap̄paret a substātia triū, ut et i tertio de anatomia Hippocratis ostendebā, uidelicet ueter, et uesica, et matrix, tale a natura unū qd̄q; ipsorum factū, qualis certe apparet neruus, ut autē nutritiatur, ut uiuat uena, et arteriam, et oia hæc manifeste in seipsa disseminata ceu in hortos riuuli, penes autē unguis nō disseminantur hæc, quia sive subnascientiam augentur quæadmodum et pili, melius, n. eēt et hos sicuti et pilos semper nouos fieri, et nunq̄ cessare augmentum ipsorum cōterritoriū. alterū igitur quoddā genus substantiae unguis existentes, arteriæ quidem et uenæ, et neruo iuxta radiū iuncriti sunt, sensus ḡra, et uitæ, et alimenti, ossi uero, et cuti coniuncti sunt, ne suspēderetur. partem, n. oportebat esse et hos torti aīali cōnatā sicuti et alia, si autē quia neruo qdē, et cuti sunt duriores, osse uero molliores. Idcirco ex substantia ipsius eos mixtos esse dicūt, tps est dicere ipsos et alia oia sic esse facta, chartilagine quidem ex osse, et ligamento mixta, ligamentū uero ex chartilagine, et neruo, neruū autē ipm rufus ex cerebro et ligamento, mediū. n. et hic est

LIBER TERTIVS.

28

hic est inter utriusq; consistētiam, nō quia cerebrū admixtum est, tali ligamento factum, sed quia solū condensatū est. et. n. et cristallus ex aqua, frigore cōdensata factus est. dicant igitur et hunc ex aqua, et lapide factū esse p̄ tomī sibi inuicē mixtis, siquidē oia, quæ sunt inter duo corpora nō horum usum, aut consistentiam habentia mixtis illis facta fuisse putant.

CCLAVDII GALENI PERGAMENI**A NATOMICARVM AGGRESSIONVM****LIBER TERTIVS.**

Vicunq; igitur negligentes opera artis studiuerunt magis sermonibus sophistarū, minus ipsis cure est exacte cognoscere naturā membrorum. neq; n. Luxationes cum ulcere et absq; ulcerare, neq; fractiones et putredines ossiū, i ipsis conatur curare, quid oportet dicere? neque apostemata incidere, aut putredines excidere, aut telum, uel sagittam bene extrahere, qui ne incidere uenā qdē conuenienter studuerunt. ego autē seо juuenesc circa omnia huiuscmodi primum exercendos esse, quia et usum ipsorum necessarium video, et deudcus ignorantiae, tanto quidem deterius, quanto cognitionem, ut ipsi putant, breuiorem. Est igitur uniuersa natura membrorum ex ossibus composita, et ligamentis, et muscularis, et arteriis, et uenis, et neruis. Item uero ex comuni omnium indumento, quod uocatur cutis. et hinc et circa naturam huius erfauerunt sagacissimi anatomorum, cum et in aliis partibus, tum et circa interiorem partem extremae manus, et quantum infra pedem est, quod appellant τέλμα, propter quam ignorantiam uir ad chirurgiam multæ existimationis habitus, abscondens aliquando os brachialis putrefacti, interiorem partem manus, sine sensu efficit. Alteri uero non multum ante circa eundem locum operanti cum interfussem, ostendi regionem, in qua primum chorda subna.

D iiiii

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

scens leuiori parti manus incipit dilatari, cauere ne diuidet
 eret ipm monui, et pp hoc seruatus est sensus eius, qui in
 manu curabatur, qd si aliqui chorda puererit purteferi si
 ne crimine eris pdicens perditione sensus ex necessitate
 sequent, sic et et si ab aliquo extrinsecus illico tota inter
 secta fuerit, que admodum cuidam accidit, et tunc absq culpa
 medicus erit prædicés ad qdres terminabitur. Hæc igitur
 in interiori pte manus cognouisse coenit, et in eo qd est
 infra pedem, alia præterea non pauca circa arterias et ue-
 nas, et neuos, et primū quidem, qd nō ex eisdē neuos, et
 sensus est, et motus unicuiq digitorū, deinde qd oīum ner-
 uorū ad ipsos uenientiū, in manu quidē per brachium, et
 cubitū, in crure uero per coxam et tibiā, interdū quidē in
 coxa incidentes neuos, aliqui uero in tibia digitorum iux-
 tam extremū pedem, et manū priuato sensu, aut motu ali-
 quos effecerunt. uerū hæc quidē ipsi accidentū pp ignoran-
 tiā neuorū, alia uero infinita pp arterias, et uenas, quas
 ne eo quidē usq cognoscunt aliqui medicorū, ut caueant
 i chirurgiis vulnerare eas, et ob hoc excidētes ossa, et apo-
 stemata lecates interdū quidem insignes uenas interci-
 dunt, qnq et magnas arterias incidentes in fluxū sanguini
 sis inciderūt, qui cohiberi nō pōt. quidam uero ipsorum
 et uenas incidentes diuinerunt arteriā, ignorantes in qbus
 uenarū penes mēbra subiecta est aliqua arteria. id autem
 eius, qui lœsus est, sensum paruorū in manu digitorū, et me-
 dii p̄m dimidiā partē, quē nos curauimus nullus ignorat,
 pp claritatē curati sophistæ, prouidētibus quidē ipsi medi-
 cis ex tertia secreta, et molestias exhibētibus digitis tanq ip-
 sis passis, existente autē dispositione ubi primū exorit ner-
 uus ex medulla dorsi, methodici laxatiua qdē i principio,
 cōcreta autē postea, ut ipsi uocat medicamēta applicabat di-
 gitis, nihil ex causis, q pcesserunt diligēter inquiretes, sed
 hoc ipm dūtaxat sciētes qd digitis illico spōte difficultas
 sensus torpedinosa adueniens paulatim augelceret, nihil
 autē a medicamētis adiutus, q laborabat, cōicauit et mihi
 de curatione, p̄fūctatus sum igitur ipsum si nego in cubito
 autē in brachio facta sit aliqua p̄fusio antea, ut at nulla di-
 xit, tursus p̄fūctatus sum, si nec et in principio dorsi, ipse
 uero

LIBER TERTIVS. 29

uero dixit qd ante tres aut quatuor menses, excidés ex uehi
 culo dū eiiciebatur uersus terrā recto cuius lapidi occur-
 rit, a quo pculsum eē aliqd iuxta principiū dorſi, et uehe-
 mēti dolore affectū, intrā septimū diē absq; dolore fuisse.
 decimo aut̄ et qnto die postea a prima pcuſſione breuē
 qdā in digitis fuisse hebetudinē sensus. eā quæ augeri huc
 usq; nihil adiutum a medicamētis, cōſideravi igit reliqas
 aliquas factæ phlegmones in radice nerui, qui accedit ad
 passos digitos induratū, ipm qdē a dolore ledari, digitis
 at̄ ad quospuenit cā hebetudinis ſeſus extitiffe et fane trāſ
 ferēs medicamēta q̄ imponebātur digitis penes regionē
 pcuſſi in principio curationē passionis feci, deficeret autē
 me dies narrantē qcūq; talia uiderim penes pedes et ma-
 nus in militibus in bello uulneratis, et horūq; gladiatores
 uocant, multorūq; aliorū priuatorū fm multas circūstan-
 tias rerū accidisse. p oīa turpiter se gerētibus in ipsis rudi-
 bus anatomiae. aut. n. ipsi chirurgiā opantes qñq; breuē ali-
 que nerū incidunt nō paruā uim hñte cuius grā aliquā qdē
 sensus ſolus alicuius ſubiacentiū perit, aliquā uero motus.
 nōnunq; ēt ambo, ſi fm aliquā circūstantiā rerū, ſic aliquo
 uulnerato ex eo qd nihil ipi pdixerint culpā habuerūt paſ-
 ſionis factæ, uidēs igitur ego cognitionē mēbrorū maxie
 qdē necessariā eē extreme neglectā, quēadmodū anato-
 miā oīum eorū q̄ extra ſunt, e quum iudicaui primā anato-
 miā musculorū factæ penes mēbra et arteriarū, et uena-
 rū, et neruorū, q̄ ipsis ſunt, deinceps addere et exhorrai
 ſane iuuenes qcūq; circa anatomias uſanf in his primis
 ſe exercere quotidie ſpectent ſcientes medicos quoſ quoſ
 ſunt et quales, iuxta cor mēbranæ uel linguæ musculi, et
 quæcūq; alia huiuscemodi, neſciētes at̄ anatomiā exterio-
 rū p̄t̄ in pnoſticatione et chirurgia paſſionū q̄ fiunt pe-
 nes has p̄t̄ maxime errāt, q̄ at̄ hāc qdē cognoscūt igno-
 rāt uero illa rectius quotidie agūt. Dicam⁹ igit iā fm quē
 modū aggredi oporteat anatomiā et uasorum et neruorum iux-
 ta mēbra et de tota manu priore dicamus. Incipe at̄ fm
 nē bñ utiq; ſe haberet dictionē Hipocratis p̄mitētes qñ di-
 cit, pes at̄ hoīs ex multis et puis oſſib⁹ cōponit quēadmo-
 dū et manus extrema pedē qdē ſimpliciter dixit, manū

GALE ANATOMICA AGGRES.

uero nō sim p̄r dixit, sed extremā addidit. nō. n. p̄portioa
 bilis se hūt i appellōnibus mébra, et si i structuris p̄portio/
 nabiliter se hēant. q̄le. n. in crute coxa ē, tale in tota manu
 brachiū, q̄le uero i cture tibia, et ale in tota manu cubitus,
 quale aut̄ in crute pes, tale in tota manu extrema manus.
 qd. n. ex dearticulatione brachialiū ad digitos scissū ē id
 noīas manus extrema, quēadmodū pes ultimum cruris
 quo gradimur, sic igitur et nos utamur noībus. absq. n. ad
 ditione manū dicētes totū mébrū, cū aut̄ terminū ipsius a
 brachiali significare uoluerimus extrema manū nūcupa
 res, membrū aut̄, uidelicet a dearticulatione penes hume
 rū incipit, dearticulata aut̄ ē hic scapulæ ceruix capiti bra/
 chii, quare et si abscissam penes hūc arriculū totā manū
 uolueris dissecare ipsā p̄ se absq. toto corpe nihilominus
 hēbis. sic. n. et me multoties uidistis ostēdere q̄ s̄ penes ip
 sam, aggressionis aut̄ principiū totā cutē circūcirca aufer
 re subiacentiū corporū, nō tñ temere quēadmodū coria/
 riū simul auferentes cum ipsa, et subiectam membranā +
 quauenae p̄transēunt, q̄ alit̄ cutē sed mébranā qdē cū cor
 pore relinquere op̄z circūpositā subiectis ipsi musculis, cu
 té uero solā ipsam p̄ se per scalpellū acutū seiungere ac se
 parare a mébrana principio separationis hoc utere unā aliq̄
 partē mébri p̄pones quācūq; uolueris, aufer pilos ut denu
 detur tñ ex cute q̄tū sectior ē primā facere tibi uisum sit
 iuxta ip̄m. facilius. n. secabis si feceris nudū pilosū, decens
 igitur te in primo īgressu, uel relinquere aliqd ex cute in/
 sectū, uel subiectā una cū ipsa intercidere mébranā, scđo
 uero, et tertio agrediēs itercidere aut aliqd addēs, p̄fun/
 ditati sectionis, aut auferens nō longo post tpe ab ip̄la ex/
 perientia docebere, cōmensurationē sectionis, clarū autē
 q̄ cōmensurata sectionē noīo, q̄ neq; aliquid cutis resinq;
 insectū, neq; subiectā mébranā cū ipsa secat, cū igitur exa/
 cre uideris hoc tibi recte factū eleuās hāmis utrūq; sectio/
 nis labrū sub cute conare incidere, separans ab ip̄lo mem/
 branā, solis aut̄ digitis nō oportet ablq; scalpello cōmitte/
 re opus quēadmodū facimus cū excoriāmus aliquod aīal.
 mébrana. n. a subiacētibus sibi corporibus absoluit ſ̄dāp
 er. i. excoriationē, ut Herophilus noīat, a dēgō uerbo. i.
 excorio

LIBER TERTIVS.

30

excorio, nomē faciēscōe et actionis et passiōis, quēadmo
dum et ab hoc τέμνω hoc ē incido nomē τομή, i. icisionis
deductū aetionē qđē incidentis hoīs significans, passionē
uero incisi corporis sic igitur δαρσισ: una res existēs fīm su
biectū quēadmodū τομή, passio qđē est excoriati corporis
opus uero excoriāris hoīs, cutis igit de hac n. sermo erat,
nō fīm δαρσισ: i. excoriationē absoluīt a mēbrana, qā neq;
dū fīm naturā se hēt, annexa est solū ipsi quēadmodū mē
brana subiacentibus, sed cōnata est nō tñ ualida cōnascen
tia neq; diffūcūlter sepabili quēadmodū qđā p̄ticularū se
hēre apparēt, oporret n. tē scire q multū ē in his et magis
et minus et in cōnascētiis, et annexionibūs, qđā n. magis, q
dā minus sibi inuicē cōnata sunt, et annexa. cōe ē n. eorū
qđē q fīm cōnascētiā unita sunt, neq; posse separari, neq; ab
inuicē absq; sectiōne, uel oīo plane absq; hoc q uolenter
diuulsum sit, et separato gūlcs in utroq; apparet. eorū ue
ro corporū q annectuntur et unio ibecilla ē et tenuibus fi
brarū fctā riūlis, et sepatio facillima quā nūcupat δαρσi.

mēbrana igitur subiacēs cuti, et coherer corporibūs qbus
circūintensia est fīm quos dā fibrarū riūlos tenuiores ara
nearū, et absoluīt fīm δαρσi ipsorū nihil idigētibus no
bis, si nō uoluerimus ad hoc scalpello. sufficienter n. sunt
et digitī soli nō tñ acute possiblē ē seiungere mēbranā p
solos digitos, sed opus ē scalpello. cōnata n. ē ipsi, et opor
ret ad curē scalpellū applicantes mēbranā separare, nā si ad
mēbranā scalpellū inclines uulnerabis ipsam, si uero abra
dens acute mēbranā uulnerares aliquādo cutē, lesionem
nullā facies p̄positā actioni, nec ēt uulneratio in ipsa fiet
cutis, tamētli uolērūs admoueris, sed p̄strictio qđā i sup
ficie, indigēt aut hoc opus lōgiori tpe. quāobrē cū alicui
alteri studiosorū demōstrares ea q in manu sunt, p̄ueniēs
prius abrade mēbranā a cute priusq; ueniat spectator. si ue
ro alicui discipulorū cōicare uolueris anatomia, q ēt ipse
aliqñ alio ostēdere uollet, p̄sente ipso fac aggressionē. ē. n.
opus multa accuratiōe idigēs. qđ decet mīrū ltudiosū et di
scēdī cupidū, eqđē cū multories pmiserim id discipulog
alicui, diuulsa qđē i multis p̄tibus mēbranā iueni. i aliis ue
ro adherētē cuti. i qcūq; aut p̄fēcī fuerit aliqd tale nihil
aplīus appet uenagē q st̄ sub cute et neuoḡ puōḡ et maxic

GALE.ANATOMICA. AGRGES.

in simiā, nā i eqs, et asinis, et mullis, et bobus, nō abolef q
 dē pp magnitudinē. auulsa át a cōtinuitate subiacētiū nō
 hñt euidēté cognitionē, sed in suis aialibus penitus corrū
 piſ, fctō aliquo dicto, circa mébranā. Itaq; iā tota tibi ma
 nus denudef a cute circūposita subiacētibus corpibus tota
 mébrana q post cutē ē, iterea uero illicodiligēter pſidera
 priusq deficcef mébrana, uenas q i ſupficie ſunt, et neruos,
 apparet át nō eodē mō euidēter in oībus, nerui qdē eo qd
 qbusdā ſimiis quēadmodū et hoībus existūt natura graci
 ciliore, et qd pinguedinē h̄z uel nō h̄z aial. i gracilibus.n.
 euidētius uident nerui, ſed i pinguibus aut abſcōdunt. ue
 nas át ſub cute cū ſimia multū ſanguinis héat, ē oēs euidē
 ter cernere, cū uero pauci ſanguis ſit obſcure. uerūt ad oīa
 inspiciēs meminiffe uelis, et radices neruorū i ſupficie et
 modū latiōis. ut ēt ipe cū coact⁹ fueris ſicidē ſz lōgitudinē
 lationis ducas icisionē. aut.n.unū, aut nullū hoc pacto ite
 ſecas neruū. ſi át obliquū imiseris ſcalpellū multa ſil diui
 des, maxie uero a radicibus diſcedere conare, ſciēs q quē
 admodū i arbore ramū qdē aut ramūculū ſecas parū læſi
 ſti plātā, ſtipitē ſi incideris deſtruxisti totā plātā. ſic et i ner
 uis ſi iuxta radicē feceris diuisionē totū locū q ab illo ner
 uo ſciffo ſenſū capiebat carētē ſenſu efficies. ſi itaq; memi
 niſti anatomia muſculorū, quā i.i.lib. pcurri, diſces et nūc
 facile iuenire principia neruorū q i cutē diſſeminaſ, ſin át
 nō meminiſti reſlito hoc ip̄ntiarū libro ad illū prius ito,
 et cū accurate iā i memorīa redigeris uniuſcuiusq; muſcu
 lorū ſitū, ſic lege ſmonē, deiceps hec ſcriptū, rāq; igif; hoc
 tibi acturo q cōtinua ſunt prius ppararis dicēt, dcīm iā tibi ē
 in.i.lib. qlis q ſit muſculus q ceruicē occupauit, de quo ēt
 Hippocrates ſubſcripsit, ſi q ſit brachiū, denudauerit qdē a car
 nibus ceruicē, denudauerit uero q muſculus eleuat, horū
 te memorīa hēre i prōptu céſeo, et maxie ſz illā p̄e corporis
 ubi figurā delta l̄fā ſilez, ē át ps hæc fm quā circūue
 nit caput brachii q ſane et principiū totius manus ē. fm.n.
 uerticē figurā deltoidis triáguli exiſtētis iſertionē in bra
 chio facit. cū igif; euidenter uideris uerricē triáguli fm ex
 terius ipsius latus ascēde aspectu donec tibi apparuerit ex
 profunditate ascensus neruorum paruorum, latiō autē
 eius est

LIBER TERTIVS. 31

cius est instar capillorum sicut gracilitatem existentibus si milibus frutici, parvo ramos ex ima basi sursum tensos obliquos alium in aliam partem sursum habenti, que admodum igitur illorum partim rectam facientes lationem, partim uero in obliqua paru flexa, sic et horum neroiorum ab uno principio latio facta, aliquorū quidem sicut longitudo membra est, quorundam uero uergit quidem ad obliqua, accedunt autem haec ultra medium brachium, nam ea quae sunt infra partes ipsius exteriore alia, radix intertexit neroiorum paruorum, ascendens similiter ex profunditate et dispersa eodem modo cum predictis simul apprehendens et loca circa dearticulationes et neroios qui extrinsecus sunt, et infra ut multum autem mihi intellige, et huiuscmodi neroios et uenae partas sub cute apparentes ita se habere quoadmodum ego narrabo. Perpetuum namque in ipsis non est neque secundum situm, neque sicut numerum, neque sicut gracilitatem, quoadmodum in magnis uasis et nerois, neque numerus ut dixi, neque situs, neque magnitudo accurate uerum principia sicut eandem regionem ascendentem ab eisdem ueniunt uasis et nerois, ut mox super dictorum duorum ueluti de paruis fruticibus, alter quidem a nero pertinet musculum deltoideum factus est, alter uero a maximo corrum qui feruntur ad brachium, qui et musculos retro perexit, et pertransit, ad exteriorem regionem membra, deinde in cubitum peruenit iuxta altius brachii caput quod et nodum dixi nuncupari, uerum huius quidem neroi parti cula quædam minima in dictam regionem pertransit, eius uero reliquæ oes quae in deltoide muscleum disseminantur ad cutem exirent. Haec igitur duo principia neroiorum quae in exteriore parte brachii sunt in superficie sub cute, anterior autem cutis neroulos accipit penes quidem superiorē regionem exprimo ascensiū secundi eorum neroiorum qui in brachium accedit a dorsali, penes autem inferiorem ante dearticulationem iuxta cubitum, aliis cuiusdam neroi solius eorum qui feruntur a dorsali statim a principio de quo paulo post dicetur, cutem autem oem in inferiore et post brachium usque ad terminos scapulae qui hic finiunt, aliis quidam neroius intexit exortus ex secunda media costa.

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

Venit autem uidelicet, et hic ad cubitum, quemadmodū et omnia alia per alam, et oportet uolētem ipsa clare spe-
cere, omissum a professoribus anatomiae partium muscu-
lum dissecare prius. ab illis enim omnia ordinata ferun-
tur. primum in superficie post musculum hic nenuis, quē
exortum quidem habere dixi ex secunda media costa.
scindi autem ualde in cutē brachii et intus et retro, dein/
ceps uero per profunditatem sublati prius uidelicet ade-
nibus et ligamentis, et mébranis, et uasis latio magno/
rum nenuorum est. Verum plane cutis nenuis, inscendit
quidem brachium penes quem locum in simiis est caput
parui musculi incipientis quidem a maximo musculo/
rum, qui hic sunt, quid quod alae est extrinsecus efficit
finientis uero ad posteriorem regionem cubiti ex parti-
bus magis interioribus. Seissus autem est statim secundū
inscensum trifariam altiore quidem parte quasdam par-
tes interiores brachii intertexens usq; ad dearticulationē
penes cubitum retro. particula autem quæ deinceps est. s.
intertexens posteriorem regionem cutis ipsius, tertia uer-
o parte continua omnia usq; ad scapulam. cutis itaq; bra-
chii dicra principia nenuorum haber. cutis autem cubiti
paulopost dicetur. prius enim cum tu consideraueris na-
turam omnium nenuorum penes brachium, et anatomia
et cognitio erit tibi clarior eorum quæ in cubito sunt, nō
solum in superficie, uerum etiam per profunditatem. bra-
chium uero incipit a dearticulatione penes humerū, qua-
re et si abscessum ipsum hinc uelis dissecare absq; toto cor-
pore nihilominus habebis. principium autem aggressio-
nis fiat tibi penes uenā humeri et ex anterioribus in bra-
chio musculis +ē uero q; duo quidē capita habet, ut didi-
cisti a ligamentis ualidis incipiētia, nenuositatem uero in-
principium radii facit, ubi igitur duo capita huius muscu-
li uniri debent primum nenuum inuenies in scendentem
os brachii. locus autem ille et posterioris musculi alae ma-
gni insertionem in brachium habet per ualidam chordā
laram. deinceps uero post ipsam maximi muscularū a pe-
ctore chorda nascitur carnosior existēs prædicta, et hinc
deinceps rursum musculus ceruicis, quem a quibusdam
nominari

LIBER TERTIVS. IAD. 32

nominari dixi deltoidem .neruus igitur primus qui a dorsali per alam uenit ad brachium in secedit penes illum maxime locum brachii, penes quem chorda innascitur posterioris musculi alae, quem dixi maximum esse eorum, qui mouent articulum iuxta humerū. Deinde penes in secentum super ingreditur anteriorem musculum, nondum penes hunc locum unitam ipsius caput habens, + sed adhuc disiunctum. sub altero igitur eius quod intus ordinatur subnascens sui ipsius aliquam partem illico dat utriusque capitum, et hinc fertur declivis qui coniungitur magis iis quae directe alterius capitis interioris sunt, tametsi secundum latitudinem tenuius est, principium habens ligamentum quod exortū est ex origine ancyroide .i. an choræ instar. cōnascuntur autem statim capita, et faciunt unum musculum unitum, qui ex anterioribus musculis est, quos didicisti in primo libro flectere de articulacionem penes cubitum. uidebis aut hūc neruum aperte absoluatis utrisq; capitis ab exortibus qui desuper sunt. deinde dissecantur et sciunguntur ab inuicem. pars directe utriusq; musculi, cum in idē peruenient. iuxta hoc enim ipsum et nervus fertur de orum, id autem tibi agenti et aliis nervis videbitur multo inferior hoc, paruum inserviūsum habens ad brachium qui statim occultatur ab eodem musculo a quo et primus nervus regi dictus est. In eo autem quod procedunt hi duo nervi quandoque quidem ab altero, quandoque etiam ab utroque exortus in caput fiunt, minoris ex musculis anterioribus cubiti, et post hæc præbet exortum secundū sui ipsius, secundus nervus primo tantum quātum in illo loco reliquias iam primi apparent fuisse . ex ambobus autem generatus, unus nervus ad cubitum it per medianam flexionem quae est iuxta cubitum. Secundus autem nervus sicut a principio ferebatur per parres interiores declivis et æque distans a primo humiliorem habet situm, qui superuehitur nodum brachii, ubi planissimum est, sui ipsius. Relicris igitur iam his nervis rursus ad principium brachii uenito, nam post illos duos dicos, Tertius quidam nervus

GALE:ANATOMICA.AGRGES.

Est prope finem profundius innascétiām faciens in brachiū una cū magnis uasis, et arteria, et uena, quae per alā ad ipsū sum uenient, atq; neuus hic simul etiam scinditur cū uasis in magnos musculos brachii a quibus dearticulatio pene cubitum extendit, et dat sane magnas sui partes ambo bus ipsis obliquus peruenies ad exteriorem regionem. Est autem et maximus hic neuorum ad manus ueniens, audiente te vñ maximum consuete dictum a professoriis anatomiæ aliquem neuum, aut arteriam, aut uenā, q; non simul demonstrant distantiam secundum longitudinem, sed solam eam, quae est secundum circulum ac si etiā crassissimum dixissent. Cum autē os brachii neuus hic circuuerit, et per posteriorem regionē extrinsecus a seipso fuerit paulo superius dearticulationē, quae penes cubitum ē, hic aliqua pars ipsius ad cutem exit, de qua ante dictum est in dissectione neuorum in superficie brachii. hinc autē quēadmodum ad cubitum uenit reliquā totum tertii neuui, et quēadmodum in ipso scinditur discēs paulo post in anatomia cubiti. Denuoatis. n. tibi plurimis iam brachii partibus considera reliquos duos neuos penes regionem eius quae intus est, in qua et predicti tres in cœlum habebant paulo inferius tertio neuuo alter quidē in superficie sub cure et absq; hoc quod musculi brachii discentur primus omnium apparet. mentionem autē feci iam istius neuui, et in anatomia neuorū superficialiū paulo ante. distuli. n. dicere omnem eius sectionem in dissectione cubiti. scissio hemiū icipit neuus hic in brachio ante dearticulationem quae iuxta cubitum ē, et fertur per flexionem ipsius pene totam. scissus iam multifariam, solis altioribus partibus flexionis non habentibus exortum ipsius. Ceteræ uero partes anteriores brachii quæcunq; ante dearticulationem penes cubitum sunt, uidelicet in superficie. ab hoc neuuo exortus accipiunt, quinvis uero aliis neuus reliquus est ex iis qui accedunt ad brachium, a dorsali per regionem eius interiorem, qui fertur quēadmodum et alii. hic neuus nullam sui partem alicui particularum quae in brachio sunt præbet, neq; earū q; in superficie per profunditatem incedunt. est autē crassitudine secundo similis

LIBER TERTIVS.

33

similis quoadmodum et primus quarto, et utriusque sane tibi videbuntur, et secundus et quintus, ad triplum primi et quarti secundum crassitudinem, oium autem istorum plus nissimus est tertius dictus. meministi autem, quod alius nervus ad cutem brachii dictus est ferri ex secunda media costa exiens, ut duo quidem sint nervi, qui a dorsali feruntur ad manus in cutem scissi. quatuor autem alii per profunditatem, et in musculos ossis totius membri distribuuntur, et quos dam exortus renues ad cutem transentes. atque iam relicto brachio ad anatomiam cubiti ueni, sciuncta cute a substantia membranosa, quae simul excoriatur cum ipsa, ut antea dictum est. primum quidem principium nervorum videbis quarti secundum narrationem dicti nervi, eorum qui in brachio sunt, quod principium omnem ferme interiorē regionem cubiti occupavit, suboritur autem et toti infra, exteriorum partium non paucis. quantum uero alta est iuxta radiū cubiti pars utrīq; extrinsecus et intrinsecus aliorum nervorum exortus accipit his quidem qui intrinsecus est, ab eo qui primum omnium dictus est, qui autem extrinsecus est a tercio. nervi autem qui in extrema manu sunt in superficie sub cute magnorum nervorum dissectione coiungentur, ultra, n. illos quinq; sunt omnes quos per flexionem penes cubitum uidisti ferri in cubitu nervos in anatomia brachii. uerum ethis unus duxat in cutem ipsius dispergebatur, qui scinditur superius flexione, quae penes cubitum est. Reliqui itaque sunt quatuor, primum quidem de quo primo sermonem feci in anatomia brachii, qui accedit ad mediā dearriculationem penes cubitū. Secundus autem qui hoc humilio est, inscendens nōdum brachii qui intus est et deorsum, ubi maxime est ipsum seipso levissimum et minime gibbum. Tertius uero nervus, quem et supra esse dixi eos qui in rotas manus perueniunt, se coiungens nodo brachii, qui extra est, et sursum, in cubitum pertinet tangens radium. Reliquus uero et quartus ex nervis qui per profunditatem in cubitum perueniunt inter lacertum et caput, quod intus et deorsum brachii est, situm habet. Consequens igitur est his initiascentiis et sitibus ipsorum, ut dissecans musculos, sicut in primo libro didicimus.

E

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

sti, diligenter cognoscas oium distributionem incipiens a quocunq; primo uolueris. sed forte melius est eundem doctrinam seruare, que in brachio, neruus igitur in cubitum accedens per medianam flexionem protinus quidē hic præbet exortum sui ipsius ualde tenuem, uenae adnæ scendentem extensa penes medium maxime cubitum, secundum longitudinem in superficie membra, et deinde arte riæ uersus brachiale accedenti, quæ habet pulsus manifestum. quinetiam et alium quendam ualde tenuem exortum capiti proprii musculi radii oblongi, neruus hic præbet, altissimus omniū dictorum. deinde uero post ipsum alium reliquiis humeralis, qui iuxta fertur per totum radius admodum similis telæ araneæ. reliquum nerui secundum narrationem postq; pertransiuit subter uenam, quā ab humerali abscissam obliquam incidimus in superficie, obliquū eleuatum sensim ad proprium musculum radii, ex superioribus partibus ipsius, quæ intus sunt, fertur medium inter dictos quaruot admodum tenues existentes, ubi aut̄ hic musculus desinit et ipsæ reliquia absumuntur, parum quid extensa cum ipso. ad proximas radii partes magni digiti. hic igitur neruus alteram uenarum penes cubitum altiore subteriacens, quos aut̄ dixi ex utraq; ipsius parte ordinatos esse sappi super ipsam uectos, et ob hæc excoiriata cutē, euaneſcunt quidem hi continuæ, qui aut̄ subiaceat uenæ semper appetet. primus itaq; omnium, qui diceri sunt in enarratione neruus sic absumitur in uniuersum. uidimus enim hunc semel usq; ad flexionem, quæ in cubito est in brachio absumi. a secundo autem particuliā quendam ad cubitum pertrahire. euagatio autem et illi neruo modo dico similis fuit. Secundus autem neruus una cum quarto, musculos interiores cubiti intexit, quem admodum et tertius crassus omnes, qui extrinsecus sunt. Dicamus igitur iam de primo qui extrinsecus ē, ne intercidamus doctrinam reliquorum duorum neruorum, qui in omnes partes interiores et cubiti et digitorū. + Discissus enim hic neruus postq; dictos antea exortus in brachiū fecit, fertur deorsum ad dearticulationem inter minorem musculum ex anterioribus in brachio et capite proprii lobi radii,

LIBER TERTIVS.

34

gi radii, qui primum quidem exortum facit ad exteriora cubiti in superficie, sub cure dispersum ad omnia exteriora cubiti et brachialis. Secundos autem exortus dum pertransit dearticulationem penes cubitum, alios iuxta illam parrem ubi super caput inoscendit musculi brachiale extedentis, bipartita chorda alterum quidem in caput musculi huius discisum, alterum uero non secum progrediverit, effertur sane hic nervus superiectus musculo manifeste apparet, cum superiacens huic musculo musculus latus radii iam dissecus fuerit rotus, medius duorum musculo rum fertur ut plurimum alteri superiectus. alteri subiectus, nec raro et ex interioribus partibus rotus apparet iuxta extensus dictos musculos sicut se inuicem tangunt, praesertim aut ipsius terminus suprabrachialia directe ad magnos digitos, scissus extrinsecus ad ipsos in superficie, duos quidem rotos, dimidiata uero parte medii, assumit tamen non raro in fine radii, breue aliquam partem a nervo, quem praediximus super ipsum extensem esse, reliquum uero magni nervi et terrae ad exteriorē regionē cubiti inclinat obliquum, per profunditatē latum statim quidem ad bifidum musculū brachialis, ubi super caput dixi inoscendere ipsum, prius quam praedictū exortum faceret, post haec autem pertransit ipsum, qui extrinsecus est ex musculis radii uersus cubitum, quibus utrisque attributiones quasdam exiles pennis, deinceps musculo quatuor digitos extendenti dat, et post haec eis mouenti duos obliquo motu, et tum demum ipsi qui reflectit brachiale sicut paruum digitum, hos igitur oes exortus iuxta capita dictorum musculorum facit non multum lage a dearticulatione, hinc autem fertur penes musculum bipartitum, qui et magnū digitum et brachiale mouet. Et clarum quod huic dat quosdam exortus, in latrone autem ipsius, usque quidem ad aliqd chorda musculi mouentis magnum digitum obliquo motu proxime adiacet, quae simul extencitur cum ipso usque ad latronem ad brachiale, deinceps quae duos digitos indicem et mediū eodem modo mouet, quantum autem adhuc nervi huius relinquitur progrediverit usque ad brachiale, dispersetur in locis circa dearticulationem in nullum digitorum perueniens, maximus uero eius terminorum superingreditur.

E ii

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

secundū profunditatē illius loci ubi colligationē cooperientem caput chordarum extēdentium quatuor digitos dixi esse. hec igitur est euagatio nerui, qui iuxta exteriōrem nodum, ex brachio in cubitum puenit. Tertiis erat, siqd meminimus hic ex iis, qui ab ala ad toras manus accedunt. Reliqui autē duo nerui omnibus musculis, qui intra cubitum sunt distribuuntur. quos dissecans ut didicisti i primo libro ad sequentes neruos, qui in ipsos scinduntur incipientes a dearticulationibus penes brachiale, inuenies enim ad musculos qui digitos flectunt ex ambobus nervis exortus innascētes. ad alios uero omnes excepto uno, a secundo dicto in scendere brachium. nam quartus nervorum quem inter lacertum et nodum inferiorem brachii in cubitum dixi peruenire, dat aliquam sui particulam musculo flectenti brachiale penes paruum digitum. inuenies itaq; reliquum neurum musculo per radium hic præbentem aliquam sui particulam. deinde dum procedit et altiori iis quæ flectunt brachiale, et generati subnascentem chordam leuiori parti manus. et aliquid per profunditatem tenue, musculo radii hic paruo, lationem uero per cubitum hic magni duo nerui faciūt, inter musculos digitos flectentes huic quidem superiacētes, illi uero subiecti, et dat sane ipsorum utriq; particulae, quædā substantiæ suæ. cum autem hi musculi desierint i chordas, sic iam et reliquæ utriusq; neurorum et in brachiale totū et postbrachiale peruenit, corporibus quæ hic sunt dispersa, et digitorum interioribus partibus, altior quidē duobus magnis, et dimidiæ parti mediæ, qui iuxta indicē est. humilior uero et reliquæ pri mediæ, et reliqs digitis mediis, altior itaq; neurorum hic absunitur. humilior autē portionē aliquā non paruam ad exteriōrem partem manus remittit iuxta principium brachialis. iterexit autē hic neruus totam dimidiā partem extremæ manus exterioris in superficie sub cute ad extremos digitos perueniens, paruos qui dem totos, mediū uero dimidiā partem. nam reliquam eius partem dimidiā cum magno digito oīs terminus tertii dicti nerui excipit, ut ante dictum est. musculus autē nūlus extrinsecus est extremæ manus, quēadmodū intrinse-

cus.

LIBER TERTIVS.

35

cus.una quidem arteria,duæ autē uenæ in tota manu scinduntur . uerum alteram quidem uenam omnes cernunt etiam ante anatomiam.in superficie enim tota ordinata est,inter cutem et subiectos ei musculos,quorū alter quidem cœrui cœ humeri gignit triangularis hic factus. altera uero carnosum pectoris,utriq; aut̄ nervosiratibus innascuntur,secundum longitudinem brachii,in anterioribus partibus,non multo post articulum in humero.hūc igit̄ musculum uena hæc quæ in superficie est,quā humeralē nominant,intermedia iacens,& penes costam interiorē musculi deltoidis ad terminum eius accedens,atq; hinc iam secundum exteriorem regionem magis totius brachii fertur declivis,rāgers maiorem musculum ex anterioribus,iuxta lineam determinantem ipsam in partibus exterioribus,cū aut̄ prope dearticulationē penes cubitū euaserit,separatur ab hoc musculo,& sup musculū radii longum inscendit.atq; ita scinditur penes hunc locū ppe quodammodo,æ qualibus sectionibus tribus,quarum alia in profunditate penetrat,et post inspectionē uenarū in superficie cōsidera sitū ipsius et latitudinem.Secunda aut̄ ad flexionē puerit de articulationis quæ hic est,in qua una quidē,ut dicitū est,particulæ alterius uenæ ex iis quæ ad totā manū feruntur.reliqua uero et tertia sectio humeralis uenæ, sensim inclinata ad exteriōrem regionē cubiti,in illa scinditur. ante tñ quam trifariā scindatur,penes cubitum,magnā hanc uenam humeralem evidenter est uidere post cutem tensam per totum brachium , nullo ex loco penetrantem in profunditate m, sed satis eminētem et manifestam,et maxime idoneis ad excitationem,macilētis natura et musculosis.per totum iraq; brachium , exortus ualde tenues, et ad cutem et ad musculum partibus in superficie distibuentrem,hanc uenam uidebis.in anatomia quæ fiunt in magnis simiis,& multi sanguinis,& in aliis omnibus animalibus quadrupedibus , quorū didicisti sex cē primas et generales differentias.ubi uero inscendit musculū radii, in dearticulatione iuxta cubitum.hic ut dixi,scinditur trifariam.ali quando quidem æ qualibus exacte sectionibus, aliquando uero inæ qualibus , et fiunt maiores interdum

E iii

GALE. ANATOMICA. AGGR ES.

aliis, breves ad inuicem habentes excessus, et tunc et mani
festiores iam exortus facit, id quod distribuitur ad exterio-
rem regionem cubiti, iis quos faciebat in brachio, et totum
hic absimitur simul apertum, penes terminos cum dicēdis
terminis aliarum uenarū. unde aut uenerint hue istae, per
hunc sermonē disces uena q̄ fertur per alam, multo ma-
ior existens humerali, simul scinditur per totū brachium,
cum ea arteria quae in hoc loco est profecta per alā. et tan-
gunt se inuicem duo hæc uasa, et iuxta lationē per alā et
inserzione ad brachium. et prædicti exortus nervorum in
unūquęq; musculum, simul innascentē habent utriusq; ip-
sorum exortū. cum aut brachiū pertransierint, totæ simul
delatæ cum maiore musculorum anteriorū, intrinsecus hic
per profunditatē quidē, ut a principio ferebas, et nūc etiā
ad musculos in cubito arteria accedit. uena aut scissa bi-
fariam paulo ante dearticulationē quidē partium ad pro-
funditatē fertur, et tangens arteriā et similiter scissa pro-
tum cum ipsa. altera uero obliqua ad locū sub cute lata. ap-
paret etiam ante anatomicā manifeste, in macilētis et ma-
gnis habentibus natura uenas. evidentius aut ipsam spe-
crabis, intercipiens uinculo brachiū. huius igit uenae exor-
tus primus apparet obliquus deorsum latus ad os cubiti.
Iatio aut ipsius fit inter nodū interiorē brachii et flexionē
ad cubitū. in scendens aut cubitū, proxime fertur reliquo,
et simul pcedit usq; ad finē ipsius. Secundus uero exortus,
ex eadē regione cum p̄dicto factus ferit, usq; ad breue et al-
tior. scinditur aut illico bifariā, et particularū ipsius, qdē
humilior est, peruenit ad eā quae dicta est proxime ferri offi-
cubiti, q uero altior, obliqua lensim lata, ad plus extensa.
interdū quidē ad eandem peruenit uena, quae extensa est
cum cubito. sed multoties prius quam illam tangat, scissa
absimitur. uas igitur quod extensem est cum brachio, usq;
ad terminū ipsius accedit, et aliquando quidē euidenter
extēduntur aliqui terminorum ipsius ad inferiorē regio-
nem brachialis. aliqui uero obscure. cōnascit aut eis unus
quidem ex terminis, qui hic sunt maximus euidenter in q-
busdam intendēs iuxta nascitiam cubiti gibbosam, ex in-
terioribus partibus latus, alteri termino uenæ, qui ex supe-
rioribus

LIBER TERTIVS.

38

et circūcidere sibi ipsi. accidit itaq; in hoc, circa gibbosum arteriæ in altū eleuata uenā, magis uacuā fieri, iuxta quā partē circūtenditur, ita ut ipponens nouaculā ipsi, secundū cōsuetā ipsi cōmēsurationē in scēnōnis et demissionis, cēleriter quidē totā illā ptransfari, uulnerē aut̄ subiacē temp̄ arteriā discedere igitur ab ea conuenit ad aliq; uenarū propinquarū, maxime quidē earum quā ad os cōferuntur, si uero ne harū quidē aliqua appareat. facta est ex mīstione uenarū in flexione ad altū est sursum eleuari, quod sine ipm; nā ex humerali puenientē ad flexionē aut̄ pacto et si aliquā opus sit incipere parcat puenientē ab ea ad ipsam, sed si ne ipsa quidē appareat, obliquū, et si ne illa quidē cubitū, hæc n. uena mīstia in superioribus iuncturarū dum aut̄ et tertium nē feci. Cōmuniſtū radii, quā obré eis manus. nam inueniūtū, cū opus sit ei nem habet iunctio secunda est qua; ta quā ab humerale humeralis rīo humeralis secundū, tertium et quintum quā supficie p̄ rotū de iis uero q̄ pp̄ remouens eas q̄ p̄ his, et musculis dilatā, ac in supficie res, quinetia et postq; duæ factae feruntur p̄ cōficiā distātia extēsa. hūilior ueropenesos radii, una cū

101 2131

GALE.ANATOMICA. AGRGES.

uena humilior cum peruenit ad musculum paruum radii
 excidit quædam particula in exteriorem regionem, in qua
 discessa unitur prædictis his partibus uenarum in superficie.
 quinetiam et reliqua eius pars quanta intus mālit uni
 turius, quæ in profunditatem eunt, dictæ in superficie di
 vidi, partibus interioribus cubiti, ac sæpius uisa est mihi
 luriū esse uenarum in superficie in profunditate
 siquidem in ipsa quæ in profunditate sita ē se
 artus paucis permiscentur uenarum in su
 em dixi uenas in manum ferri, et eam
 bili magnitudine, et eam quæ hac
 magna tamen et ipsa quam hu
 a uero una tantum accedre
 per alam eunti. excidit au
 i neruorum, qui a dorz
 illam partem ubi et ter
 rem musculis omni
 res feruntur decliv
 ionis penes cubit
 in scissa. alteram
 autem, ut antea
 tem uersus fle
 ctia pars hume
 arteriæ et ip
 simulque di
 que ad princi
 uæ fertur iux
 ulsum prope
 lem autem ha
 cem et magnu
 arteriæ, quæ iux
 digitū, nō ē mo
 quidē maciletus
 emp.n.natura in p
 atē clare deducēs p
 eruos pringere antea
 manus, extrinsecus qdē
 sculus qdē aliquis est hic
 interior

LIBER TERTIVS.

39

interior aut locus quia multos habet musculos idcirco et
multas arterias, in singulos ipsorum peruenientes habent.
Cernes autem omnes arterias penes brachiale ex interio-
ribus partibus una cum uenis coniugalibus, abscissa lata
chorda, inter enim hanc et chordam digitos flectentes si-
rus ipsarum est, una cum tenuibus nervis, quorum ante-
mentionem feci. constitutis enim in hoc loco et pa-
ris, qui primos digitorum articulos mouent, et
ipsorum alterū obliquorum morū, merito
plena arreiarum, et uenarū, et nervorum
sculi in seipso excipiunt aliquam p-
istorum trium. Mihi quidem
manus dictæ sunt. te uero
delectionis causa leger-
dare unumquodq; inspe-
partium exacte uatura
riam, neq; nervos, neq;
ro aut tria genera i-
tur et uenis uis est
et nervis oibus si-
lis nervus parup-
disseminantur
deinceps uero
isti soli seruen-
uel etiā penitus i-
neq; penitus i-
et medio, par-
nitus destructus
sculus magnus
rit aliquid, defi-
cio muscularum
musculo extēder-
qui natus est ipsius
digitum, postea uen-
manet in flectendo,
extensus fuerit. cognos-
aliorum quidem musc-
ro habentium operation-

GALE.ANATOMICA.AGGRES.

opus sit extrahere cum incisione aut circūcisione aliq ca
ueamus a uasis insignibus et neruis.sive aliquam particu
lam purrefactam excidamus,uel os corruptū . noui enim
quendam eorum qui temere chirurgiam exercent. quo/
niam prius penes exteriorem regionem brachii magnā
partem musculi abscindens nihil notabiliter lāsit mem/
vostea temere imposuisse scalpellum. in illo loco
descriptionis anterioris musculi, ubi tertius in/
qui ut Hippocrates ait, stultā facilitatē exer/
circulari ac ueloci usus , non solū incidit
sumeriam duos qui ante ipsum sunt,
penes enim illum locū, simul
dem subito propter fluxum
suum habuit laqueos, quos
aut post qui secabantur,
mus poterat, et tangen/
tibri non sentiebat ex/
corū usus, incidisti
potum membrum
aliam quandam
propter neruo/
sentia omittā,
escientes, quæ
nibus dictum
is.horum ita
diligēter in
spectabis uti
quando super
entem in ana/
per uenam ipsi
secro utilis fuit
oantur incidisse
tim senserunt tor
unt in longitudi/
ore permanxit hæc
n igitur ego signifi/
structuræ corporis ali
nia medicos , persuasi
sunt

LIBER TERTIVS. 40

Sunt a me de hoc qui accusabant medicos non solum ci-
tatis testibus aliis, qui uiderunt uerum etiam quia in ana-
tomicis commentariis, quæ in singulis animalibus facie-
bam ostendi scriptum, quod nuper narravi apparere su-
per uena illi qui rescripserunt libros professorum anato-
miae, putant a subiectis muscularis reliquias paruas pertran-
siri ad cutem circumiacentem ipsis. Id autem non ita
habet, quemadmodum saepe inspexisti, sed sunt
radices neuorum in superficie, quas simul e
cum cure destruunt, ut ne esse quidem uideas.
ut etiam antea dictum est, arduum a
re hos neuos, cum membrana co-
sam, quam separantem oportet
lis + contrarium naturali
gressione igitur ut de manu
tuor radices penes pri-
neuorum dispersoni
piis magnorum neu-
tur, etenim ab illis o
anterioribus mus-
cuniacentem ipsi
quæ per inguen
et tertia iuxta rō
su prædictis, q
ramen ossis pu-
cutem huius
similes. cæteri
triti, partim ue-
terdum et ualde
ribus muscularis u
penes medium
culter apparent,
angusto musculo
motis et tibiæ int
enim una cum uen
tibiæ iuxta talum, reli
parua particula quædam
exeūtis per foramen pubis.

GALE.ANATOMICA. AGRGES.

ti nerui, qui pertransit iuxta r^ockv^y totum ferme quod retro et extra coxam ē exortus accipit, præter terminum iuxta genu, hic enim alter nerus pertransit penes latum musculum. quēadmodum sane et penes terminū ipsius, rursus alios exteriora tibiæ intertexere dictum est, quia et interior pars ipsius a nero, qui simul fertur cum uena at superiorē sulcipit, reliquum autem est posteriorem qui extremitati tibiæ proprium habere nерuum, qui abscindit qui suram intertexit, anterior autem accipit scutulam eius, qui intertexit anteriores musculi. Separatis igitur, ut dictum ē, nero uulsi pars sunt, dissecata omnes musculos circuato ante hūc libro, separatis. n. magnorum nero uorum apertur inter musculos, atq; in antibus musculis, uide iam eorum qui in superiore ab quo ab his per propteriam ipsa prius inspe culorum. uerum, ut rompte cernuntur, sculicē ut didicis, nero uorum sibi inuicē Quartum uero nero, quo posterius dicitur, na quidem in tibiæ uero proximus araneis similis, sicut autem ipm supiacens uero eo q; sfcirca co m principiū per uidelicet occupan secundum alterā in, intrinsecus uero articulationem penes tibiæ professoribus præteritus bifariam priusq; ptranseat

LIBER TERTIVS.

41

seat musculos et ipsius partes.alterā quidē,quæ altius fer-
tur ad musculum ortum ab osse pubis. quem secundū se-
care didicisti totum,dispergitur.Maior uero et humilior,
quæ pertransiuit foramen et musculos paruos emittit
ca ipsum,et in maximum coxæ musculum di-
quasdā attributiones sui admouet tenuerat
quantes ipsi musculos paruos . Hæc i-
pia cum inspiceris,ut dixi,ad quartū
uis magnis ad tibiam delatis , scissis
digitoris.erit aut̄ et hoc manifeste
nates , quos in sermone an-
mouentium dearticulati
autem cum ipsis dissec-
fæmunt , quos dixi ex ob-
tuor existentes.lubiac
qui pertrâlunt ad ex-
cum neruulis tenui-
nes musculos circu-
guntur,primum in
tro dearticulatio-
et magnum,atq[ue]
ortum.alterum
et tertium poit h[ab]et
gnum trochanter
nuib[us] neruis,+
riores partes fa-
butionem latitudi-
aliis tribus n[on] in
tem musculi
dū alii,affinitate
medium
ab h[ab]et
parum
be
li

GALE. ANATOMICA. AGGRES.

genu , alter quidem musculus tangens ipsum , ad in-
teriora tibiae discedit . nerui autem sub sola latitudi-
ne feruntur ad principium tibiae peruenientes , ethic se-
zuntur primum ab inuicem , alter quidem qui mi-
seriores ipsius musculos distribuendus . al-
ter d interiores . in scendit autem tibiam ,
ipsum caput fibulae , qui autem in //
maiorem esse penes principium su-
is penetrans , in eo spacio quod
porum ipsius muscularorum ,
scriptu ante hoc didicisti . ue-
tia non paruae ad inferio-
renues termini distribuū
rio autem quadam ip-
si per suram feret pro-
inferore igitur par-
paruuus in oes ipsius
reliquae alterius
s tibiae distribui-
pedis , una cum
est autem quod
rioris nerui ad-
edis perueniunt
i triu unius qui
penes interio-
uram in super-
osum in prin-
ci . exoritur
ascentiam ,
eb extre-
ruenit
ræ
m